

Załącznik do
Uchwały Nr /23
Zarządu Województwa
Łódzkiego
z dnia 7 listopada 2023 r.

Zarząd Województwa Łódzkiego

Szczegółowy Opis Priorytetów

Programu

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Wersja SZOP.FELD.005

Obowiązuje od dnia 2023-11-07

Fundusze Europejskie
dla Łódzkiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

województwo
łódzkie

Spis treści

I Informacje na temat Priorytetów i Działań	5
Priorytet FELD.01 Fundusze europejskie dla innowacyjnego Łódzkiego	5
Działanie FELD.01.01 Publiczna infrastruktura badawcza	5
Działanie FELD.01.02 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje	8
Działanie FELD.01.03 PPO	14
Działanie FELD.01.04 Cyfryzacja	17
Działanie FELD.01.05 Konkurencyjność MŚP	21
Działanie FELD.01.06 Inwestycje w MŚP – IF	28
Priorytet FELD.02 Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego	32
Działanie FELD.02.01 Efektywność energetyczna	33
Działanie FELD.02.02 Efektywność energetyczna – ZIT	39
Działanie FELD.02.03 Efektywność energetyczna – IF	46
Działanie FELD.02.04 Budynki pasywne	52
Działanie FELD.02.05 Odnawialne źródła energii	55
Działanie FELD.02.06 Odnawialne źródła energii – ZIT	60
Działanie FELD.02.07 Odnawialne źródła energii – IF	65
Działanie FELD.02.08 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom	69
Działanie FELD.02.09 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom – ZIT	74
Działanie FELD.02.10 Gospodarka wodno-ściekowa – aglomeracje 10-15 tys. RLM	79

Działanie FELD.02.11 Gospodarka wodno-ściekowa – aglomeracje 2-10 tys. RLM.....	82
Działanie FELD.02.12 Gospodarowanie wodą	85
Działanie FELD.02.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym	88
Działanie FELD.02.14 Gospodarka o obiegu zamkniętym – IF.....	93
Działanie FELD.02.15 Bioróżnorodność	97
Działanie FELD.02.16 Bioróżnorodność – ZIT.....	102
Działanie FELD.02.17 Ochrona przyrody.....	107
Działanie FELD.02.18 Ochrona przyrody – ZIT	110
Priorytet FELD.03 Fundusze europejskie dla mobilnego łódzkiego	113
Działanie FELD.03.01 Mobilność miejska.....	113
Działanie FELD.03.02 Mobilność miejska – ZIT	119
Priorytet FELD.04 Fundusze europejskie dla lepiej połączonych łódzkiego	124
Działanie FELD.04.01 Drogi wojewódzkie	125
Działanie FELD.04.02 Drogi lokalne	128
Działanie FELD.04.03 Transport kolejowy.....	131
Działanie FELD.04.04 Publiczny transport pozamiejski	134
Działanie FELD.04.05 Infrastruktura paliw alternatywnych	139
Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w łódzkiem ...	141
Działanie FELD.05.01 Kultura i turystyka – ZIT.....	142
Działanie FELD.05.02 Rewitalizacja obszarów miejskich.....	147
Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich	152
Priorytet FELD.06 Fundusze europejskie dla łódzkiego przyjaznego mieszkańcom	156
Działanie FELD.06.01 Infrastruktura edukacyjna	157
Działanie FELD.06.02 Infrastruktura społeczna.....	161

Działanie FELD.06.03 Infrastruktura zdrowotna	165
Działanie FELD.06.04 Kultura i turystyka	169
Działanie FELD.06.05 Kultura i turystyka – IF	174
Priorytet FELD.07 Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem	179
Działanie FELD.07.01 Aktywizacja zawodowa – PUP	179
Działanie FELD.07.02 Aktywizacja zawodowa – OHP	183
Działanie FELD.07.03 Aktywizacja zawodowa – WUP	187
Działanie FELD.07.04 Kadry PSZ.....	190
Działanie FELD.07.05 Integracja i społeczeństwo obywatelskie.....	193
Działanie FELD.07.06 Ekonomia społeczna	199
Działanie FELD.07.07 Integracja obywateli państw trzecich	203
Działanie FELD.07.08 Integracja obywateli państw trzecich – ZIT	207
Działanie FELD.07.09 Usługi społeczne i zdrowotne	212
Działanie FELD.07.10 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT.....	217
Działanie FELD.07.11 Profilaktyka zdrowotna i standardy dostępności	223
Działanie FELD.07.12 Usługi na rzecz rodziny	226
Działanie FELD.07.13 Włączenie społeczne	231
Działanie FELD.07.14 Włączenie społeczne – ZIT	235
Priorytet FELD.08 Fundusze europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem	239
Działanie FELD.08.01 Wzmocnienie równości płci	240
Działanie FELD.08.02 Usługi rozwojowe dla pracowników	243
Działanie FELD.08.03 Outplacement	246
Działanie FELD.08.04 Zdrowy pracownik.....	249
Działanie FELD.08.05 Poprawa organizacji pracy.....	253
Działanie FELD.08.06 Edukacja przedszkolna.....	256

Działanie FELD.08.07 Kształcenie ogólne.....	261
Działanie FELD.08.08 Kształcenie zawodowe	265
Działanie FELD.08.09 Kształcenie zawodowe – stypendia	271
Działanie FELD.08.10 Edukacja włączająca	273
Działanie FELD.08.11 Usługi rozwojowe dla osób dorosłych	277
Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna	280
Priorytet FELD.09 Fundusze europejskie dla Łódzkiego w transformacji	284
Działanie FELD.09.01 Gospodarka w transformacji	284
Działanie FELD.09.02 Społeczeństwo w transformacji.....	295
Działanie FELD.09.03 Przestrzeń w transformacji.....	303
Priorytet FELD.10 Pomoc techniczna EFRR.....	310
Działanie FELD.10.01 Pomoc techniczna EFRR.....	311
Priorytet FELD.11 Pomoc techniczna EFS+	315
Działanie FELD.11.01 Pomoc techniczna EFS+	315
Priorytet FELD.12 Pomoc techniczna FST	319
Działanie FELD.12.01 Pomoc techniczna FST	320

II Załączniki

Indykatywna tabela finansowa

Indykatywna tabela finansowa w podziale na cele polityki, cele szczegółowe i zakres interwencji

I Informacje na temat Priorytetów i Działań

Priorytet FELD.01 Fundusze europejskie dla innowacyjnego łódzkiego

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

254 852 266,00

Działanie FELD.01.01 Publiczna infrastruktura badawcza

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

13 199 745,00

Zakres interwencji

004 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 008 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie publicznej infrastruktury badawczej lub aparatury badawczej niezbędnej do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Budowa, przebudowa, modernizacja publicznej infrastruktury badawczej (uzupełniającej posiadane zasoby) oraz inwestycje w specjalistyczną aparaturę.

Obligatoryjnym elementem projektu jest rozwój kompetencji pracowników organizacji badawczych, związanych z komercyjnym wykorzystaniem infrastruktury i aparatury będącej przedmiotem wsparcia, w postaci m.in.: szkoleń, warsztatów, wymiany doświadczeń z innymi jednostkami badawczymi. Beneficjentem projektu mogą być jednostki naukowe, uczelnie, organizacje badawcze, konsorcja naukowo-przemysłowe z rolą wiodącą jednostki naukowej albo uczelni.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy szkoleniowej w zakresie celu polityki CP1 oraz celu szczegółowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1649), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2498), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

3

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje nauki i edukacji, Partnerstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki naukowe, Konsorcja naukowo-przemysłowe, Organizacje badawcze, Uczelnie

Grupa docelowa

przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

aparatura, B+R, badania, badania_i_rozwoj, infrastruktura_badawcza, komercjalizacja, kompetencje, transfer_tehnologii

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO005 - Liczba wspartych laboratoriów badawczych

WLWK-RCO006 - Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych

WLWK-RCO008 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

WLWK-RCO007 - Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR077 - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej

WLWK-RCR102 - Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR032 - Przychód z komercjalizacji wyników B+R w organizacjach badawczych

PROG-FELDR001 - Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej

Działanie FELD.01.02 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

23 827 255,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 003 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 007 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 009 - Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 010 - Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów, 011 - Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów, 012 - Działania badawcze i innowacyjne w publicznych organizacjach badawczych, instytucjach szkolnictwa wyższego i ośrodkach kompetencji, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw;
2. usługi badawcze z wdrożeniem dla przedsiębiorstw;

3. wsparcie transferu technologii oraz rozwoju współpracy między przedsiębiorcami a sferą B+R.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.

- a) Badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe, w tym opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidacja nowych lub ulepszonych produktów oraz procesów w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów i procesów ich wytwarzania, a ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony.
- b) Zakup wyników prac B+R jest możliwy tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia prac rozwojowych, uzupełniających lub dostosowujących technologie do specyfiki przedsiębiorstwa.
- c) Budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest:

- wdrożenie wyników prac B+R,
- wsparcie kompetencji[1].

2. Zakup usługi badawczej, która bezpośrednio dotyczy rozwoju produktu lub technologii przedsiębiorstwa, z możliwością wdrożenia.

3. Działania dotyczące usług związanych z pobudzaniem transferu technologii i komercjalizacją badań, m.in. opracowanie strategii komercjalizacji, opracowanie studiów wykonalności, przeprowadzenie badań rynkowych, usługi wyceny własności intelektualnej, usługi związane z ochroną własności intelektualnej.

Typy projektów 1. i 2. mogą być realizowane wyłącznie przez przedsiębiorstwa i konsorcja naukowo-przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy, a typ projektu 3. – przez wszystkie typy beneficjentów.

Przewiduje się wsparcie w formie dotacji, a dla wdrożeń wsparcie w formie dotacji warunkowych.

[1] Możliwe jest wsparcie kompetencji związanych z pracami B+R dla pracowników i osób zarządzających, w szczególności z zakresu obszarów: prac B+R, inteligentnych specjalizacji, transformacji gospodarki w kierunku przemysłu 4.0, transferu technologii, zarządzania innowacjami, komercjalizacji wyników prac B+R, kompetencji z zakresu internacjonalizacji, ochrony własności przemysłowej, cyfryzacji, polityki klimatycznej, ekoprojektowania, gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki niskoemisyjnej, a także kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej sfinansowanej w ramach projektu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy szkoleniowej w zakresie celu polityki CP1 oraz celu szczegółowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1649), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2573), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

3

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Konsorcja naukowo-przemysłowe, MŚP, Organizacje badawcze, Ośrodki innowacji, Uczelnie

Grupa docelowa

przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

B+R, badania_i_rozwoj, infrastruktura_badawcza, komercjalizacja, kompetencje, prace_rozwojowe, transfer_technologii, uslugi_badawcze

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO159 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie realizacji prac B+R

WLWK-PLRO007 - Liczba realizowanych projektów B+R

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO005 - Liczba wspartych laboratoriów badawczych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO008 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-RCO007 - Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR077 - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR095 - Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez przedsiębiorstwo w ramach projektu

WLWK-PLRR006 - Liczba wdrożonych wyników prac B+R

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR004 - Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR005 - Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR017 - Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR032 - Przychód z komercjalizacji wyników B+R w organizacjach badawczych

WLWK-RCR008 - Publikacje w ramach wspieranych projektów

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-PLRR001 - Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach

WLWK-RCR007 - Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów

WLWK-RCR006 - Złożone wnioski patentowe

PROG-FELDR001 - Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej

PROG-FELDR016 - Liczba realizowanych planów prac badawczo-rozwojowych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury B+R

Działanie FELD.01.03 PPO

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 800 000,00

Zakres interwencji

023 - Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie procesu przedsiębiorczego odkrywania

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1.
  - a) działania związane z monitorowaniem poziomu innowacyjności województwa łódzkiego;
  - b) identyfikacja i monitoring regionalnych inteligentnych specjalizacji;
  - c) podnoszenie poziomu wiedzy oraz kwalifikacji pracowników Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Łódzkiego i Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi niezbędnych do skutecznego przeprowadzania PPO;

- d) zwiększanie świadomości regionalnych interesariuszy odnośnie korzyści wynikających ze współpracy na rzecz rozwoju innowacyjności;
- e) realizacja projektów mających na celu inicjowanie współpracy podmiotów należących do regionalnego systemu innowacji województwa łódzkiego (opartego na modelu poczwórnej helisy);
- f) wsparcie systemu świadczenia usług doradczych na rzecz konsolidacji środowisk funkcjonujących w obszarach inteligentnych specjalizacji województwa łódzkiego;
- g) koordynacja działań w zakresie przeprowadzania PPO;
- h) analiza i możliwości implementacji dobrych praktyk w zakresie przeprowadzania PPO stosowanych w innych regionach, kraju, Europie i na świecie;
- i) prowadzenie prac badawczych, w szczególności w następujących obszarach:
  - i. analiza potencjału innowacyjnego województwa łódzkiego i możliwości jego wykorzystania;
  - ii. analiza potrzeb regionalnych interesariuszy związanych z działalnością innowacyjną i możliwości ich zaspokojenia;
- j) animowanie współpracy międzyregionalnej nakierowanej na zwiększenie skuteczności i efektywności przeprowadzania PPO;
- k) wspieranie rozwoju potencjału innowacyjnego regionalnych interesariuszy;
- l) promocja działalności prowadzonej w ramach PPO w województwie łódzkim.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego

Grupa docelowa

przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

PPO, proces_przedsiębiorczego_odkrywania

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO209 - Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR058 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: inne)

WLWK-PLRR056 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: przedsiębiorczość)

WLWK-PLRR057 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: ekologiczne)

WLWK-PLRR054 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne)

WLWK-PLRR055 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: zarządzanie)

Działanie FELD.01.04 Cyfryzacja

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

24 440 000,00

Zakres interwencji

016 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji, 019 - Usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka, internet rzeczy w zakresie aktywności fizycznej i nowoczesnych technologii w służbie osobom starszym)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. przedsięwzięcia z zakresu e-usług publicznych, w tym e-administracji, e- zdrowia, e-kultury polegające na rozwoju interoperacyjnych elektronicznych usług publicznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz zapewniających powszechny, otwarty dostęp dla obywateli do usług;
2. przedsięwzięcia w zakresie cyfryzacji działalności instytucji publicznych, służących poprawie

efektywności zarządzania oraz upowszechnianiu komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych (np. podpis elektroniczny, elektroniczny obieg dokumentów);

3. przedsięwzięcia związane z digitalizacją zasobów publicznych będących w posiadaniu instytucji publicznych, w tym instytucji kultury i nauki;

4. przedsięwzięcia polegające na budowaniu, aktualizacji, poprawie jakości baz danych, w tym baz danych przestrzennych (geodezyjnych);

5. przedsięwzięcia z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych o zasięgu regionalnym i lokalnym.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Tworzenie, poprawa dostępności, integracja lub zakup: e-usług, platform służących udostępnianiu e-usług, systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych (w tym: cyfryzacja procesów back-office lub rozwój infrastruktury informatycznej służącej poprawie dostępności cyfrowej placówek medycznych).

2. Tworzenie, rozwój lub zakup systemów teleinformatycznych dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy, modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej, tworzenie teleinformatycznych systemów komunikacji (np. podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych).

3. Tworzenie, rozwój lub zakup:

a) systemów teleinformatycznych służących digitalizacji, wektoryzacji zasobów (w tym kulturowych lub naukowych), będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej;

b) tworzenie lub rozwijanie repozytoriów cyfrowych, w szczególności z wykorzystaniem technologii przetwarzania w chmurze.

4. Rozwój usług związanych z udostępnianiem danych przestrzennych (geodezyjnych) zasobów gminnych, powiatowych lub wojewódzkich (tworzenie, aktualizacja, modernizacja [1], zakup, poprawa jakości baz danych).

5. Tworzenie, rozwój lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych o zasięgu regionalnym lub lokalnym.

Wyłącznie jako element projektu we wszystkich typach projektów możliwe jest wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego.

Wsparcie będzie możliwe dla nowych e-usług[2] o pełnej dostępności on-line[3].

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez: jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, uczelnie, jednostki naukowe, instytucje kultury, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

[1] W rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne.

[2] Przez nowe e-usługi należy rozumieć także usługi, które do tej pory nie funkcjonowały u danego

beneficjenta oraz rozwój istniejących e-usług.
[3] Zgodnie z "e-Government Benchmark Report 2020"

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

cyberbezpieczeństwo, cyfrowa_administracja, cyfrowa_kultura, cyfryzacja, digitalizacja_zasobow, dostępność_cyfrowa, e-administracja, e-urząd, e-usługa, e-zdrowie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO014 - Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO010 - Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line

WLWK-PLRO014 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa

WLWK-PLRO008 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO160 - Liczba rozwiązań wykorzystujących informacje sektora publicznego/dane prywatne

WLWK-PLRO012 - Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR011 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych

Działanie FELD.01.05 Konkurencyjność MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

77 027 968,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 013 - Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B), 021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne, 024 - Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania), 025 - Inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out i przedsiębiorstw typu start-up, 026 - Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP, 027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem), 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach

EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw;
2. wdrożenie rozwiązań w zakresie Przemysłu 4.0;
3. rozwój usług dla firm (w tym innowacyjnych);
4. wdrożenie wyników prac B+R;
5. wdrożenie innowacji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.

a) Internacjonalizacja MŚP – projekty mające na celu zwiększenie skali potencjału eksportowego firm z sektora MŚP poprzez m.in.: usługi doradcze dla MŚP, analizę możliwości wejścia na rynki zagraniczne, wdrożenie strategii wejścia przedsiębiorstwa na rynek zagraniczny.

b) Promocja MŚP – projekty zmierzające do zwiększenia skali potencjału eksportowego firm z sektora MŚP, polegające na promocji oferty MŚP, udziale w imprezach wystawienniczych, targach i misjach gospodarczych, organizacji i udziale w przedsięwzięciach ukierunkowanych na promocję potencjału eksportowego firm z sektora MŚP oraz tworzeniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz obsługi inwestora.

Beneficjentem w typie projektu 1.a) mogą być wyłącznie MŚP, a w typie projektu 1.b) – wszystkie typy beneficjentów.

2. Wdrożenie w przedsiębiorstwie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych w kierunku przemysłu 4.0 i gospodarki opartej na danych, zwiększających zaawansowanie technologiczne i zdolność do wdrażania innowacji, w szczególności automatyzacji, robotyzacji i cyfryzacji.

Wsparcie dla rozwiązań cyfrowych o mniej specjalistycznym charakterze (wprowadzanie TIK do codziennej działalności, np. oprogramowania biurowego, księgowego, systemów operacyjnych) będzie realizowane z wykorzystaniem instrumentów finansowych w ramach Działania 1.6.

Beneficjentem projektu mogą być wyłącznie MŚP.

3.

a) Usługi dla MŚP świadczone przez Ośrodki Innowacji (OI) lub Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB), w

tym inkubatory przedsiębiorczości, przy zachowaniu podejścia popytowego (np. w formie grantów).

- b) Rozwój potencjału OI lub IOB w związku z tworzonymi nowymi usługami.
- c) Usługi świadczone przez klastry załączkowe i wzrostowe przy zachowaniu podejścia popytowego (np. w formie grantów).
- d) Rozwój potencjału klastrów w związku z tworzonymi nowymi usługami.
- e) Usługi dla MŚP świadczone przez JST.

Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie: MŚP, ośrodki innowacji, instytucje otoczenia biznesu, uczelnie – w typie a) lub b), klastry załączkowe lub wzrostowe, MŚP, uczelnie – w typie c) lub d), jednostki samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego i posiadające osobowość prawną – w typie e).

4. Wdrożenie wyników prac B+R.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest tworzenie nowych modeli biznesowych poprzez specjalistyczne usługi doradcze, np. badanie rynku, dostosowanie produktu lub usługi do danego rynku, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji.

Przewiduje się wsparcie w formie dotacji warunkowych, a dla tworzenia nowych modeli biznesowych – dotację.

Beneficjentem projektu mogą być wyłącznie MŚP.

5. Wdrożenie innowacji.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest tworzenie nowych modeli biznesowych poprzez specjalistyczne usługi doradcze, np. badanie rynku, dostosowanie produktu lub usługi do danego rynku, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji.

Przewiduje się wsparcie w formie dotacji warunkowych, a dla tworzenia nowych modeli biznesowych – dotację.

Beneficjentem projektu mogą być wyłącznie MŚP.

W ramach typów projektów 1., 2., 3. wsparcie będzie udzielane w formie dotacji.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz na innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1487), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy szkoleniowej w zakresie celu polityki CP1 oraz celu szczegółowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1649), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu polityki CP1 (iii) w zakresie wzmocnienia trwałego wzrostu i konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2150)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

2

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje otoczenia biznesu, Izby gospodarcze, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Klasty, MŚP, Organizacje pozarządowe, Ośrodki innowacji, Uczelnie

Grupa docelowa

MŚP

Słowa kluczowe

doradztwo_biznesowe, inkubacja, innowacja, IOB, promocja_regionu, start-up, targi, TIK, współpraca_miedzynarodowa, wystawy

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO164 - Liczba imprez targowo-wystawienniczych, w których beneficjent brał udział jako wystawca

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO162 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności

WLWK-PLRO264 - Liczba usług (nowych i /lub ulepszonych) świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu, Ośrodki Innowacji

WLWK-PLRO018 - Liczba wspartych klastrów

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO016 - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym

WLWK-PLRO017 - Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-PLRO015 - Powierzchnia dostępna we wspartych inkubatorach przedsiębiorczości

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

WLWK-RCO013 - Wartość usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych dla przedsiębiorstw

WLWK-RCO015 - Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw

PROG-FELDO038 - Liczba opracowanych nowych modeli biznesowych w zakresie internacjonalizacji

PROG-FELDO040 - Liczba zaawansowanych usług (nowych i ulepszonych) świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz MŚP

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR081 - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji

WLWK-PLRR102 - Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu, Ośrodki Innowacji

WLWK-PLRR100 - Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki

WLWK-PLRR008 - Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych we wsparte klastry

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR006 - Liczba wdrożonych wyników prac B+R

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR004 - Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR005 - Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR018 - MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR005 - MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa

WLWK-RCR017 - Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-RCR012 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-RCR007 - Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów

WLWK-RCR006 - Złożone wnioski patentowe

PROG-FELDR009 - Liczba przedsiębiorstw biorących udział w imprezie targowo-wystawienniczej

PROG-FELDR013 - Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego

PROG-FELDR007 - Liczba zrealizowanych działań w ramach opracowanego modelu biznesowego

PROG-FELDR011 - Planowany procentowy udział przychodów ze sprzedaży na eksport w przychodach ze sprzedaży ogółem

PROG-FELDR010 - Wzrost przychodów ze sprzedaży produktów na eksport

Działanie FELD.01.06 Inwestycje w MŚP – IF

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

113 557 298,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 013 - Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B), 021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne, 027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem), 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 038 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające, 040 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie inwestycji w MŚP zwiększających ich zdolności produkcyjne;
2. wdrożenie rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym .

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstw lub realizacja nowych projektów, przechodzenie przedsiębiorstw na nowe rynki lub na nowe rozwiązania.
  - b) Wsparcie rozwiązań cyfrowych o mniej specjalistycznym charakterze (wprowadzanie TIK do codziennej działalności, np. oprogramowania biurowego, księgowego, systemów operacyjnych).

Wsparcie realizowane z IF.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie MŚP.

2. Wyłącznie wdrażanie wyników prac B+R w zakresie GOZ, w tym m.in.: ekoprojektowanie produktów i opakowań, niezbędne zmiany w procesach produkcyjnych lub usługowych. Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania przedinwestycyjne w zakresie GOZ (np. prace koncepcyjne związane z etapem ekoprojektowania produktów i opakowań, wsparcie doradczo-szkoleniowe, audyty środowiskowe, analizy techniczne i ekonomiczne, np. w zakresie LCA[1] , PEF[2], ETV[3]).

Wdrożenie rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym będzie wspierane z wykorzystaniem IF, z możliwością zastosowania komponentu dotacyjnego, przy czym komponent dotacyjny będzie miał zastosowanie tylko do działań przedinwestycyjnych.

Wyłącznie jako element projektu w typach 1. i 2. możliwe jest wsparcie rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej w MŚP, które realizowane będzie w formie IF.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie MŚP.

[1] Zgodnie z mapą drogową Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - LCA (life cycle assessment), czyli środowiskowa ocena cyklu życia, stanowi jedno z podejść do oceny oddziaływania na środowisko produktu lub działalności gospodarczej.

[2] Zgodnie ze sprawozdaniem technicznym Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) – służby Komisji Europejskiej do spraw nauki i wiedzy Propozycje aktualizacji metody oznaczania śladu środowiskowego

produktu (PEF) - ślad środowiskowy produktu (PEF) jest metodą opartą na ocenie cyklu życia (LCA) służącą ilościowemu określeniu oddziaływania produktów (towarów lub usług) na środowisko.
[3] Zgodnie z SOR System Weryfikacji Technologii Środowiskowych (ETV) ukierunkowany jest na dostarczenie niezależnych i wiarygodnych informacji o innowacyjnych technologiach środowiskowych przez zweryfikowanie, czy deklaracje sprawności przedstawiane przez twórców i producentów technologii są kompletne, rzetelne i oparte na wiarygodnych wynikach badań.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu polityki CP1 (iii) w zakresie wzmocnienia trwałego wzrostu i konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2150)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe

Grupa docelowa

MŚP

Słowa kluczowe

gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, innowacja, OZE, recykling

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Priorytet FELD.02 Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

496 497 897,00

Działanie FELD.02.01 Efektywność energetyczna

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji UE (EUR)

65 107 242,00

Zakres interwencji

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 054 - Wysokosprawna kogeneracja, system ciepłowniczy i chłodniczy

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków użyteczności publicznej;
2. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych;
3. inwestycje w zakresie sieci ciepłowniczych lub chłodniczych wraz z magazynami ciepła lub chłodu oraz przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych;
4. podnoszenie świadomości i wiedzy w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE;
5. inwestycje służące kontroli jakości powietrza.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej.

W zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków użyteczności publicznej, które nie są zabytkami [1] wsparcie możliwe będzie jeśli planowany do realizacji projekt zlokalizowany będzie na

terenie gminy, w której wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik G [2]) na 2023 rok jest niższy od uśrednionej wartości dla województwa.

Wspierane będą projekty dotyczące budynków publicznych, których właścicielem jest samorząd terytorialny, jego jednostki organizacyjne, podległe mu organy, budynków jednostek zarządzanych przez administrację samorządową lub budynków użyteczności publicznej nie związanych z administracją rządową.

Beneficjentem projektu w typie 1. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, jednostki naukowe, osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury, w tym współprowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, lasy państwowe, parki krajobrazowe, przedsiębiorstwa ESCO.

2. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne wielorodzinnych komunalnych budynków mieszkalnych. Beneficjentem projektu w typie 2. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ESCO.

W ramach typu 1. i 2. możliwa będzie poprawa efektywności energetycznej budynków m.in. poprzez ocieplenie obiektu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, inwestycje w systemy grzewcze wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, instalacje do produkcji energii z OZE, inwestycje w systemy wentylacji i klimatyzacji, systemy do monitorowania zużycia energii oraz inteligentne rozwiązania ograniczające zużycie energii. Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania niewynikające z audytów energetycznych, jeśli przyczyniać się będą do osiągnięcia celów wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu m.in. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy lub ściany). Dodatkowe elementy wykraczające poza koszty wynikające z rekomendacji audytu energetycznego mogą stanowić nie więcej niż 15% wydatków kwalifikowalnych projektu.

3. Budowa, przebudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczych lub chłodniczych, które dystrybuują ciepło lub chłód o mocy zamówionej nie wyższej niż 5 MW wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych.

W przypadku sieci będących częścią istniejącego systemu, inwestycje dotyczyć mogą wyłącznie sieci w ramach nieefektywnego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego [3]. W przypadku gdy system ciepłowniczy lub chłodniczy nie istnieje, możliwa jest budowa sieci ciepłowniczych lub chłodniczych, jeśli będą one elementem planowanego nowego efektywnego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego [4]. Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła lub chłodu.

Beneficjentem projektu w typie 3. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ciepłownicze, przedsiębiorstwa ESCO.

4. Kampanie informacyjne i edukacyjne w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE.

Beneficjentem projektu w typie 4. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, organizacje pozarządowe.

5. Zakup przyrządów pomiarowych wspomagających prowadzenie kontroli pieców, kotłów i spalanych w nich paliw wspomagających pracowników urzędów gmin i jednostek podległych (np. straż miejska) m.in. zestaw do poboru próbek popiołu z paleniska, sito analityczne, wilgotnościomierz, dron badający skład dymu z kominów, mobilne laboratorium.

Beneficjentem projektu w typie 5. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST.

Możliwe będzie zastosowanie modelu finansowania ESCO lub innych modeli z wykorzystaniem kapitału prywatnego, w tym w formule PPP.

[1] Budynek będący zabytkiem – budynek objęty formą ochrony określoną w art. 7 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

[2] Wartość wskaźnika G na 2023 rok została wyliczona przez Ministerstwo Finansów wg zasad określonych zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Link do tabeli: <https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2023-r>

[3] Nieefektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy – system ciepłowniczy i chłodniczy, który nie spełnia warunków określonych w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

[4] Efektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy – system ciepłowniczy i chłodniczy, który spełnia warunki określone w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. poz. 1768), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje kultury, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, MŚP, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

budynki_użyteczności_publicznej, budynki_wielorodzinne, edukacja_klimatyczna, efektywność_energetyczna, magazyn_chłodu, magazyn_ciepła, OZE, sieci_chłodnicze, sieci_ciepłownicze, termomodernizacja

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO258 - Długość wybudowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO259 - Długość zmodernizowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO256 - Liczba urządzeń pomiarowych służących kontroli jakości powietrza

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO255 - Liczba zakupionych mobilnych laboratoriów wraz z pełnym wyposażeniem służących kontroli jakości powietrza

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR096 - Liczba skontrolowanych budynków w zakresie jakości powietrza

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR097 - Ludność objęta kontrolą jakości powietrza

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR075 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: innych niż lokale mieszkalne, budynki publiczne i przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Działanie FELD.02.02 Efektywność energetyczna – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji UE (EUR)

60 000 000,00

Zakres interwencji

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub

działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 054 - Wysokosprawna kogeneracja, system ciepłowniczy i chłodniczy

Opis działania

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków użyteczności publicznej;
2. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych;
3. inwestycje w zakresie sieci ciepłowniczych lub chłodniczych wraz z magazynami ciepła lub chłodu oraz przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych;
4. podnoszenie świadomości i wiedzy w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE;
5. inwestycje służące kontroli jakości powietrza.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej.

W zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków użyteczności publicznej, które nie są zabytkami wsparcie możliwe będzie jeśli planowany do realizacji projekt zlokalizowany będzie na terenie gminy, w której wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik G [2]) na rok 2023 jest niższy od uśrednionej wartości dla województwa.

Wspierane będą projekty dotyczące budynków publicznych, których właścicielem jest samorząd terytorialny, jego jednostki organizacyjne, podległe mu organy, budynków jednostek zarządzanych przez administrację samorządową lub budynków użyteczności publicznej nie związanych z administracją rządową.

Beneficjentem projektu w typie 1. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, jednostki naukowe, osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury, w tym współprowadzone przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, dla których organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, lasy państwowe, parki krajobrazowe, przedsiębiorstwa ESCO.

2. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne wielorodzinnych komunalnych budynków mieszkalnych.

Beneficjentem projektu w typie 2. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną,

podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ESCO.

W ramach typu 1. i 2. możliwa będzie poprawa efektywności energetycznej budynków m.in. poprzez ocieplenie obiektu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, inwestycje w systemy grzewcze wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, instalacje do produkcji energii z OZE, inwestycje w systemy wentylacji i klimatyzacji, systemy do monitorowania zużycia energii oraz inteligentne rozwiązania ograniczające zużycie energii. Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania niewynikające z audytów energetycznych, jeśli przyczyniać się będą do osiągnięcia celów wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu m.in. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy lub ściany). Dodatkowe elementy wykraczające poza koszty wynikające z rekomendacji audytu energetycznego mogą stanowić nie więcej niż 15% wydatków kwalifikowalnych projektu.

3. Budowa, przebudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczych lub chłodniczych, które dystrybuują ciepło lub chłód o mocy zamówionej nie wyższej niż 5 MW wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych.

W przypadku sieci będących częścią istniejącego systemu, inwestycje dotyczyć mogą wyłącznie sieci w ramach nieefektywnego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego [3]. W przypadku gdy system ciepłowniczy lub chłodniczy nie istnieje, możliwa jest budowa sieci ciepłowniczych lub chłodniczych, jeśli będą one elementem planowanego nowego efektywnego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego [4]. Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła lub chłodu.

Beneficjentem projektu w typie 3. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ciepłownicze, przedsiębiorstwa ESCO.

4. Kampanie informacyjne i edukacyjne w zakresie poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE.

Beneficjentem projektu w typie 4. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, organizacje pozarządowe.

5. Zakup przyrządów pomiarowych wspomagających prowadzenie kontroli pieców, kotłów i spalanych w nich paliw wspomagających pracowników urzędów gmin i jednostek podległych (np. straż miejska) m.in. zestaw do poboru próbek popiołu z paleniska, sito analityczne, wilgotnościomierz, dron badający skład dymu z kominów, mobilne laboratorium.

Beneficjentem projektu w typie 5. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST.

Możliwe będzie zastosowanie modelu finansowania ESCO lub innych modeli z wykorzystaniem kapitału prywatnego, w tym w formule PPP.

[1] Budynek będący zabytkiem – budynek objęty formą ochrony określoną w art. 7 Ustawy z dnia 23 lipca

2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub wpisany do wojewódzkiej ewidencji zabytków lub gminnej ewidencji zabytków.

[2] Wartość wskaźnika G na 2023 rok została wyliczona przez Ministerstwo Finansów wg zasad określonych zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Link do tabeli: <https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2023-r>

[3] Nieefektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy – system ciepłowniczy i chłodniczy, który nie spełnia warunków określonych w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

[4] Efektywny system ciepłowniczy lub chłodniczy – system ciepłowniczy i chłodniczy, który spełnia warunki określone w art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. poz. 1768), Rozporządzenie Ministra

Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, MŚP, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

budynki_użyteczności_publicznej, budynki_wielorodzinne, edukacja_klimatyczna, efektywność_energetyczna, magazyn_ciepła, OZE, sieci_chłodnicze, sieci_ciepłownicze, termomodernizacja, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>,

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO258 - Długość wybudowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO259 - Długość zmodernizowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO256 - Liczba urządzeń pomiarowych służących kontroli jakości powietrza

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO255 - Liczba zakupionych mobilnych laboratoriów wraz z pełnym wyposażeniem służących kontroli jakości powietrza

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR096 - Liczba skontrolowanych budynków w zakresie jakości powietrza

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR097 - Ludność objęta kontrolą jakości powietrza

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR075 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: innych niż lokale mieszkalne, budynki publiczne i przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Działanie FELD.02.03 Efektywność energetyczna – IF

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

22 000 000,00

Zakres interwencji

038 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające, 040 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 055 - Wysokosprawna kogeneracja, efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy z niskimi emisjami w cyklu życia, 077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków użyteczności publicznej;
2. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych;
3. inwestycje w zakresie przedsięwzięć termomodernizacyjnych w MŚP;
4. inwestycje w zakresie sieci ciepłowniczych lub chłodniczych wraz z magazynami ciepła lub chłodu oraz przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych;
5. inwestycje w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne budynków użyteczności publicznej.

Wsparcie projektów, które zlokalizowane będą na terenie gminy w której wskaźnik dochodów podatkowych gminy na rok 2023 (wskaźnik G[1]) jest wyższy od uśrednionej wartości dla województwa. Wspierane będą projekty dotyczące budynków publicznych, których właścicielem jest samorząd terytorialny, jego jednostki organizacyjne, podległe mu organy, budynków jednostek zarządzanych przez administrację samorządową lub budynków użyteczności publicznej nie związanych z administracją rządową.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, jednostki naukowe, osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, lasy państwowe, parki krajobrazowe, przedsiębiorstwa ESCO.

2. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne wielorodzinnych budynków mieszkalnych
Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego, przedsiębiorstwa ESCO.

3. Przedsięwzięcia termomodernizacyjne budynków mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa ESCO.

W ramach typu 1., 2. i 3. możliwa będzie poprawa efektywności energetycznej budynków m.in. poprzez ocieplenie obiektu, wymianę okien, drzwi zewnętrznych, inwestycje w systemy grzewcze wraz z wymianą i podłączeniem do źródła ciepła lub podłączeniem do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, instalacje do produkcji energii z OZE, inwestycje w systemy wentylacji i klimatyzacji, systemy do monitorowania zużycia energii oraz inteligentne rozwiązania ograniczające zużycie energii. Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania niewynikające z audytów energetycznych, jeśli przyczyniać się będą do osiągnięcia celów wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu m.in. rozwiązania przyczyniające się do zwiększenia powierzchni zielonych (zielone dachy lub ściany). Dodatkowe elementy wykraczające poza koszty wynikające z rekomendacji audytu energetycznego mogą stanowić nie więcej niż 15% wydatków kwalifikowalnych projektu.

4. Budowa, przebudowa lub modernizacja sieci ciepłowniczych lub chłodniczych w ramach efektywnych systemów ciepłowniczych lub chłodniczych[2].

Wsparcie skierowane jest na inwestycje w zakresie sieci ciepłowniczych lub chłodniczych, które dystrybuują ciepło lub chłód o mocy zamówionej nie wyższej niż 5 MW wraz z przyłączeniem do sieci ciepłowniczych lub chłodniczych.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy lub zakupu magazynów ciepła lub chłodu.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ciepłownicze, przedsiębiorstwa ESCO.

5. Modernizacja oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych m.in. demontaż starych oraz zakup nowych źródeł i opraw światła.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, przedsiębiorstwa ESCO.

Możliwe będzie zastosowanie modelu finansowania ESCO lub innych modeli z wykorzystaniem kapitału prywatnego, w tym w formule PPP.

[1] Wartość wskaźnika G na 2023 rok została wyliczona przez Ministerstwo Finansów wg zasad określonych zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Link do tabeli: <https://www.gov.pl/web/finanse/wskazniki-dochodow-podatkowych-gmin-powiatow-i-wojewodztw-na-2023-r>

[2] Zgodnie z art. 2 pkt 41 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE o efektywności energetycznej z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE, „efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy” oznacza system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do produkcji ciepła lub chłodu wykorzystuje się w co najmniej 50 % energię ze źródeł odnawialnych, lub w co najmniej 50 % ciepło odpadowe, lub w co najmniej 75 % ciepło pochodzące z kogeneracji, lub w co najmniej 50 % wykorzystuje się połączenie takiej energii i ciepła.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 16 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. poz. 1768), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Institucje finansowe

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

budynki_użyteczności_publicznej, budynki_wielorodzinne, efektywność_energetyczna, instrument_finansowy, magazyn_ciepła, oświetlenie, OZE, pożyczki_dla_przedsiębiorstw, sieci_ciepłownicze, termomodernizacja

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO258 - Długość wybudowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO259 - Długość zmodernizowanych sieci chłodniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO165 - Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

PROG-FELDO007 - Liczba audytów energetycznych objętych wsparciem w ramach dotacji

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR075 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: innych niż lokale mieszkalne, budynki publiczne i przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

Działanie FELD.02.04 Budynki pasywne

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji UE (EUR)

7 742 486,00

Zakres interwencji

043 - Budowa nowych energooszczędnych budynków

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. inwestycje w zakresie nowo budowanych pasywnych budynków użyteczności publicznej.
Poniżej wskazano przykładowy rodzaj przedsięwzięcia, możliwego do realizacji w ramach powyższego typu projektu:

1. Budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej.

Przez pasywny budynek użyteczności publicznej rozumie się budynek, w którym łącznie spełnione są następujące warunki:

- roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną do ogrzewania nie przekracza 15 kWh/(m² x rok),
- roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną (tj. energię wynikającą z eksploatacji obiektu) na poziomie nie przekraczającym 120 kWh/(m² x rok),
- współczynnik przenikania ciepła U dla ścian zewnętrznych nie może być większy niż 0,15 W/(m² x K),
- zastosowano okna o współczynniku przenikania ciepła U poniżej 0,80 W/(m² x K), a współczynnik przepuszczalności energii promieniowania słonecznego przez oszklenie wynosi około 50%.

Beneficjentem projektu w typie 1. mogą być wszystkie typy beneficjentów [1][2] wskazane w działaniu.

[1]Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2]Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

budynki_pasywne, budynki_użyteczności_publicznej, efektywność_energetyczna, OZE

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO260 - Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego

Wskaźniki rezultatu

Działanie FELD.02.05 Odnawialne źródła energii

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Wysokość alokacji UE (EUR)

53 710 430,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE.
2. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii cieplnej lub chłodu, pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z przyłączeniem do sieci;
3. wsparcie infrastruktury służącej do magazynowania ciepła lub chłodu ze źródeł odnawialnych działającej na potrzeby danego źródła OZE.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury, co do której brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością, służącej do produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in.:
  - a) elektrowni wodnych (inwestycje ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów), wiatrowych;
  - b) instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu:

- budowy, przebudowy lub modernizacji sieci elektroenergetycznych o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego;
- budowy lub zakupu magazynów energii elektrycznej działających na potrzeby danego źródła OZE.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii cieplnej lub chłodu przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in. instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji infrastruktury umożliwiającej przyłączenie jednostek wytwarzania energii cieplnej lub chłodu do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

3. Budowa lub zakup magazynów energii cieplnej lub chłodu działających na potrzeby danego źródła OZE.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów[1][2] wskazane w działaniu.

[1] Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2] Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, MŚP, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Uczelnie, Wspólnoty energetyczne, w tym klastry energii i spółdzielnie energetyczne, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

energia_z_OZE, magazyn_chłodu, magazyn_ciepła, magazyn_energii, odnawialne_źródła_energii, OZE, sieci_chłodnicze, sieci_ciepłownicze, sieci_elektroenergetyczne, zielona_energia

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO031 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO032 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

PROG-FELDO009 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z energii wodnej

PROG-FELDO017 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO019 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO011 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO015 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO014 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO012 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO016 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO018 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO010 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO013 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.06 Odnawialne źródła energii – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Wysokość alokacji UE (EUR)

50 000 000,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE.
2. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii cieplnej lub chłodu, pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z przyłączeniem do sieci;
3. wsparcie infrastruktury służącej do magazynowania ciepła lub chłodu ze źródeł odnawialnych działającej na potrzeby danego źródła OZE.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury, co do której brakuje systemów wsparcia operacyjnego lub gdy technologia OZE jest niewystarczająco dojrzała lub charakteryzuje się wyższym ryzykiem albo niższą rentownością, służącej do produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in.:
  - a) elektrowni wodnych (inwestycje ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów), wiatrowych;
  - b) instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu:

- budowy, przebudowy lub modernizacji sieci elektroenergetycznych o napięciu poniżej 110 kV,

umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego;

- budowy lub zakupu magazynów energii elektrycznej działających na potrzeby danego źródła OZE.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii cieplnej lub chłodu przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in. instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu.

Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji infrastruktury umożliwiającej przyłączenie jednostek wytwarzania energii cieplnej lub chłodu do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

3. Budowa lub zakup magazynów energii cieplnej lub chłodu działających na potrzeby danego źródła OZE.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów[1][2] wskazane w działaniu.

[1] Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2] Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze

źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Uczelnie, Wspólnoty energetyczne, w tym klastry energii i spółdzielnie energetyczne, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

energia_z_OZE, magazyn_chłodu, magazyn_ciepła, magazyn_energii, odnawialne_źródła_energii, OZE, sieci_chłodnicze, sieci_ciepłownicze, sieci_elektroenergetyczne, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO031 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO032 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

PROG-FELDO009 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z energii wodnej

PROG-FELDO017 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO019 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO011 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO015 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO014 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO012 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO016 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO018 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO010 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO013 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.07 Odnawialne źródła energii – IF

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

30 000 000,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE.
2. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii cieplnej lub chłodu, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wraz z magazynami ciepła lub chłodu działającymi na potrzeby danego źródła OZE wraz z przyłączeniem do sieci.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in.:
  - a) elektrowni wodnych (inwestycje ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów), wiatrowych;
  - b) instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia[1] z zakresu:

- budowy, przebudowy lub modernizacji sieci elektroenergetycznych o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego;

- budowy lub zakupu magazynów energii elektrycznej działających na potrzeby danego źródła OZE.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii cieplnej lub chłodu przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in. instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu.

Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia[2] z zakresu:

- budowy, przebudowy lub modernizacji infrastruktury umożliwiającej przyłączenie jednostek wytwarzania energii cieplnej lub chłodu do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej;
- budowy lub zakupu magazynów energii cieplnej lub chłodu działających na potrzeby danego źródła OZE.

We wszystkich typach projektów ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, MŚP, duże przedsiębiorstwa, wspólnoty energetyczne, w tym klastry energii i spółdzielnie energetyczne, wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, jednostki naukowe, uczelnie, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, administracja rządowa.

[1] Wsparcie wymienionych przedsięwzięć możliwe w formie dotacji w ramach instrumentu finansowego.

[2] Wsparcie wymienionych przedsięwzięć możliwe w formie dotacji w ramach instrumentu finansowego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

energia_z_OZE, instrument_finansowy, magazyn_chłodu, magazyn_ciepła, magazyn_energii, odnawialne_źródła_energii, OZE, sieci_chłodnicze, sieci_ciepłownicze, sieci_elektroenergetyczne

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO031 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO032 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

PROG-FELDO009 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z energii wodnej

PROG-FELDO017 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO019 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO011 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO015 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO014 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO012 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO016 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO018 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO010 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO013 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.08 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Wysokość alokacji UE (EUR)

25 213 931,00

Zakres interwencji

058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powodzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. adaptacja miast do zmian klimatu;
2. inwestycje w zakresie urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków powodzi lub suszy;
3. inwestycje w zakresie ochrony przed pożarami lasów oraz obszarów cennych przyrodniczo;
4. inwestycje w zakresie małej retencji[1], w tym retencji naturalnej;
5. zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych lub usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi (w szczególności zapewniających skuteczne zatrzymanie tych wód w miejscu opadu, połączone z ich infiltracją, ewapotranspiracją z wykorzystaniem rozwiązań opartych na przyrodzie np. ogrody deszczowe, rozszczelnienie i zwiększanie chłonności nawierzchni, zielone dachy, ściany, fasady lub przystanki, stawy, niecki, rowy bioretencyjne, rowy i powierzchnie infiltracyjne).
b) Budowa, przebudowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej.
c) Inwestycje dotyczące zielono-niebieskiej infrastruktury, w tym terenów zieleni na obszarach miejskich (mogących również skutkować zwiększeniem ich powierzchni) np. parki, parki kieszonkowe, ogrody. Wyłącznie jako element projektu, w ramach typu 1. a) i 1. c), wspierana może być infrastruktura dla

udostępniania zielono-niebieskiej infrastruktury jak np. ciągi pieszo-rowerowe, obiekty małej architektury.

Projekty w ramach typu 1. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, organizacje pozarządowe.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej służących zmniejszeniu skutków powodzi lub suszy, np. zbiorniki suche, poldery przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe. Przedsięwzięcia są możliwe do realizacji jeśli naturalne mechanizmy ekosystemowe są niewystarczające, a podjęcie tych działań nie zwiększy zagrożenia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Projekty w ramach typu 2. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną.

3. Inwestycje dotyczące m.in. systemów obserwacji i łączności przeciwpożarowej (np. maszty, dostrzegalnie pożarowe, urządzenia telewizji przemysłowej do obserwacji), dojazdów pożarowych, zbiorników wodnych do celów ppoż.

Projekty dotyczące systemów obserwacji i łączności przeciwpożarowej, których zasięg będzie większy niż obszar województwa nie będą objęte wsparciem.

Projekty w ramach typu 3. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną.

4. Inwestycje dotyczące m.in. małej retencji w ekosystemach oraz zlewniach, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej – np.:

- a) adaptacja istniejących systemów do pełnienia funkcji retencyjnych (np. zamiana powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne, wprowadzanie terenów zielonych, zadrzewienia);
- b) budowa, przebudowa lub modernizacja zbiorników małej retencji o pojemności do 5 mln m³;
- c) budowa, przebudowa lub modernizacja małych urządzeń piętrzących w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz podniesienia poziomu wody gruntowej na obszarach przyległych (progi, brody, zastawki, jazy, groble, etc.), pod warunkiem zapewnienia drożności cieku dla ryb i z wyłączeniem piętrzeń dla małych elektrowni wodnych.

Projekty w ramach typu 4. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, organizacje pozarządowe.

5. Zakup sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych lub usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych, w tym zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych, obejmujący również wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.

Projekty w ramach typu 5. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, WOPR albo przez OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego lub OSP, które będą wypełniać kryteria włączenia do KSRG dzięki realizacji projektu oraz będą dążyć do włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

[1] Przez małą retencję rozumie się wszelkie zabiegi mające na celu wydłużenie drogi i czasu obiegu wody w zlewni, z zastrzeżeniem, że w przypadku zbiorników małej retencji ich pojemność nie może być większa niż 5 mln m³.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, klęski_żywiolowe, mała_retencja, powódź, pożary, susza, zmiany_klimatu

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO058 - Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO239 - Długość wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych

WLWK-PLRO059 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-RCO024 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych

WLWK-PLRO041 - Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO246 - Liczba wspartych systemów zagospodarowania wód opadowych/roztopowych

WLWK-PLRO167 - Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych)

WLWK-PLRO042 - Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO028 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCR036 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.09 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Wysokość alokacji UE (EUR)

15 000 000,00

Zakres interwencji

058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powódzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona

ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. adaptacja miast do zmian klimatu;
2. inwestycje w zakresie urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków powodzi lub suszy;
3. inwestycje w zakresie ochrony przed pożarami lasów oraz obszarów cennych przyrodniczo;
4. inwestycje w zakresie małej retencji[1], w tym retencji naturalnej;
5. zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych lub usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi (w szczególności zapewniających skuteczne zatrzymanie tych wód w miejscu opadu, połączone z ich infiltracją, ewapotranspiracją z wykorzystaniem rozwiązań opartych na przyrodzie np. ogrody deszczowe, rozszczelnienie i zwiększanie chłonności nawierzchni, zielone dachy, ściany, fasady lub przystanki, stawy, niecki, rowy bioretencyjne, rowy i powierzchnie infiltracyjne).
- b) Budowa, przebudowa lub modernizacja sieci kanalizacji deszczowej.
- c) Inwestycje dotyczące zielono-niebieskiej infrastruktury, w tym terenów zieleni na obszarach miejskich (mogących również skutkować zwiększeniem ich powierzchni) np. parki, parki kieszonkowe, ogrody. Wyłącznie jako element projektu, w ramach typu 1. a) i 1. c), wspierana może być infrastruktura dla udostępniania zielono-niebieskiej infrastruktury jak np. ciągi pieszo-rowerowe, obiekty małej architektury.

Projekty w ramach typu 1. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, organizacje pozarządowe.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej służących zmniejszeniu skutków powodzi lub suszy, np. zbiorniki suche, poldery przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe. Przedsięwzięcia są możliwe do realizacji jeśli naturalne mechanizmy ekosystemowe są niewystarczające, a podjęcie tych działań nie zwiększy zagrożenia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Projekty w ramach typu 2. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość

prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną.

3. Inwestycje dotyczące m.in. systemów obserwacji i łączności przeciwpożarowej (np. maszty, dostrzegalnie pożarowe, urządzenia telewizji przemysłowej do obserwacji), dojazdów pożarowych, zbiorników wodnych do celów ppoż.

Projekty dotyczące systemów obserwacji i łączności przeciwpożarowej, których zasięg będzie większy niż obszar województwa nie będą objęte wsparciem.

Projekty w ramach typu 3. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, administracja rządowa, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną.

4. Inwestycje dotyczące m.in. małej retencji w ekosystemach oraz zlewniach, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej – np.:

- a) adaptacja istniejących systemów do pełnienia funkcji retencyjnych (np. zamiana powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne, wprowadzanie terenów zielonych, zadrzewienia);
- b) budowa, przebudowa lub modernizacja zbiorników małej retencji o pojemności do 5 mln m³;
- c) budowa, przebudowa lub modernizacja małych urządzeń piętrzących w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz podniesienia poziomu wody gruntowej na obszarach przyległych (progi, brody, zastawki, jazy, groble, etc.), pod warunkiem zapewnienia drożności cieku dla ryb i z wyłączeniem piętrzeń dla małych elektrowni wodnych.

Projekty w ramach typu 4. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, organizacje pozarządowe.

5. Zakup sprzętu niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych lub usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych, w tym zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych, obejmujący również wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.

Projekty w ramach typu 5. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych JST, WOPR albo przez OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego lub OSP, które będą wypełniać kryteria włączenia do KSRG dzięki realizacji projektu oraz będą dążyć do włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

[1] Przez małą retencję rozumie się wszelkie zabiegi mające na celu wydłużenie drogi i czasu obiegu wody w zlewni, z zastrzeżeniem, że w przypadku zbiorników małej retencji ich pojemność nie może być większa niż 5 mln m³.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi

publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, klęski_żywiolowe, mała_retencja, powódź, pożary, susza, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne, zmiany_klimatu

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO058 - Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-PLRO239 - Długość wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych

WLWK-PLRO059 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej

WLWK-RCO024 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych

WLWK-PLRO041 - Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO246 - Liczba wspartych systemów zagospodarowania wód opadowych/roztopowych

WLWK-PLRO167 - Liczba wybudowanych, przebudowanych i wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych)

WLWK-PLRO042 - Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO028 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-RCO075 - Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCR036 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.10 Gospodarka wodno-ściekowa – aglomeracje 10-15 tys. RLM

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

24 000 000,00

Zakres interwencji

063 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia) zgodne z kryteriami efektywności, 064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, 066 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi;
2. inwestycje w zakresie kanalizacji sanitarnej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych

typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych wraz z infrastrukturą służącą do przeróbki i zagospodarowania osadów ściekowych.

W ramach typu projektu 1. wyłącznie jako element projektu możliwe będzie zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji.

W ramach działania wspierane będą aglomeracje z przedziału 10 tys. RLM - poniżej 15 tys. RLM

Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania związane z budową nowych lub modernizacją sieci wodociągowych, stacji uzdatniania, ujęć wody. Powyższe zadania mogą mieć charakter jedynie uzupełniający (ich wydatek kwalifikowalny nie może przekroczyć 25% wydatków kwalifikowalnych projektu).

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1] [2] wskazane w działaniu.

[1]Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2] Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, Spółki wodne

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

gospodarka_ściekowa, gospodarka_wodna, kanalizacja, magazynowanie_wody, oczyszczalnia, ścieki, sieć_kanalizacyjna, sieci_wodociągowe, stacja_uzdatniania_wody, zaopatrzenie_w_wodę

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO047 - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO048 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO052 - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO051 - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-RCO032 - Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR042 - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.11 Gospodarka wodno-ściekowa – aglomeracje 2-10 tys. RLM

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 079 825,00

Zakres interwencji

063 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia) zgodne z kryteriami efektywności, 064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, 066 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi;
2. inwestycje w zakresie kanalizacji sanitarnej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych wraz z infrastrukturą służącą do przeróbki i zagospodarowania osadów ściekowych.

W ramach typu projektu 1. wyłącznie jako element projektu możliwe będzie zastosowanie odnawialnych źródeł energii.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji.

W ramach działania wspierane będą aglomeracje w przedziale 2 tys. RLM - poniżej 10 tys. RLM.

Wyłącznie jako element projektu możliwe będą działania związane z budową nowych lub modernizacją sieci wodociągowych, stacji uzdatniania, ujęć wody. Powyższe zadania mogą mieć charakter jedynie uzupełniający (ich wydatek kwalifikowalny nie może przekroczyć 25% wydatków kwalifikowalnych projektu)

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1][2] wskazane w działaniu.

[1]Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2]Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, Spółki wodne

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

gospodarka_ściekowa, gospodarka_wodna, kanalizacja, magazynowanie_wody, oczyszczalnia, ścieki, sieć_kanalizacyjna, sieci_wodociagowe, stacja_uzdatniania_wody, zaopatrzenie_w_wodę

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO047 - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO048 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO052 - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO051 - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-RCO032 - Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR042 - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.12 Gospodarowanie wodą

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

7 660 000,00

Zakres interwencji

063 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia) zgodne z kryteriami efektywności, 064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w infrastrukturę do celów ujęcia, uzdatniania, zaopatrzenia, dostawy i magazynowania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
2. wspieranie wydajnego gospodarowania wodą.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa nowych, przebudowa lub modernizacja istniejących sieci wodociągowych, stacji uzdatniania, ujęć i infrastruktury do magazynowania wody do spożycia.

Typ projektu 1. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [1][2] z wyłączeniem MŚP. Wsparcie przeznaczone jest dla inwestycji realizowanych w gminach o liczbie ludności poniżej 15 tys. mieszkańców.

2. Inwestycje w inteligentne systemy monitorowania i zarządzania infrastrukturą wodociągowej, instalacje odzysku i ponownego wykorzystania wody m.in. pompy, systemy filtracji (w tym w procesach przemysłowych np. jako uzdatnianie już zużytych wód do wody o jakości pozwalającej na jej ponowne wykorzystanie w różnorodnych procesach użytkowych – np. w chłodzeniu, czyszczeniu czy płukaniu), inwestycje w dualne instalacje kanalizacyjne umożliwiające użycie wody szarej w toaletach.

Typ projektu 2. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [3][4] wskazane w działaniu.

[1]Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[2]Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

[3]Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[4]Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje odpowiedzialne za gospodarkę wodną, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, Spółki wodne

Słowa kluczowe

magazynowanie_wody, oszczędność_wody, sieci_wodociagowe, stacja_uzdatniania_wody, woda_pitna, zaopatrzenie_w_wode

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO054 - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody

PROG-FELDO020 - Inwestycje w zakresie wydajnego gospodarowania wodą

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR043 - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę

Działanie FELD.02.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

52 663 983,00

Zakres interwencji

046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 067 - Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 069 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 070 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w zakresie selektywnego zbierania (w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia), instalacji do przetwarzania bioodpadów, instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów lub recyklingu odpadów;
2. zagospodarowanie odpadów medycznych i weterynaryjnych (także w procesach termicznych);
3. inwestycje mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów lub promujące ponowne użycie;
4. wsparcie GOZ w przedsiębiorstwach;
5. edukacja lub doradztwo w zakresie GOZ, przygotowanie dokumentów planistycznych dotyczących GOZ.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Budowa, przebudowa, zakup, modernizacja infrastruktury w zakresie selektywnego zbierania odpadów (np. punkty selektywnego zbierania odpadów, pojemniki na odpady zbierane selektywnie zarówno naziemne jak i podziemne).
  - b) Budowa, przebudowa, modernizacja instalacji do przetwarzania bioodpadów, instalacji do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów lub recyklingu odpadów.

W zakresie typu projektu 1.a) możliwe są działania w zakresie edukacji lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia, tworzenie punktów napraw. Selektywne zbieranie dotyczy jedynie odpadów komunalnych lub innych odpadów pochodzących z gospodarstw domowych.

Inwestycje w zakresie typu projektu 1.a) mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu poza organizacjami pozarządowymi, uczelniami, jednostkami naukowymi.

Inwestycje w zakresie typu projektu 1.b) mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu poza organizacjami pozarządowymi, uczelniami, jednostkami naukowymi, wspólnotami, spółdzielniami mieszkaniowymi i TBS.

2. Budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów medycznych lub weterynaryjnych. Inwestycje w zakresie typu projektu 2. mogą być realizowane wyłącznie przez przedsiębiorstwa.

3. Inwestycje mające na celu zapobieganie powstawaniu odpadów (w tym promujące ponowne użycie) np. inicjatywy współdzielenia - korzystanie z tych samych produktów (tworzenie platform lub miejsc wymiany rzeczy używanych), budowa, rozbudowa punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, zakup i montaż instalacji umożliwiających spożywanie wody prosto z kranu (m.in. filtry, poidełka).

Wyłącznie jako element projektu 3. możliwe jest przeciwdziałanie marnotrawieniu żywności. Typ projektu może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu poza przedsiębiorstwami.

4. Wyłącznie działania przedinwestycyjne w zakresie GOZ (np. prace koncepcyjne związane z etapem ekoprojektowania produktów i opakowań oraz niezbędnych zmian w procesach produkcyjnych lub usługowych, zakup usług doradczo-szkoleniowych, opracowanie audytów środowiskowych, analiz

technicznych i ekonomicznych– np. w zakresie LCA [2] , PEF [3] , ETV [4]).

Typ projektu 4. może być realizowany wyłącznie przez przedsiębiorstwa.

5.

a) Edukacja lub doradztwo w zakresie GOZ (np. przeprowadzanie szkoleń lub warsztatów, opracowanie lub aktualizacja analiz, ekspertyz).

b) Przygotowanie dokumentów planistycznych dotyczących GOZ (np. opracowanie lub aktualizacja map drogowych dla JST w zakresie GOZ).

Typ projektu 5. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu poza przedsiębiorstwami, wspólnotami, spółdzielniami mieszkaniowymi i TBS.

W ramach działania wspierane będą jedynie projekty nie będące projektami badawczo-rozwojowymi (w tym również nie wdrażające wyników prac B+R). Wsparcia nie udziela się na inwestycje w zakresie składowania odpadów oraz na inwestycje służące zwiększeniu mocy przerobowej obiektów przetwarzania odpadów reszkowych [5], z wyjątkiem inwestycji w technologie odzyskiwania materiałów z odpadów reszkowych do celów GOZ.

[1] Przez JST rozumie się również związki lub stowarzyszenia JST. Przez jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego rozumie się jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

[2] Zgodnie z mapą drogową Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - LCA (life cycle assessment), czyli środowiskowa ocena cyklu życia, stanowi jedno z podejść do oceny oddziaływania na środowisko produktu lub działalności gospodarczej.

[3] Zgodnie ze sprawozdaniem technicznym Wspólnego Centrum Badawczego – służby Komisji Europejskiej do spraw nauki i wiedzy Propozycje aktualizacji metody oznaczania śladu środowiskowego produktu (PEF) - ślad środowiskowy produktu (PEF) jest metodą opartą na ocenie cyklu życia (LCA) służącą ilościowemu określeniu oddziaływania produktów (towarów lub usług) na środowisko.

[4] Zgodnie ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) System Weryfikacji Technologii Środowiskowych (ETV) ukierunkowany jest na dostarczenie niezależnych i wiarygodnych informacji o innowacyjnych technologiach środowiskowych przez zweryfikowanie, czy deklaracje sprawności przedstawiane przez twórców i producentów technologii są kompletne, rzetelne i oparte na wiarygodnych wynikach badań.

[5] Odpady reszkowe należy rozumieć głównie jako odpady komunalne, które nie są zbierane selektywnie, i pozostałości po przetworzeniu odpadów.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł UE w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

5

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

biodopady, gospodarka_cyrkularna, gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, odpady, odpady_komunalne, odpady_przemysłowe, oszczędność_surowców, ponowne_użycie, PSZOK, recykling

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO034 - Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów

WLWK-RCO107 - Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów

WLWK-PLRO228 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRO180 - Liczba utworzonych Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO181 - Liczba wspartych instalacji termicznego przekształcania odpadów

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO065 - Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów medycznych

WLWK-RCO119 - Odpady przygotowane do ponownego użycia

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

PROG-FELDO022 - Inwestycje w projekty dotyczące edukacji i doradztwa w zakresie GOZ

PROG-FELDO021 - Inwestycje w projekty mające na celu zapobieganie powstawania odpadów

PROG-FELDO023 - Liczba projektów dotyczących wsparcia działań przedinwestycyjnych lub dokumentów planistycznych w zakresie GOZ

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR066 - Liczba osób, do których zostały skierowane kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRR067 - Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRR040 - Masa przedmiotów przekazanych do Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR047 - Odpady poddane recyklingowi

WLWK-RCR103 - Odpady zbierane selektywnie

Działanie FELD.02.14 Gospodarka o obiegu zamkniętym – IF

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

4 000 000,00

Zakres interwencji

069 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie GOZ w przedsiębiorstwach.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Wsparcie GOZ w przedsiębiorstwach (np. budowa, przebudowa, modernizacja instalacji produkcyjnych, zakup urządzeń przemysłowych) będzie wdrażane z wykorzystaniem IF, z możliwością zastosowania komponentu dotacyjnego.

Komponent dotacyjny w ramach IF będzie miał zastosowanie jedynie do wsparcia działań przedinwestycyjnych (np. prace koncepcyjne związane z etapem ekoprojektowania produktów i opakowań oraz niezbędnych zmian w procesach produkcyjnych lub usługowych, zakup usług doradczo-szkoleniowych, opracowanie audytów środowiskowych, analiz technicznych i ekonomicznych – np. w zakresie LCA [1] , PEF [2] , ETV [3]).

Wsparcia nie udziela się na inwestycje w zakresie odpadów komunalnych, składowania odpadów, na inwestycje służące zwiększeniu mocy przerobowej obiektów przetwarzania odpadów resztkowych [4] oraz projektów badawczo-rozwojowych (w tym również wdrażanie wyników prac B+R).

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa.

[1] Zgodnie z mapą drogową Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - LCA (life cycle assessment), czyli środowiskowa ocena cyklu życia, stanowi jedno z podejść do oceny oddziaływania na środowisko produktu lub działalności gospodarczej.

[2] Zgodnie ze sprawozdaniem technicznym Wspólnego Centrum Badawczego – służby Komisji Europejskiej do spraw nauki i wiedzy Propozycje aktualizacji metody oznaczania śladu środowiskowego produktu (PEF) - ślad środowiskowy produktu (PEF) jest metodą opartą na ocenie cyklu życia (LCA) służącą ilościowemu określeniu oddziaływania produktów (towarów lub usług) na środowisko.

[3] Zgodnie ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) System Weryfikacji Technologii Środowiskowych (ETV) ukierunkowany jest na dostarczenie niezależnych i wiarygodnych informacji o innowacyjnych technologiach środowiskowych przez zweryfikowanie, czy deklaracje sprawności przedstawiane przez twórców i producentów technologii są kompletne, rzetelne i oparte na wiarygodnych wynikach badań.

[4] odpady resztkowe należy rozumieć głównie jako odpady komunalne, które nie są zbierane

selektywnie, i pozostałości po przetwarzaniu odpadów.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

cykl_życia_produkту, gospodarka_cyrkularna, gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, minimalizacja_odpadów, oszczędność_surowców, oszczędność_wody, oszczędność_zasobów, ponowne_użycie, wydłużenie_czasu_użytkowania_produkту, zielone_kompetencje

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO179 - Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR020 - Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.02.15 Bioróżnorodność

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji UE (EUR)

34 524 000,00

Zakres interwencji

073 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów, 074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 080 - Inne działania służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w dziedzinie zachowania i odtwarzania obszarów naturalnych o wysokim potencjale pochłaniania i składowania dwutlenku węgla, np. poprzez ponowne nawadnianie wrzosowisk, wychwytywanie gazu składowiskowego

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. działania służące zachowaniu lub odtworzeniu ekosystemów, siedlisk przyrodniczych, populacji gatunków (w tym m.in. ochrona czynna, ograniczanie ekspansji inwazyjnych gatunków obcych);
2. inwestycje w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury ukierunkowane na wzmocnienie bioróżnorodności i ochronę przyrody;
3. inwentaryzacja przyrodnicza i krajobrazowa form ochrony przyrody (w tym obszarów chronionego krajobrazu);
4. opracowywanie, aktualizacja dokumentów dla obszarów chronionych lub wdrażanie ich zapisów;
5. działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych lub rekultywacji terenów zdegradowanych [1] (w tym składowisk odpadów);
6. usuwanie zagrożenia ze strony niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów, np. likwidacja tzw. dzikich wysypisk odpadów;
7. edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Ochrona czynna [2], ograniczanie ekspansji inwazyjnych gatunków obcych, ochrona i

przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, tworzenie lub wsparcie istniejących korytarzy ekologicznych [3] (np. budowa przejść dla zwierząt, pomostów dla zwierząt, przepławek dla ryb, usuwanie barier na drodze migracji).

2. Inwestycje w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury ukierunkowane na wzmocnienie bioróżnorodności i ochronę przyrody – np. zakładanie łąk kwietnych, zielonych dachów, zielonych ścian, ogrodów na dachach budynków, ogrodów deszczowych, zadrzewień i zakrzewień z gatunków rodzimych [4], zwiększanie terenów zalesionych, rozszczelnianie powierzchni (np. usuwanie betonowych czy asfaltowych zasklepień gruntów celem tworzenia powierzchni biologicznie czynnych).

W zakresie typu projektu 2. nie podlegają dofinansowaniu projekty realizowane w miastach o liczbie mieszkańców większej niż 20 tys., jak również realizowane w miastach stolicach powiatów o liczbie mieszkańców co najmniej 15 tys. Liczba mieszkańców określana jest według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2021 r.

3. Przeprowadzenie i opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej i krajobrazowej (np. w zakresie siedlisk przyrodniczych, stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową oraz ich siedlisk, a także zasługujących na ochronę tworów i składników przyrody nieożywionej) parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody (jeśli nie pokrywają się z obszarami Natura 2000).

Typ projektu 3. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [5] wskazane w działaniu oprócz organizacji pozarządowych, uczelni, jednostek naukowych, parków narodowych.

4. Opracowanie (w tym aktualizacja) planów ochrony dla parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody, wdrażanie zapisów planów ochrony dla parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody.

W zakresie opracowania dokumentów (w tym aktualizacji) dofinansowane mogą być jedynie:

- parki krajobrazowe, w tym obszary Natura 2000 pokrywające się z obszarem danego parku krajobrazowego - tylko plany ochrony bez uwzględnienia zakresu planów zadań ochronnych dla Natura 2000;
- rezerваты przyrody – jeśli nie pokrywają się z obszarami Natura 2000;
- obszary Natura 2000 – tylko aktualizacja planów ochrony parków krajobrazowych, które dotychczas uwzględniały zakres planów zadań ochronnych dla fragmentów obszarów Natura 2000.

5.

a) Przeprowadzanie badań zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych, analiz koniecznych do przeprowadzenia rekultywacji lub remediacji terenów dotyczące sposobów i kosztów przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji.

b) Przeprowadzenie remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

W zakresie typu projektu 5. dofinansowane mogą być jedynie projekty na terenach nienależących do Skarbu Państwa. Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość

prawną.

6. Usuwanie zagrożenia ze strony niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów – np. usuwanie tzw. dzikich wysypisk odpadów [6] z terenów lasów, terenów JST (w tym terenów miast).

Typ projektu 6. może być realizowany jedynie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

7. Edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych (wsparcie tylko dla projektów o zasięgu regionalnym lub lokalnym) kierowana zarówno do dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych – np. szkolenia, konferencje, e-learning, warsztaty, zajęcia praktyczne (np. zakładanie ogrodów deszczowych, sadzenie drzew i innych roślin, konstruowanie budek dla ptaków, nietoperzy, domków dla owadów, konkursy w szkołach z zakresu kwestii środowiskowych), zajęcia m.in. dla działkowców dotyczące niestosowania inwazyjnych gatunków obcych.

Typ projektu 7. może być realizowany tylko przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe.

W zakresie wdrażania zapisów dokumentów dla obszarów chronionych (bez względu na typ projektu) dofinansowane mogą być jedynie parki krajobrazowe i rezerваты przyrody w części nie pokrywającej się z obszarami Natura 2000.

Typy projektów 1. 2. i 4. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [5] wskazane w działaniu oprócz parków narodowych.

Beneficjentami projektów dotyczących inwazyjnych gatunków obcych nie może być administracja rządowa, z wyjątkiem sytuacji, gdzie jest to jedynie element projektu.

[1] Tereny zdegradowane – tereny zanieczyszczone.

[2] Zgodnie z art. 5 pkt 5 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - ochrona czynna – stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

[3] Zgodnie z art. 5 pkt 2 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - korytarz ekologiczny – obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

[4] Gatunek rodzimy - gatunek miejscowy, pochodzący z obszaru, na którym występuje.

[5] Przez JST rozumie się również związki lub stowarzyszenia JST. Przez jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego rozumie się jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną. Przez Lasy Państwowe rozumie się PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

[6] miejsce nieprzeznaczone do składowania odpadów, na którym porzucane są odpady.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

edukacja_ekologiczna, Natura_2000, niebieska_infrastruktura, ochrona_gatunków, ochrona_siedlisk, odtwarzanie_siedlisk, park_krajobrazowy, rekultywacja, rezerwat_przyrody, zielona_infrastruktura

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO074 - Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-PLRO261 - Masa odpadów zebranych, niewłaściwie składowanych lub magazynowanych

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrehabilitowanych gruntów

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FELDO024 - Liczba projektów dotyczących badań i analiz niezbędnych do przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

PROG-FELDO025 - Liczba przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych i krajobrazowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR052 - Grunty zrehabilitowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR043 - Powierzchnia obszarów chronionych, dla których opracowano dokumenty planistyczne

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Działanie FELD.02.16 Bioróżnorodność – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji UE (EUR)

14 000 000,00

Zakres interwencji

073 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów, 074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 080 - Inne działania służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w dziedzinie zachowania i odtwarzania obszarów naturalnych o wysokim potencjale pochłaniania i składowania dwutlenku węgla, np. poprzez ponowne nawadnianie wrzosowisk, wychwytywanie gazu składowiskowego

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. działania służące zachowaniu lub odtworzeniu ekosystemów, siedlisk przyrodniczych, populacji gatunków (w tym m.in. ochrona czynna, ograniczanie ekspansji inwazyjnych gatunków obcych);
2. inwestycje w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury ukierunkowane na wzmocnienie bioróżnorodności i ochronę przyrody;
3. inwentaryzacja przyrodnicza i krajobrazowa form ochrony przyrody (w tym obszarów chronionego krajobrazu);
4. wdrażanie zapisów dokumentów dla obszarów chronionych;
5. działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych lub rekultywacji terenów

zdegradowanych [1] (w tym składowisk odpadów);

6. usuwanie zagrożenia ze strony niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów, np. likwidacja tzw. dzikich wysypisk odpadów;
7. edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Ochrona czynna [2], ograniczanie ekspansji inwazyjnych gatunków obcych, ochrona i przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków, tworzenie lub wsparcie istniejących korytarzy ekologicznych [3] (np. budowa przejść dla zwierząt, pomostów dla zwierząt, przepławek dla ryb, usuwanie barier na drodze migracji).

2. Inwestycje w zakresie zielono-niebieskiej infrastruktury ukierunkowane na wzmocnienie bioróżnorodności i ochronę przyrody – np. zakładanie łąk kwietnych, zielonych dachów, zielonych ścian, ogrodów na dachach budynków, ogrodów deszczowych, zadrzewień i zakrzewień z gatunków rodzimych [4], zwiększanie terenów zalesionych, rozszczelnianie powierzchni (np. usuwanie betonowych czy asfaltowych zasklepień gruntów celem tworzenia powierzchni biologicznie czynnych).

W zakresie typu projektu 2. nie podlegają dofinansowaniu projekty realizowane w miastach o liczbie mieszkańców większej niż 20 tys., jak również realizowane w miastach stolicach powiatów o liczbie mieszkańców co najmniej 15 tys. Liczba mieszkańców określana jest według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2021 r.

3. Przeprowadzenie i opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej i krajobrazowej (np. w zakresie siedlisk przyrodniczych, stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową oraz ich siedlisk, a także zasługujących na ochronę tworów i składników przyrody nieożywionej) parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody (jeśli nie pokrywają się z obszarami Natura 2000).

Typ projektu 3. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów [5] wskazane w działaniu oprócz organizacji pozarządowych, uczelni, jednostek naukowych, parków narodowych.

4. Wdrażanie zapisów planów ochrony dla parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody.

5.

a) Przeprowadzanie badań zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych, analiz koniecznych do przeprowadzenia rekultywacji lub remediacji terenów dotyczące sposobów i kosztów przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji.

b) Przeprowadzenie remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

W zakresie typu projektu 5. dofinansowane mogą być jedynie projekty na terenach nienależących do Skarbu Państwa. Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość

prawną.

6. Usuwanie zagrożenia ze strony niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów – np. usuwanie tzw. dzikich wysypisk odpadów [6] z terenów lasów, terenów JST (w tym terenów miast).

Typ projektu 6. może być realizowany jedynie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

7. Edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych (wsparcie tylko dla projektów o zasięgu regionalnym lub lokalnym) kierowana zarówno do dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych – np. szkolenia, konferencje, e-learning, warsztaty, zajęcia praktyczne (np. zakładanie ogrodów deszczowych, sadzenie drzew i innych roślin, konstruowanie budek dla ptaków, nietoperzy, domków dla owadów, konkursy w szkołach z zakresu kwestii środowiskowych), zajęcia m.in. dla działkowców dotyczące niestosowania inwazyjnych gatunków obcych.

Typ projektu 7. może być realizowany tylko przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe.

W zakresie wdrażania zapisów dokumentów dla obszarów chronionych (bez względu na typ projektu) dofinansowane mogą być jedynie parki krajobrazowe i rezerваты przyrody w części nie pokrywającej się z obszarami Natura 2000.

Typy projektów 1. 2. i 4. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [5] wskazane w działaniu oprócz parków narodowych.

Beneficjentami projektów dotyczących inwazyjnych gatunków obcych nie może być administracja rządowa, z wyjątkiem sytuacji, gdzie jest to jedynie element projektu.

[1] Tereny zdegradowane – tereny zanieczyszczone.

[2] Zgodnie z art. 5 pkt 5 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - ochrona czynna – stosowanie, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów.

[3] Zgodnie z art. 5 pkt 2 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - korytarz ekologiczny – obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

[4] Gatunek rodzimy - gatunek miejscowy, pochodzący z obszaru, na którym występuje.

[5] Przez JST rozumie się również związki lub stowarzyszenia JST. Przez jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego rozumie się jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną. Przez Lasy Państwowe rozumie się PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

[6] miejsce nieprzeznaczone do składowania odpadów, na którym porzucane są odpady.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

edukacja_ekologiczna, Natura_2000, niebieska_infrastruktura, ochrona_gatunków, ochrona_siedlisk, odtwarzanie_siedlisk, park_krajobrazowy, rekultywacja, rezerwat_przyrody, zielona_infrastruktura

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO261 - Masa odpadów zebranych, niewłaściwie składowanych lub magazynowanych

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FELDO024 - Liczba projektów dotyczących badań i analiz niezbędnych do przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

PROG-FELDO025 - Liczba przeprowadzonych inwentaryzacji przyrodniczych i krajobrazowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR052 - Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR060 - Zasięg działań/ kampanii edukacyjno-informacyjnych

Działanie FELD.02.17 Ochrona przyrody

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji UE (EUR)

14 796 000,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. tworzenie lub wsparcie centrów ochrony różnorodności biologicznej (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ogrody tematyczne i edukacyjne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych), ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej;
2. inwestycje związane z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służące ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa, modernizacja lub zakup infrastruktury w zakresie centrów ochrony różnorodności biologicznej (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ogrody tematyczne i edukacyjne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych), ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej.
2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji

środowiska – np. szlaki turystyczne, drogi dla rowerów, infrastruktura zabezpieczająca przed dostępem na tereny, które powinny być wyłączone z ruchu turystycznego (np. bariery, ogrodzenia, szlabany) , platformy widokowe, ścieżki dydaktyczne wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze, tablice informacyjne.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu oprócz parków narodowych.

Wyłącznie jako element projektu możliwa jest edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych - wsparcie tylko dla projektów o zasięgu regionalnym lub lokalnym.

W zakresie wdrażania zapisów dokumentów dla obszarów chronionych (bez względu na typ projektu) dofinansowane mogą być jedynie parki krajobrazowe i rezerваты przyrody w części nie pokrywanej się z obszarami Natura 2000.

[1] Przez JST rozumie się również związki lub stowarzyszenia JST. Przez jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego rozumie się jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną. Przez Lasy Państwowe rozumie się PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

Natura_2000, niebieska_infrastruktura, obszary_chronione, ochrona_gatunków, ochrona_środowiska, park_krajobrazowy, rezerwat_przyrody, środowisko, zadrzewienia, zielona_infrastruktura

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

PROG-FELDO027 - Liczba wspartych centrów ochrony różnorodności biologicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR050 - Średnioroczna liczba odbiorców działań edukacji przyrodniczej we wspartych ośrodkach

Działanie FELD.02.18 Ochrona przyrody – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji UE (EUR)

6 000 000,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. tworzenie lub wsparcie centrów ochrony różnorodności biologicznej (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ogrody tematyczne i edukacyjne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych), ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej;
2. inwestycje związane z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służące ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa, modernizacja lub zakup infrastruktury w zakresie centrów ochrony różnorodności biologicznej (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ogrody tematyczne i edukacyjne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych), ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej.
2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji

środowiska – np. szlaki turystyczne, drogi dla rowerów, infrastruktura zabezpieczająca przed dostępem na tereny, które powinny być wyłączone z ruchu turystycznego (np. bariery, ogrodzenia, szlabany) , platformy widokowe, ścieżki dydaktyczne wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze, tablice informacyjne.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów [1] wskazane w działaniu oprócz parków narodowych.

Wyłącznie jako element projektu możliwa jest edukacja w zakresie kwestii środowiskowych lub klimatycznych - wsparcie tylko dla projektów o zasięgu regionalnym lub lokalnym.

W zakresie wdrażania zapisów dokumentów dla obszarów chronionych (bez względu na typ projektu) dofinansowane mogą być jedynie parki krajobrazowe i rezerваты przyrody w części nie pokrywanej się z obszarami Natura 2000.

[1] Przez JST rozumie się również związki lub stowarzyszenia JST. Przez jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego rozumie się jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną. Przez Lasy Państwowe rozumie się PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Organizacje pozarządowe, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

Natura_2000, niebieska_infrastruktura, obszary_chronione, ochrona_gatunków, ochrona_środowiska, park_krajobrazowy, rezerwat_przyrody, środowisko, zadrzewienia, zielona_infrastruktura

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

PROG-FELDO027 - Liczba wspartych centrów ochrony różnorodności biologicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR050 - Średnioroczna liczba odbiorców działań edukacji przyrodniczej we wspartych ośrodkach

Priorytet FELD.03 Fundusze europejskie dla mobilnego łódzkiego

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

148 540 000,00

Działanie FELD.03.01 Mobilność miejska

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

86 789 801,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 083 - Infrastruktura rowerowa, 084 - Cyfryzacja transportu miejskiego, 085 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport miejski, 086 - Infrastruktura paliw alternatywnych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje z zakresu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego;
2. inwestycje dotyczące bezemisyjnego lub niskoemisyjnego taboru komunikacji miejskiej z niezbędną infrastrukturą;
3. inwestycje z zakresu niezmotoryzowanego transportu indywidualnego;
4. inwestycje dotyczące ogólnodostępnej infrastruktury paliw alternatywnych;
5. inwestycje z zakresu cyfryzacji w transporcie miejskim;
6. przygotowanie lub aktualizacja planów zrównoważonej mobilności miejskiej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa lub przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej, np. układu torowego, sieci trakcyjnej oraz infrastruktury zasilającej.
b) Budowa lub przebudowa przystanków tramwajowych lub autobusowych.
c) Budowa lub przebudowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych umożliwiających zmianę środka transportu, w tym łączących komunikację miejską z innymi gałęziami transportu publicznego, a także systemów parkingów Park&Ride lub Bike&Ride.

Wyłącznie jako element projektu w typie 1. mogą być realizowane działania z zakresu infrastruktury drogowej przeznaczonej wyłącznie dla transportu publicznego i służące poprawie jego funkcjonowania lub przyczyniające się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach miast np.: buspasy, obiekty przeznaczone dla transportu autobusowego (tunele, wiadukty), przebudowa skrzyżowań w celu ułatwienia ruchu transportowi autobusowemu (pasy

skrętu dla autobusów, śluzy autobusowe na skrzyżowaniach). Ze wsparcia wyłączone będą inwestycje w infrastrukturę drogową wykorzystywaną dla indywidualnego ruchu samochodowego, inną niż obiekty Park&Ride.

2. a) Zakup nowego taboru tramwajowego.
- b) Zakup nowego niskoemisyjnego lub bezemisyjnego taboru autobusowego.

Wyłącznie jako element projektów w typie 2. mogą być realizowane działania dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury paliw alternatywnych na potrzeby ładowania lub tankowania taboru autobusowego (z wyłączeniem infrastruktury tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych), a także służące dostosowaniu zaplecza technicznego do obsługi i eksploatacji danego rodzaju taboru (zajezdnie tramwajowe lub autobusowe).

3. a) Budowa lub przebudowa dróg dla rowerów, dróg dla pieszych oraz dróg dla pieszych i rowerów wraz z niezbędną infrastrukturą (np. stojaki, stacje samoobsługowej naprawy rowerów, parkingi Bike&Ride).
- b) U uruchomienie, rozbudowa lub modernizacja systemu rowerów publicznych (miejskich).

4. Budowa, instalacja lub modernizacja stacjonarnej, ogólnodostępnej i umożliwiającej użytkownikom niedyskryminacyjny dostęp infrastruktury ładowania lub tankowania paliw alternatywnych (energii elektrycznej lub wodoru odnawialnego) dla pojazdów indywidualnych. Ze wsparcia wyłączona jest infrastruktura tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych.

5. Inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych (ITS) służące optymalnemu wykorzystaniu publicznego transportu zbiorowego, organizacji przewozów, zarządzaniu ruchem, informacji pasażerskiej, sprzedaży biletów, w tym cyfrowe systemy typu „wspólny bilet”.

6. Opracowanie planu zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) lub aktualizacja posiadanego dokumentu, w tym m.in. przeprowadzenie niezbędnych analiz, opracowanie diagnozy stanu obecnego, przeprowadzenie badań oraz konsultacji.

Elementem przedsięwzięć realizowanych w obszarze mobilności miejskiej mogą być działania informacyjno-promocyjne oraz edukacyjne z zakresu podnoszenia świadomości i propagowania korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego, ruchu niezmotoryzowanego i innych form zrównoważonego przemieszczania się w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych, realizowane w ramach finansowania krzyżowego.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, z wyłączeniem tych funkcjonujących w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego - Łodzi w przypadku typu 6.

Typy projektów 2. i 5. mogą być realizowane ponadto przez organizatorów i operatorów publicznego transportu zbiorowego, a typ 4. przez jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające

osobowość prawną oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie paliw alternatywnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

1

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z miejskiej infrastruktury i środków publicznego transportu zbiorowego dofinansowanych ze środków UE

Słowa kluczowe

centrum_przesiadkowe, inteligentny_transport, komunikacja_miejska, linie_autobusowe, linie_tramwajowe, mobilność_miejska, punkty_ładowania, rowery_miejskie, ścieżki_rowerowe, tabor_miejski

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO077 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych

WLWK-PLRO075 - Długość wybudowanych linii tramwajowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczania rowerów

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO262 - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO087 - Liczba zakupionych jednostek taboru tramwajowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

PROG-FELDO028 - Liczba opracowanych Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

PROG-FELDO030 - Liczba punktów ładowania/tankowania paliw alternatywnych, zainstalowanych w ramach projektu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR101 - Liczba pojazdów korzystających z infrastruktury paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR090 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (AC)

WLWK-PLRR052 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (DC)

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR063 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELD.03.02 Mobilność miejska – ZIT

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Wysokość alokacji UE (EUR)

61 750 199,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 083 - Infrastruktura rowerowa, 084 - Cyfryzacja transportu miejskiego, 085 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport miejski, 086 - Infrastruktura paliw alternatywnych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje z zakresu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego;
2. inwestycje dotyczące bezemisyjnego lub niskoemisyjnego taboru komunikacji miejskiej z niezbędną infrastrukturą;
3. inwestycje z zakresu niezmotoryzowanego transportu indywidualnego;
4. inwestycje dotyczące ogólnodostępnej infrastruktury paliw alternatywnych;
5. inwestycje z zakresu cyfryzacji w transporcie miejskim;
6. przygotowanie lub aktualizacja planów zrównoważonej mobilności miejskiej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa lub przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej np. układu torowego, sieci trakcyjnej oraz infrastruktury zasilającej.
- b) Budowa lub przebudowa przystanków tramwajowych lub autobusowych.
- c) Budowa lub przebudowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych umożliwiających zmianę środka transportu, w tym łączących komunikację miejską z innymi gałęziami transportu publicznego, a także systemów parkingów Park&Ride lub Bike&Ride.

Wyłącznie jako element projektów w typie 1. mogą być realizowane działania z zakresu infrastruktury drogowej przeznaczonej wyłącznie dla transportu publicznego i służące poprawie jego funkcjonowania lub przyczyniające się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach miast np.: buspasy, obiekty przeznaczone dla transportu autobusowego (tunele, wiadukty), przebudowa skrzyżowań w celu ułatwienia ruchu transportowi autobusowemu (pasy skrętu dla autobusów, śluzy autobusowe na skrzyżowaniach). Ze wsparcia wyłączone będą inwestycje w infrastrukturę drogową wykorzystywaną dla indywidualnego ruchu samochodowego, inną niż obiekty Park&Ride.

2. a) Zakup nowego taboru tramwajowego.
- b) Zakup nowego niskoemisyjnego lub bezemisyjnego taboru autobusowego.

Wyłącznie jako element projektów w typie 2 mogą być realizowane działania dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury paliw alternatywnych na potrzeby ładowania lub tankowania taboru autobusowego (z wyłączeniem infrastruktury tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych), a także służące dostosowaniu zaplecza technicznego do obsługi i eksploatacji danego rodzaju taboru (zajezdnie tramwajowe lub autobusowe).

3. a) Budowa lub przebudowa dróg dla rowerów, dróg dla pieszych oraz dróg dla pieszych i rowerów wraz z niezbędną infrastrukturą (np. stojaki, stacje samoobsługowej naprawy rowerów, parkingi Bike&Ride).
- b) Uruchomienie, rozbudowa lub modernizacja systemu rowerów publicznych (miejskich).

4. Budowa, instalacja lub modernizacja stacjonarnej, ogólnodostępnej i umożliwiającej użytkownikom niedyskryminacyjny dostęp infrastruktury ładowania lub tankowania paliw alternatywnych (energii elektrycznej lub wodoru odnawialnego) dla pojazdów indywidualnych. Ze wsparcia wyłączona jest infrastruktura tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych.

5. Inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych (ITS) służące optymalnemu wykorzystaniu publicznego transportu zbiorowego, organizacji przewozów, zarządzaniu ruchem, informacji pasażerskiej, sprzedaży biletów, w tym cyfrowe systemy typu „wspólny bilet”.

6. Opracowanie planu zrównoważonej mobilności miejskiej (SUMP) lub aktualizacja posiadanego

dokumentu, w tym m.in. przeprowadzenie niezbędnych analiz, opracowanie diagnozy stanu obecnego, przeprowadzenie badań oraz konsultacji.

Elementem przedsięwzięć realizowanych w obszarze mobilności miejskiej mogą być działania informacyjno-promocyjne oraz edukacyjne z zakresu podnoszenia świadomości i propagowania korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego, ruchu niezmotoryzowanego i innych form zrównoważonego przemieszczania się w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych, realizowane w ramach finansowania krzyżowego.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, z wyłączeniem tych funkcjonujących w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego - Łodzi w przypadku typu 6.

Typy projektów 2. i 5. mogą być realizowane ponadto przez organizatorów i operatorów publicznego transportu zbiorowego, a typ 4. przez jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną oraz przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie paliw alternatywnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

1

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z miejskiej infrastruktury i środków publicznego transportu zbiorowego dofinansowanych ze środków UE

Słowa kluczowe

centrum_przesiadkowe, inteligentny_transport, komunikacja_miejska, linie_autobusowe, linie_tramwajowe, mobilność_miejska, punkty_ładowania, rowery_miejskie, ścieżki_rowerowe, tabor_miejski

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO077 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych

WLWK-PLRO075 - Długość wybudowanych linii tramwajowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczenia rowerów

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO262 - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO087 - Liczba zakupionych jednostek taboru tramwajowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

PROG-FELDO028 - Liczba opracowanych Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

PROG-FELDO030 - Liczba punktów ładowania/tankowania paliw alternatywnych, zainstalowanych w ramach projektu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR101 - Liczba pojazdów korzystających z infrastruktury paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR090 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (AC)

WLWK-PLRR052 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (DC)

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR063 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Priorytet FELD.04 Fundusze europejskie dla lepiej połączonych Łódzkiego

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

414 910 000,00

Działanie FELD.04.01 Drogi wojewódzkie

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji UE (EUR)

126 489 330,00

Zakres interwencji

083 - Infrastruktura rowerowa, 089 - Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T, 090 - Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe, 093 - Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne), 094 - Cyfryzacja transportu: transport drogowy, 095 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport drogowy

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje dotyczące infrastruktury dróg wojewódzkich;
2. inwestycje z zakresu cyfryzacji w transporcie.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja dróg wojewódzkich, w tym stanowiących obwodnice wyprowadzające ruch z miast i rozwiązujące problemy ich zatłoczenia.

b) Budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu drogi wojewódzkiej - mostów, wiaduktów, tuneli, przepustów, konstrukcji oporowych.

Wyłącznie jako element projektu w typie 1 mogą być realizowane zadania polegające na budowie, przebudowie lub modernizacji infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego wzdłuż realizowanej inwestycji takiej jak: drogi dla rowerów, drogi dla pieszych oraz drogi dla pieszych i rowerów.

2. Inwestycje o charakterze regionalnym z zakresu inteligentnych systemów transportowych (ITS) zwiększające efektywność ruchu drogowego i poprawiające jego przepustowość, służące monitorowaniu, sterowaniu i zarządzaniu ruchem drogowym, dotyczące systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu, warunkach ruchu i czasie podróży, zdarzeniach na drodze.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez Województwo Łódzkie. Inne JST mogą realizować projekty wyłącznie w partnerstwie z Województwem Łódzkim. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z infrastruktury dofinansowanej ze środków UE

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, C-ITS, dostępność, drogi_wojewódzkie, infrastruktura, obwodnice, ścieżki_rowerowe, sterowanie_ruchem, transport, zarządzanie_ruchem

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO110 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-PLRO105 - Długość wybudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-PLRO109 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO120 - Liczba wybudowanych obwodnic

WLWK-PLRO262 - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

PROG-FELDO031 - Liczba wybudowanych /przebudowanych drogowych obiektów inżynierskich

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FELD.04.02 Drogi lokalne

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji UE (EUR)

30 000 000,00

Zakres interwencji

083 - Infrastruktura rowerowa, 090 - Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe, 093 - Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne), 094 - Cyfryzacja transportu: transport drogowy, 095 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport drogowy

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje dotyczące infrastruktury dróg lokalnych (powiatowych lub gminnych);
2. inwestycje z zakresu cyfryzacji w transporcie.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja dróg lokalnych (powiatowych lub gminnych).

b) Budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg lokalnych (powiatowych lub gminnych) - mostów, wiaduktów, tuneli, przepustów, konstrukcji oporowych.

Wyłącznie jako element projektu w typie 1. mogą być realizowane zadania polegające na budowie, przebudowie lub modernizacji infrastruktury dla ruchu niezmotywowanego wzdłuż realizowanej inwestycji takiej jak: drogi dla rowerów, drogi dla pieszych oraz drogi dla pieszych i rowerów.

2. Inwestycje o charakterze lokalnym z zakresu inteligentnych systemów transportowych (ITS) zwiększające efektywność ruchu drogowego i poprawiające jego przepustowość, służące monitorowaniu, sterowaniu i zarządzaniu ruchem, dotyczące systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu, warunkach ruchu i czasie podróży, zdarzeniach na drodze.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną oraz zarządców dróg publicznych gminnych lub powiatowych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Zarządcy dróg publicznych

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z infrastruktury dofinansowanej ze środków UE

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, C-ITS, dostępność, drogi, drogi_gminne, drogi_powiatowe, ścieżki_rowerowe, sterowanie_ruchem, zarządzanie_ruchem

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO110 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-PLRO107 - Długość wybudowanych dróg gminnych

WLWK-PLRO106 - Długość wybudowanych dróg powiatowych

WLWK-PLRO111 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg gminnych

WLWK-PLRO110 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg powiatowych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO262 - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

PROG-FELDO031 - Liczba wybudowanych /przebudowanych drogowych obiektów inżynierskich

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FELD.04.03 Transport kolejowy

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji UE (EUR)

228 998 810,00

Zakres interwencji

099 - Inne nowo wybudowane lub rozbudowane linie kolejowe – elektryczne/bezemisyjne, 102 - Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe, 107 - Bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje dotyczące infrastruktury lub taboru kolejowego;
2. opracowanie dokumentacji dla kolejowych inwestycji infrastrukturalnych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja linii kolejowych o znaczeniu regionalnym poza TEN-T.

b) Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury kolejowej służącej obsłudze transportu

pasażerskiego, w tym stacji i przystanków kolejowych oraz dworców kolejowych znajdujących się w zarządzie jednostek samorządu terytorialnego.

Wyłącznie jako element projektu w typach 1.a) oraz 1.b) mogą być realizowane działania dotyczące integracji pasażerskiego transportu kolejowego z innymi systemami publicznego transportu zbiorowego oraz transportem indywidualnym poprzez np. inwestycje z zakresu zintegrowanych węzłów przesiadkowych czy systemów parkingów Park&Ride lub Bike&Ride, systemów rowerów publicznych oraz infrastruktury dróg dla rowerów (wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą np. stojaki, stacje samoobsługowej naprawy rowerów), także jako połączeń komplementarnych (pierwszej lub ostatniej mili), zwiększających dostępność transportu publicznego i jego integrację multimodalną (służących skomunikowaniu z węzłami komunikacyjnymi i innymi środkami transportu).

Projekty w ramach typu 1.a) oraz 1.b) mogą być realizowane wyłącznie przez zarządcę infrastruktury kolejowej, a w przypadku, gdy elementem projektu są działania dotyczące integracji pasażerskiego transportu kolejowego lub dworce kolejowe znajdujące się w zarządzie JST – projekty realizowane w partnerstwie zarządcy infrastruktury kolejowej oraz jednostki samorządu terytorialnego.

c) Zakup nowego bezemisyjnego taboru kolejowego dla obsługi wojewódzkich przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej, dla których organizatorem jest Województwo łódzkie.

Wyłącznie jako element projektu w typie 1.c) mogą być realizowane działania służące dostosowaniu zaplecza technicznego do obsługi lub serwisowania taboru.

Projekty w ramach typu 1.c) mogą być realizowane przez operatorów kolejowych przewozów pasażerskich lub organizatora publicznego transportu zbiorowego w zakresie transportu kolejowego.

2. Opracowanie niezbędnej dokumentacji przedprojektowej dla przedsięwzięć dotyczących infrastruktury kolejowej zlokalizowanej w granicach administracyjnych województwa łódzkiego, wskazanych w Załączniku 10 do Kontraktu Programowego dla Województwa łódzkiego.

Projekty w ramach typu 2 mogą być realizowane przez zarządcę infrastruktury kolejowej lub JST – Województwo łódzkie.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego, Zarządcy infrastruktury kolejowej

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z infrastruktury i taboru dofinansowanych ze środków UE

Słowa kluczowe

czysty_transport, dworzec, ETCS, kolej, linie_kolejowe, pociąg, przystanek, tabor_ekologiczny, trakcja, transport

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitec-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO048 - Długość nowych lub rozbudowanych linii kolejowych – poza TEN-T

WLWK-PLRO207 - Liczba nowych lub zmodernizowanych stacji lub przystanków kolejowych z wyłączeniem dworców kolejowych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO242 - Liczba utworzonych/przebudowanych stanowisk technicznych do obsługi taboru kolejowego

WLWK-PLRO206 - Liczba wybudowanych/zmodernizowanych dworców kolejowych

WLWK-PLRO113 - Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego

WLWK-PLRO116 - Pojemność zakupionych jednostek taboru kolejowego

PROG-FELDO032 - Liczba wspartych projektów w fazie przygotowawczej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR022 - Liczba osób korzystających z zakupionego lub zmodernizowanego kolejowego taboru pasażerskiego w ciągu roku

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR058 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych

Działanie FELD.04.04 Publiczny transport pozamiejski

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji UE (EUR)

27 921 860,00

Zakres interwencji

083 - Infrastruktura rowerowa, 109 - Transport multimodalny (poza miastami), 119 - Cyfryzacja transportu: inne rodzaje transportu, 120 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: inne rodzaje transportu

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie publicznego transportu pozamiejskiego;
2. inwestycje z zakresu cyfryzacji w transporcie.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury pozamiejskiego publicznego transportu zbiorowego służącej przewozom autobusowym niebędącym komunikacją miejską, w tym przystanki, dworce autobusowe, zajezdnie.

b) Inwestycje dotyczące integracji pozamiejskiego transportu autobusowego z innymi systemami publicznego transportu zbiorowego oraz transportem indywidualnym poprzez np. budowę, przebudowę lub modernizację zintegrowanych węzłów przesiadkowych, systemów parkingów Park&Ride lub Bike&Ride, systemów rowerów publicznych oraz infrastruktury dróg dla rowerów (wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą np. stojaki, stacje samoobsługowej naprawy rowerów), także jako połączeń komplementarnych (pierwszej lub ostatniej mili), zwiększających dostępność transportu publicznego i jego integrację multimodalną (służących skomunikowaniu z węzłami komunikacyjnymi i innymi środkami transportu).

Projekty w ramach typu 1.a) oraz 1.b) mogą być realizowane wyłącznie przez JST.

c) Zakup nowego niskoemisyjnego lub bezemisyjnego taboru autobusowego wykorzystywanego w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej na obszarach pozamiejskich. Wyłącznie jako element projektu w typie 1.c) mogą być realizowane działania dotyczące infrastruktury zasilającej zakupiony tabor w paliwa alternatywne (z wyłączeniem infrastruktury tankowania LNG i CNG i innych paliw kopalnych) lub służące dostosowaniu zaplecza technicznego do obsługi i serwisowania tego taboru.

Projekty w ramach typu 1.c) mogą być realizowane wyłącznie przez JST, będące organizatorami publicznego transportu zbiorowego lub operatorów publicznego transportu zbiorowego.

2. Inwestycje na rzecz cyfryzacji pozamiejskiego transportu autobusowego, obejmujące systemy organizacji przewozów, systemy zarządzania ruchem, systemy informacji pasażerskiej, zakupu biletów, w tym cyfrowe systemy typu „wspólny bilet”.

Projekty w ramach tego typu mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Organizatorzy i operatorzy publicznego transportu zbiorowego

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z infrastruktury i taboru dofinansowanych ze środków UE

Słowa kluczowe

autobusy_niskoemisyjne, bike_and_ride, centrum_przesiadkowe, inteligentny_transport, komunikacja_zbiorowa, linie_autobusowe, park_and_ride, przystanek, ścieżki_rowerowe

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczenia rowerów

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO262 - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych

WLWK-PLRO112 - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji pozamiejskiej

WLWK-PLRO115 - Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji pozamiejskiej

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR101 - Liczba pojazdów korzystających z infrastruktury paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub wyposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR090 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (AC)

WLWK-PLRR052 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (DC)

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

PROG-FELDR015 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego pozamiejskiego publicznego transportu zbiorowego

Działanie FELD.04.05 Infrastruktura paliw alternatywnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 500 000,00

Zakres interwencji

086 - Infrastruktura paliw alternatywnych

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. inwestycje dotyczące ogólnodostępnej infrastruktury paliw alternatywnych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwe do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Budowa, instalacja lub modernizacja stacjonarnej, ogólnodostępnej i umożliwiającej użytkownikom niedyskryminacyjny dostęp infrastruktury ładowania lub tankowania paliw alternatywnych (energii elektrycznej lub wodoru odnawialnego) dla pojazdów indywidualnych. Ze wsparcia wyłączona jest infrastruktura tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych.

Projekty w ramach tego typu mogą być realizowane przez JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną, przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie paliw alternatywnych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

W przygotowaniu

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, MŚP

Grupa docelowa

użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z infrastruktury dofinansowanej ze środków UE

Słowa kluczowe

alternatywne_źródła_napędu, paliwa_alternatywne, punkty_ładowania

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

PROG-FELDO030 - Liczba punktów ładowania/tankowania paliw alternatywnych, zainstalowanych w ramach projektu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR101 - Liczba pojazdów korzystających z infrastruktury paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR090 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (AC)

WLWK-PLRR052 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (DC)

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP5 - Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

189 118 229,00

Działanie FELD.05.01 Kultura i turystyka – ZIT**Cel szczegółowy**

EFRR.CP5.I - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Wysokość alokacji UE (EUR)

70 527 618,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 083 - Infrastruktura rowerowa, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000, 169 - Inicjatywy na rzecz rozwoju terytorialnego, w tym przygotowanie strategii terytorialnych

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. przedsięwzięcia związane z tworzeniem wspólnej oferty instytucji kultury i wypracowaniem mechanizmów współpracy sieciowej instytucji kultury, w tym przedsięwzięcia dotyczące rozwoju międzysektorowej współpracy w ramach zwiększania zaangażowania sektora prywatnego i pozarządowego w sektorze kultury, uzupełnione o wsparcie inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury służącej prowadzeniu działalności kulturalnej;
2. inwestycje związane z tworzeniem wspólnej oferty turystycznej, sprzyjające budowaniu rozpoznawalnej marki turystycznej województwa poprzez promowanie istniejących lub budowanie nowych marek turystycznych;
3. inwestycje w infrastrukturę turystyczną, w szczególności tworzącą piesze, rowerowe, konne lub

wodne szlaki turystyczne;

4. wsparcie inicjatyw na rzecz rozwoju terytorialnego.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Opracowanie i wdrożenie przez dwie lub więcej JST wspólnej oferty kulturalnej samorządowych instytucji kultury i wypracowanie mechanizmów współpracy sieciowej tych instytucji.
- b) Przedsięwzięcia dotyczące rozwoju międzysektorowej współpracy samorządowych instytucji kultury z podmiotami spoza sektora finansów publicznych, której celem będzie zwiększenie zaangażowania sektora prywatnego i pozarządowego w sektorze kultury. Poprzez współpracę (zarówno w aspekcie sieciowania instytucji kultury, jak również w ramach rozwoju międzysektorowej współpracy tych instytucji) należy rozumieć np. ustalenie i sformalizowanie zasad koordynacji działań, wspólnej komunikacji oferty kulturalnej, przygotowanie i wdrożenie wspólnych projektów, jak również działania zmierzające do podniesienia kompetencji kadr kultury poprzez organizację wizyt studyjnych, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk.
- c) Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury służącej prowadzeniu działalności kulturalnej (m.in. prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, modernizacja), których realizacja związana jest z wdrażaniem wspólnej oferty instytucji kultury i wypracowaniem mechanizmów współpracy, w tym rozwoju międzysektorowej współpracy, angażującej sektor prywatny i pozarządowy.

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu;
- inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem;
- wsparcie wykorzystania TIK, w szczególności dot. wspólnych systemów rezerwacji, organizacji lub transmisji wydarzeń, zakupu biletów itp.;
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji;
- kampania promująca opracowaną w ramach projektu wspólną ofertę kulturalną.

2. Opracowanie przez dwie lub więcej JST wspólnej oferty turystycznej, bazującej w szczególności na lokalnych walorach historycznych, kulturowych lub przyrodniczych, opartej na istniejącej marce turystycznej lub zakładającej stworzenie nowej marki turystycznej. Zarówno istniejąca, jak i tworzona marka turystyczna powinna być katalizatorem współpracy różnych podmiotów świadczących usługi na obszarze objętym marką, nie tylko podmiotów z branży turystycznej.

Wyłącznie jako element projektu realizowana może być kampania promująca opracowaną w ramach projektu wspólną ofertę turystyczną.

3. Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane lub modernizacja dotycząca infrastruktury turystycznej, w szczególności pieszych, rowerowych, konnych lub wodnych szlaków turystycznych (w tym szlaków tematycznych).

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu;
- inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem;
- wsparcie wykorzystania TIK, w szczególności dot. wspólnych systemów rezerwacji, organizacji lub transmisji wydarzeń, zakupu biletów itp.;
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.

4. Przygotowanie lub aktualizacja opracowań (m.in. analiz, raportów, ekspertyz) służących wdrażaniu strategii ZIT lub strategii rozwoju ponadlokalnego pełniące funkcję strategii ZIT, w tym jej monitorowaniu i ewaluacji oraz wsparciu procesów włączających m.in. partnerów społecznych, gospodarczych i organizacje pozarządowe w proces zarządzania, monitoringu i ewaluacji strategii ZIT (np. finansowanie działania ciała doradczego związku ZIT, organizacja konsultacji społecznych dot. strategii ZIT).

W ramach typów projektów 1.c) oraz 3. mogą być wspierane inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych [1]. Wsparcie w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniać zasady jakości opracowane przez ICOMOS [2].

Przy realizacji inwestycji należy przede wszystkim korzystać z istniejącego zasobu infrastrukturalnego. Nowa infrastruktura będzie wspierana w określonych i należyście uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób oraz gdy konieczność budowy tej infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb.

Typy projektów 1.a), 1.b), 1.c), 2. i 3. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu oraz przez związki lub stowarzyszenia JST. Beneficjentem projektu w ramach typu 4. mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[1] Zabytek nieruchomy – budynek lub budowla objęta ochroną konserwatorską w ramach wpisu do rejestru zabytków (wpis indywidualny albo obszarowy), wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

[2] EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES for EU-funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage. Revised edition, November 2020.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Centra aktywności lokalnej, Duże przedsiębiorstwa, Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Pozarządowe organizacje turystyczne, Rządowe organizacje turystyczne, Uczelnie, Zarządcy dróg publicznych

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

cyfrowa_kultura, dziedzictwo_kulturowe, infrastruktura_turystyczna, instytucja_kultury, kultura, szlak_turystyczny, trasy_turystyczne, turystyka, zabytki, ZIT

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

PROG-FELDO034 - Liczba utworzonych wspólnych ofert w zakresie kultury i turystyki

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR063 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków kajakowych

WLWK-PLRR062 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków rowerowych

WLWK-PLRR082 - Roczna liczba turystów korzystających ze wspartych szlaków turystycznych

Działanie FELD.05.02 Rewitalizacja obszarów miejskich

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.I - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Wysokość alokacji UE (EUR)

98 599 728,00

Zakres interwencji

126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. inwestycje związane z procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów, oparte na gminnych programach rewitalizacji, w zakresie:
  - a) wsparcia prac związanych z wielorodzinnymi budynkami mieszkalnymi;
  - b) przedsięwzięć prowadzących do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji;
  - c) zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Kompleksowe projekty odnoszące się do wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez:
  - a) przebudowę, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych [1];
  - b) prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane, modernizację prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu;
  - c) zagospodarowanie przestrzeni publicznej, w szczególności tworzenie lub modernizacja terenów zielonych (np. parki, parki kieszonkowe, skwery, zieleńce), inwestycje w przestrzeń publiczną związane z adaptacją miast do zmian klimatu w celu zmniejszenia tzw. miejskiej wyspy ciepła (np. zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej i nowe nasadzenia drzew) lub adaptacją tych przestrzeni do potrzeb starzejącego się społeczeństwa (np. wprowadzanie elementów małej architektury, w szczególności ławek z oparciami, ogólnodostępnych toalet publicznych, ogólnodostępnych punktów poboru wody, usuwanie barier architektonicznych, podnoszenie poziomu bezpieczeństwa).

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- termomodernizacja budynku;
- instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- roboty budowlane związane z podłączeniem do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych;
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.

W ramach ww. typu projektu mogą być wspierane inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych [2]. Wsparcie w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniać zasady jakości opracowane przez ICOMOS [3].

Preferowane będzie wspieranie wykorzystania istniejącego zasobu infrastrukturalnego. Nowa

infrastruktura będzie wspierana w określonych i należycie uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób oraz gdy konieczność budowy tej infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb.

Do dofinansowania kwalifikują się wyłącznie przedsięwzięcia ujęte na liście podstawowej GPR, który został pozytywnie zaopiniowany przez IZ i umieszczony w wykazie prowadzonym przez IZ.

Wsparciem nie zostanie objęty projekt rewitalizacyjny, w którym przewidziano wycinkę drzew albo krzewów lub zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej (z wyjątkiem sytuacji, w której wycięcie drzew lub krzewów wynika z ekspertyzy dendrologicznej lub też bez ich wycięcia nie ma możliwości realizacji danego zamierzenia zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami).

[1] Jeśli w wielorodzinnym budynku mieszkalnym wprowadzane są inne funkcje niż mieszkalne (np. komercyjne, świetlica środowiskowa), to do tych części zastosowanie mają zapisy typu projektu 1 b) (przywrócenie lub nadanie obiektom nowych funkcji).

[2] Zabytek nieruchomy – budynek lub budowla objęta ochroną konserwatorską w ramach wpisu do rejestru zabytków (wpis indywidualny albo obszarowy), wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

[3] EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES for EU-funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage. Revised edition, November 2020.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata

2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Centra aktywności lokalnej, Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze, Pozarządowe organizacje

turystyczne, Rządowe organizacje turystyczne, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Zarządcy dróg publicznych

Grupa docelowa

środowiska lub lokalne społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją

Słowa kluczowe

budynki_mieszkalne, Gminny_Program_Rewitalizacji, jakość_życia_w_miastach, ochrona_zabytków, odnowa_przestrzeni_publicznych, rewitalizacja, zabytki, zagospodarowanie_przestrzeni_publicznej

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO147 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

WLWK-RCO075 - Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

WLWK-PLRR049 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Wysokość alokacji UE (EUR)

19 990 883,00

Zakres interwencji

126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. inwestycje związane z procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów, oparte na gminnych programach rewitalizacji, w zakresie:
  - a) wsparcia prac związanych z wielorodzinnymi budynkami mieszkalnymi;
  - b) przedsięwzięć prowadzących do utrzymania, przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji;
  - c) zagospodarowania przestrzeni publicznej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Kompleksowe projekty odnoszące się do wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez:
  - a) przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont wielorodzinnych budynków mieszkalnych [1];
  - b) prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane prowadzące do utrzymania,

przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, w tym funkcji istotnych z punktu widzenia podtrzymania lub przywrócenia lokalnych zwyczajów i tradycji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu;

c) zagospodarowanie przestrzeni publicznej, w szczególności tworzenie lub modernizacja terenów zielonych (np. parki, parki kieszonkowe, skwery, zieleńce), miejsc aktywności w przestrzeni publicznej (np. siłownie zewnętrzne, place zabaw), lub adaptacją tych przestrzeni do potrzeb starzejącego się społeczeństwa (np. wprowadzanie elementów małej architektury, w szczególności ławek z oparciami, ogólnodostępnych toalet publicznych, ogólnodostępnych punktów poboru wody, usuwanie barier architektonicznych, podnoszenie poziomu bezpieczeństwa).

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- termomodernizacja budynku;
- instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- roboty budowlane związane z podłączeniem do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych;
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.

W ramach typu projektu mogą być wspierane inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych [2]. Wsparcie w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniać zasady jakości opracowane przez ICOMOS [3].

Przy realizacji inwestycji należy przede wszystkim korzystać z istniejącego zasobu infrastrukturalnego. Nowa infrastruktura będzie wspierana w określonych i należyście uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób oraz gdy konieczność budowy tej infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb.

Do dofinansowania kwalifikują się wyłącznie przedsięwzięcia ujęte na liście podstawowej GPR, który został pozytywnie zaopiniowany przez IZ i umieszczony w wykazie prowadzonym przez IZ.

Wsparciem nie zostanie objęty projekt rewitalizacyjny, w którym przewidziano wycinkę drzew albo krzewów lub zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej (z wyjątkiem sytuacji, w której wycięcie drzew lub krzewów wynika z ekspertyzy dendrologicznej lub też bez ich wycięcia nie ma możliwości realizacji danego zamierzenia zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami).

Typ projektu może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

[1] Jeśli w wielorodzinnym budynku mieszkalnym wprowadzane są inne funkcje niż mieszkalne (np. komercyjne, świetlica środowiskowa), to do tych części zastosowanie mają zapisy typu projektu 1 b) (przywrócenie lub nadanie obiektom nowych funkcji).

[2] Zabytek nieruchomy – budynek lub budowla objęta ochroną konserwatorską w ramach wpisu do

rejestrze zabytków (wpis indywidualny albo obszarowy), wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.
[3] EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES for EU-funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage. Revised edition, November 2020.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Centra aktywności lokalnej, Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Policja, straż pożarna i służby ratownicze, Pozarządowe organizacje turystyczne, Rządowe organizacje turystyczne, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Zarządcy dróg publicznych

Grupa docelowa

środowiska lub lokalne społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją

Słowa kluczowe

budynki_mieszkalne, Gminny_Program_Rewitalizacji, obszary_wiejskie, ochrona_zabytków, odnowa_przestrzeni_publicznych, rewitalizacja, zabytki, zagospodarowanie_przestrzeni_publicznej

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO147 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

WLWK-RCO075 - Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

WLWK-PLRR049 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Priorytet FELD.06 Fundusze europejskie dla Łódzkiego przyjaznego mieszkańcom

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

144 945 941,00

Działanie FELD.06.01 Infrastruktura edukacyjna**Cel szczegółowy**

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji UE (EUR)

24 440 000,00

Zakres interwencji

121 - Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, 122 - Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa podstawowego i średniego, 124 - Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój edukacji włączającej poprzez inwestycje infrastrukturalne;
2. wsparcie infrastruktury edukacji przedszkolnej;
3. wsparcie infrastruktury kształcenia zawodowego i ustawicznego;
4. wsparcie infrastruktury edukacji ogólnej związanej z nauczaniem praktycznym lub zawodowym, o ile

potrzeby w ramach edukacji włączającej, edukacji przedszkolnej oraz kształcenia zawodowego i ustawicznego zostały zaspokojone.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków w celu ich dostosowania do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Typ projektu 1. może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

2. Budowa[1], przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków na potrzeby prowadzenia działalności przedszkolnej.

Wyłącznie jako element projektu możliwy jest zakup wyposażenia, niezbędnego sprzętu, pomocy dydaktycznych itp.

Typ projektu 2. może być realizowany przez osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki wychowania przedszkolnego.

3. a) Budowa[2], przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków na potrzeby prowadzenia kształcenia zawodowego lub ustawicznego w celu ich dostosowania do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.

b) Zakup wyposażenia, niezbędnego sprzętu, pomocy dydaktycznych itp.

Typ projektu 3. może być realizowany przez ośrodki kształcenia dorosłych oraz osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki.

4. a) Przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja pomieszczeń służących rozwojowi kompetencji praktycznych na rynku pracy w obszarze STEM.

b) Zakup wyposażenia, niezbędnego sprzętu, pomocy dydaktycznych itp.

Typ projektu 4. może być realizowany przez osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki.

Inwestycje infrastrukturalne w zakresie wsparcia edukacji ogólnej będą możliwe, jeżeli na etapie wdrażania FEŁ2027 na podstawie analiz potrzeb regionalnych lub lokalnych zostanie wykazane, że potrzeby w zakresie edukacji włączającej, edukacji przedszkolnej oraz kształcenia zawodowego i ustawicznego zostały zaspokojone. Wymóg ten nie dotyczy 1. typu projektu.

Wyłącznie jako element projektu w ramach wszystkich typów projektów możliwe są:

- zakup sprzętu i systemów informatycznych, pomocy multimedialnych wykorzystywanych w zajęciach dydaktycznych, z zastrzeżeniem, że inwestycje te nie mogą powielać wsparcia przewidzianego w Krajowym Planie Odbudowy;

- inwestycje w przyszłolną infrastrukturę sportową.

[1] Budowa nowych budynków będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób.

[2] jw.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji

Typ beneficjenta – szczegółowy

Ośrodki kształcenia dorosłych, Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, Szkoły i inne placówki systemu oświaty

Grupa docelowa

uczestnicy procesu edukacji, w tym dzieci przedszkolne, uczniowie szkół i placówek podstawowych i ponadpodstawowych, dorośli biorący udział w edukacji, nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, pracodawcy

Słowa kluczowe

edukacja, edukacja_włączająca, infrastruktura_edukacji_ogólnej, infrastruktura_edukacji_przedszkolnej, infrastruktura_kształcenia_ustawicznego, infrastruktura_kształcenia_zawodowego

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO124 - Liczba doposażonych przedszkoli

WLWK-PLRO191 - Liczba doposażonych szkół

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO123 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli

WLWK-PLRO127 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół

WLWK-PLRO122 - Liczba wybudowanych przedszkoli

WLWK-PLRO126 - Liczba wybudowanych szkół

WLWK-RCO066 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

PROG-FELDO033 - Liczba wspartych szkół kształcenia zawodowego i ustawicznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR070 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi

WLWK-RCR071 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych

Działanie FELD.06.02 Infrastruktura społeczna

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

12 220 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

12 220 000,00

Zakres interwencji

126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje służące rozwojowi środowiskowych form wsparcia;
2. inwestycje w infrastrukturę służącą pieczy zastępczej i wsparciu rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
3. inwestycje w mieszkalnictwo;
4. inwestycje w infrastrukturę służącą integracji lub reintegracji społecznej lub zawodowej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa, remont lub adaptacja obiektu, służące rozwojowi środowiskowych form wsparcia, takich jak ośrodki dziennego pobytu, środowiskowe domy pomocy, kluby seniora, rodzinne domy pomocy, gospodarstwa opiekuńcze (tylko świadczone w społeczności lokalnej).
2. Budowa, przebudowa, remont lub adaptacja obiektu, służące rozwojowi pieczy zastępczej i wsparciu rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych m.in. wsparcie rodzinnych domów dziecka, zawodowych rodzin zastępczych, placówek wsparcia dziennego.
3. Przebudowa, remont lub adaptacja obiektu na m.in. mieszkanie wspomagane, treningowe, w ramach najmu socjalnego w szczególności dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w kryzysie bezdomności, migrantów, usamodzielniającej się młodzieży dotychczas przebywającej w placówkach całodobowych, pieczy zastępczej, powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej
4. Budowa, przebudowa, remont lub adaptacja obiektu, służące integracji lub reintegracji społecznej lub zawodowej poprzez wsparcie podmiotów takich jak WTZ, ZAZ, CIS, KIS.

Wyłącznie jako element projektu we wszystkich typach projektów możliwe są:

- zakup niezbędnego wyposażenia;
- działania służące rozwojowi zdalnych form udzielania wsparcia w obszarach, w których jest to możliwe (m.in. pomoc psychologiczna), wspomagających świadczenie usług w miejscu zamieszkania (m.in. wyposażenie w sprzęt, technologie i inne narzędzia, które pozwolą na świadczenie usług w formie zdalnej) na rzecz podmiotów realizujących zadania pomocy społecznej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego i posiadające osobowość prawną, instytucje integracji i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, MŚP, duże przedsiębiorstwa, kościoły i związki wyznaniowe, inne instytucje i podmioty zaangażowane w realizację usług społecznych

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

5

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby lub rodziny wykluczone społecznie, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne)

Słowa kluczowe

centra_integracji_społecznej_CIS, integracja_społeczna, kluby_integracji_społecznej_KIS, mieszkania_treningowe, piecza_zastępcza, placówki_wsparcia_dziennego, środowiskowe_domy_samopomocy, usługi_społeczne, włączenie_społeczne, zakłady_aktywności_zawodowej_ZAZ

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne

WLWK-RCO113 - Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno- gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR067 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

PROG-FELDR004 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej

Działanie FELD.06.03 Infrastruktura zdrowotna

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.V - Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Wysokość alokacji UE (EUR)

31 362 759,00

Zakres interwencji

128 - Infrastruktura zdrowotna, 129 - Wyposażenie opieki zdrowotnej, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje wspierające rozwój środowiskowego modelu ochrony zdrowia psychicznego;
2. inwestycje w zdeinstytucjonalizowane formy opieki medycznej;
3. inwestycje w regionalną infrastrukturę ochrony zdrowia;
4. wdrażanie standardów dostępności w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w szczególności w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa[1], przebudowa, remont, modernizacja lub adaptacja infrastruktury ochrony zdrowia lub zakup wyposażenia, wyrobów medycznych służących rozwojowi środowiskowego modelu ochrony zdrowia psychicznego. Wsparcie dotyczy m.in. centrów zdrowia psychicznego, oddziałów dziennych, zespołów leczenia środowiskowego, ośrodków środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej, poradni psychiatrycznych i oddziałów dziennych psychiatrycznych rehabilitacyjnych.

2. Budowa[2], przebudowa, remont, modernizacja lub adaptacja infrastruktury ochrony zdrowia lub zakup wyposażenia, wyrobów medycznych służących deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym w zakresie opieki długoterminowej, paliatywnej, hospicyjnej, w tym udzielanej w warunkach domowych.

3. Budowa[3], przebudowa, remont, modernizacja lub adaptacja infrastruktury ochrony zdrowia lub zakup wyrobów medycznych, wyposażenia służących odwracaniu piramidy świadczeń i zwiększeniu dostępności do udzielanych świadczeń zdrowotnych w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym rozwoju opieki koordynowanej;

- leczenia szpitalnego, w tym wsparcie na rzecz diagnostyki, o ile będą nakierowane na rozwój opieki jednego dnia oraz wzmocnienie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

4. Prace budowlane, remontowe, adaptacyjne, audyty dostępności lub zakup wyposażenia, wyrobów medycznych, systemów informatycznych, oprogramowania, stron internetowych, aplikacji mobilnych i innych środków technicznych celem dostosowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami. Dostosowanie placówek podstawowej opieki zdrowotnej musi odbywać się z wykorzystaniem rozwiązań zawartych w Standardzie dostępności POZ, a w przypadku leczenia szpitalnego w Standardzie Dostępności Szpitali .

Wyłącznie jako element projektu w ramach typu projektu 1., 2. i 3. możliwa jest realizacja działań w obszarze e-zdrowia, w szczególności zdalnych form świadczenia usług (telemedycznych).

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ), podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) z wyłączeniem ponadregionalnych podmiotów leczniczych, podmioty wykonujące działalność leczniczą dla których organem tworzącym jest JST (w zakresie leczenia szpitalnego), podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie opieki psychiatrycznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą w zakresie opieki długoterminowej, opieki paliatywnej i hospicyjnej.

Nabór wniosków o dofinansowanie będzie prowadzony po uzgodnieniu z Komitetem Sterującym Planu działań, określającym m.in. tryb oraz kryteria wyboru projektów.

[1] Budowa nowych obiektów będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób.

[2] j.w.

[3] j.w.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje ochrony zdrowia

Typ beneficjenta – szczegółowy

Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby lub rodziny wykluczone społecznie, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne)

Słowa kluczowe

AOS, deinstytucjonalizacja, infrastruktura_ochrony_zdrowia, opieka_hospicyjna, opieka_koordynowana, opieka_paliatywna, POZ, telemedycyna, zdrowie, zdrowie_psychiczne

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitek-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO215 - Liczba wspartych nowych i istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO202 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)

WLWK-PLRO204 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie innym niż POZ, AOS, psychiatrii na I i II poziomie referencyjnym

WLWK-PLRO203 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie psychiatrii na I i II poziomie referencyjnym

WLWK-PLRO133 - Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą

WLWK-PLRO201 - Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ)

WLWK-RCO069 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR073 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

PROG-FELDR006 - Liczba pacjentów objętych opieką zdrowotną w formach zdeinstytucjonalizowanych

PROG-FELDR005 - Liczba porad udzielonych w ramach AOS wskutek inwestycji EFRR

Działanie FELD.06.04 Kultura i turystyka

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Wysokość alokacji UE (EUR)

69 230 864,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 083 - Infrastruktura rowerowa, 134 - Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie rozwoju międzyinstytucjonalnej lub międzysektorowej współpracy w zakresie kultury i turystyki oraz tworzenia wspólnej oferty w tych obszarach, sprzyjających budowaniu rozpoznawalnej marki turystycznej województwa i sprzyjającej włączeniu społecznemu;
2. wsparcie infrastruktury służącej lub mającej służyć prowadzeniu działalności kulturalnej lub turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym inwestycje dotyczące turystycznych szlaków tematycznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Wsparcie zawiązania lub rozszerzenia współpracy dwóch lub większej liczby podmiotów oraz przygotowanie wspólnej oferty kulturalnej lub turystycznej, bazującej w szczególności na lokalnych walorach historycznych, kulturowych, przyrodniczych, wpisującej się w markę turystyczną województwa

łódzkiego (m.in. poprzez opracowywanie, wdrożenie, aktualizację strategii współpracy, przygotowanie wspólnej oferty, działania zmierzające do podniesienia kompetencji kadr poprzez organizację wizyt studyjnych, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk).

Przygotowana oferta musi uwzględniać w szczególności sposób kwestie związane z włączeniem społecznym, w tym sytuację grup wykluczonych.

2. a) Prace restauratorskie, konserwatorskie, roboty budowlane lub modernizacja infrastruktury służącej lub mającej służyć działalności kulturalnej (w tym aktywizowaniu i integrowaniu lokalnych społeczności poprzez ich udział w kulturze) lub turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym turystycznych szlaków tematycznych (modernizacja albo tworzenie nowych szlaków turystycznych), wsparcie tworzenia lub rozwoju istniejących produktów turystycznych, bazujących w szczególności na lokalnych walorach historycznych, kulturowych, przyrodniczych.

b) Roboty budowlane lub modernizacja infrastruktury mające na celu zwiększenie dostępności infrastruktury służącej lub mającej służyć prowadzeniu działalności kulturalnej lub turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym dostosowanie ww. obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu;
- wsparcie wykorzystania TIK, w szczególności dot. wspólnych systemów rezerwacji, organizacji lub transmisji wydarzeń, zakupu biletów itp. (wszystkie typy projektów);
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji (typy projektów 2.a) i 2.b)).

W ramach typów 2.a) oraz 2.b) mogą być wspierane inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych [1]. Wsparcie w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniać zasady jakości opracowane przez ICOMOS [2].

Realizacja inwestycji infrastrukturalnych w ramach typów 2.a) i 2.b) będzie wymagała wykazania komplementarnych działań miękkich, w szczególności w ramach budowania kompetencji kadr kultury, promowania oferty kulturalnej lub innowacji społecznych w obszarze kultury i turystyki.

Przy realizacji inwestycji należy przede wszystkim korzystać z istniejącego zasobu infrastrukturalnego. Nowa infrastruktura będzie wspierana w określonych i należyście uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób oraz gdy konieczność budowy tej infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb.

Wsparciem objęte zostaną projekty o charakterze niedochodowym, jak również projekty dotyczące zabytków nieruchomych oraz projekty wspierające rozwój międzyinstytucjonalnej lub międzysektorowej współpracy oraz tworzenia wspólnej oferty w obszarach kultury i turystyki.

Typy projektu 1. oraz 2.b) mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w

działaniu oraz przez związki lub stowarzyszenia JST. W ramach typu 2.a) wyłączeniu ze wsparcia w ramach sektora kultury podlegają projekty:

a) realizowane przez:

- państwowe instytucje kultury,
- instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową i samorządową (z wyłączeniem przedsięwzięć uzgodnionych w kontrakcie programowym),
- instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego wymieniane w załączniku do Rozporządzenia Min. KIDN z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego,
- organizacje pozarządowe,
- szkoły i uczelnie artystyczne (w zakresie projektów dot. rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności);

b) dotyczące:

- obiektów UNESCO wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
- Pomników Historii Prezydenta RP – wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej – wpisy indywidualne i obszarowe,
- obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.

[1] Zabytek nieruchomy – budynek lub budowla objęta ochroną konserwatorską w ramach wpisu do rejestru zabytków (wpis indywidualny albo obszarowy), wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

[2] EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES for EU-funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage. Revised edition, November 2020.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Centra aktywności lokalnej, Duże przedsiębiorstwa, Instytucje kultury, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, Lokalne Grupy Działania, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek

samorządu terytorialnego, Pozarządowe organizacje turystyczne, Rządowe organizacje turystyczne, Uczelnie, Zarządcy dróg publicznych

Grupa docelowa

mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

cyfrowa_kultura, dziedzictwo_kulturowe, infrastruktura_turystyczna, instytucja_kultury, kultura, szlak_turystyczny, trasy_turystyczne, turystyka, zabytki

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

PROG-FELDO034 - Liczba utworzonych wspólnych ofert w zakresie kultury i turystyki

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR061 - Liczba uczestników spotkań informacyjno-edukacyjnych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR063 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków kajakowych

WLWK-PLRR062 - Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków rowerowych

WLWK-PLRR082 - Roczna liczba turystów korzystających ze wspartych szlaków turystycznych

Działanie FELD.06.05 Kultura i turystyka – IF

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Instytucja Pośrednicząca

Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

Wysokość alokacji UE (EUR)

7 692 318,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 083 - Infrastruktura rowerowa, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000

Opis działania

1. wsparcie infrastruktury służącej lub mającej służyć prowadzeniu działalności kulturalnej lub

turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym inwestycje dotyczące turystycznych szlaków tematycznych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. a) Prace restauratorskie, konserwatorskie, roboty budowlane lub modernizacja infrastruktury służącej lub mającej służyć działalności kulturalnej (w tym aktywizowaniu i integrowaniu lokalnych społeczności poprzez ich udział w kulturze) lub turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym turystycznych szlaków tematycznych (modernizacja albo tworzenie nowych szlaków turystycznych), wsparcie tworzenia lub rozwoju istniejących produktów turystycznych, bazujących w szczególności na lokalnych walorach historycznych, kulturowych, przyrodniczych).

b) Roboty budowlane lub modernizacja infrastruktury mające na celu zwiększenie dostępności infrastruktury służącej lub mającej służyć prowadzeniu działalności kulturalnej lub turystycznej lub pełnieniu funkcji turystycznych, w tym dostosowanie ww. obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Wyłącznie jako element mogą być realizowane:

- inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu;
- wsparcie wykorzystania TIK, w szczególności dot. wspólnych systemów rezerwacji, organizacji lub transmisji wydarzeń, zakupu biletów itp.;
- konserwacja zabytków ruchomych lub zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona lub udostępnienie, także poprzez proces digitalizacji.

W ww. typach projektów mogą być wspierane inwestycje dotyczące nieruchomości zabytkowych [1]. Wsparcie w zakresie dziedzictwa kulturowego będzie uwzględniać zasady jakości opracowane przez ICOMOS [2].

Realizacja inwestycji będzie wymagała wykazania komplementarnych działań miękkich, w szczególności w ramach budowania kompetencji kadr kultury, promowania oferty kulturalnej lub innowacji społecznych w obszarze kultury i turystyki.

Przy realizacji inwestycji należy przede wszystkim korzystać z istniejącego zasobu infrastrukturalnego. Nowa infrastruktura będzie wspierana w określonych i należyście uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób oraz gdy konieczność budowy tej infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb.

Ostatecznym odbiorcą wsparcia mogą być wyłącznie MŚP, duże przedsiębiorstwa, administracja rządowa, JST, instytucje kultury, niepubliczne instytucje kultury, jednostki rządowe i samorządowe ochrony środowiska, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, pozarządowe organizacje turystyczne, rządowe organizacje turystyczne, zarządcy dróg publicznych, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, podmioty świadczące usługi publiczne w

ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, centra aktywności lokalnej, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, Lokalne Grupy Działania, jednostki naukowe, uczelnie, organizacje badawcze.

W ramach typu projektu 1.a) wyłączeniu ze wsparcia w ramach sektora kultury podlegają projekty:

a) realizowane przez:

- państwowe instytucje kultury,
- instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową i samorządową (z wyłączeniem przedsięwzięć uzgodnionych w kontrakcie programowym),
- instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego wymieniane w załączniku do Rozporządzenia Min. KIDN z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego,
- organizacje pozarządowe,
- szkoły i uczelnie artystyczne (w zakresie projektów dot. rozwoju i zwiększania dostępności infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej oraz infrastruktury przeznaczonej do pełnienia funkcji aktywizujących i integrujących lokalne społeczności);

b) dotyczące:

- obiektów UNESCO wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
- Pomników Historii Prezydenta RP – wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej – wpisy indywidualne i obszarowe,
- obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.

[1] Zabytek nieruchomy – budynek lub budowla objęta ochroną konserwatorską w ramach wpisu do rejestru zabytków (wpis indywidualny albo obszarowy), wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

[2] EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES for EU-funded Interventions with potential impact upon Cultural Heritage. Revised edition, November 2020.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr

651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2161, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje finansowe

Grupa docelowa

mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

cyfrowa_kultura, dziedzictwo_kulturowe, infrastruktura_turystyczna, instrument_finansowy, instytucja_kultury, kultura, szlak_turystyczny, trasy_turystyczne, turystyka, zabytki

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Priorytet FELD.07 Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

362 971 353,00

Działanie FELD.07.01 Aktywizacja zawodowa – PUP

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

144 370 840,00

Zakres interwencji

134 - Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia, 135 - Działania na rzecz promowania dostępu do zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych, 136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. programy przyczyniające się do poprawy sytuacji na rynku pracy;
2. ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES. Realizacja tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.
2.
  - a) Usługi wsparcia wymienione w Rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy.
  - b) Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie powiatowe urzędy pracy.

Projekty w zakresie aktywizacji zawodowej realizowane będą w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej

Uproszczone metody rozliczania

uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje rynku pracy

Grupa docelowa

bezrobotni

Słowa kluczowe

aktywizacja_kobiet, aktywizacja_zawodowa, dopasowanie_do_ryнку_pracy, doradztwo_zawodowe, kompetencje, kwalifikacje, osoby_z_niepełnosprawnościami, szkolenia, wsparcie_dla_młodych

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-PLACO01 - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO10 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację gwarancji dla młodzieży

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.02 Aktywizacja zawodowa – OHP

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 549 999,00

Zakres interwencji

136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. programy przyczyniające się do poprawy sytuacji na rynku pracy;
2. ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES. Realizacja tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

- 1.

a) Instrumenty mające na celu identyfikowanie barier dotyczących funkcjonowania na rynku pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia, w tym:

- identyfikacja potrzeb oraz diagnozowanie możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego poprzez opracowanie IPD; poszerzone o diagnozę umiejętności cyfrowych w przypadku osób młodych,
- poradnictwo zawodowe w zakresie wyboru lub zmiany zawodu oraz pomoc w planowaniu rozwoju kariery zawodowej,
- pośrednictwo pracy w zakresie uzyskania odpowiedniego zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami wspieranej osoby,
- trener pracy wspierający osoby z niepełnosprawnością.

b) Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób młodych, u których zdiagnozowano potrzebę uzupełnienia edukacji formalnej, nabycia kwalifikacji i podniesienia kompetencji, w tym:

- identyfikacja deficytów edukacyjnych i społeczno-wychowawczych, potrzeb i umiejętności danej osoby służąca doborowi form wsparcia (instrumentów i usług rynku pracy) do jej indywidualnej sytuacji,
- opieka ukierunkowana na osobę młodą m.in. poprzez doradztwo, poradnictwo i mentoring służące zmotywowaniu oraz przygotowaniu danej osoby do wejścia na rynek pracy i na wymogi związane z uczeniem się przez całe życie,
- wsparcie osób młodych w wyrównaniu zaległości edukacyjnych oraz rozwijaniu zdolności i umiejętności m.in. poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć integracyjnych i rozwoju osobistego,
- wsparcie rozwoju kompetencji emocjonalno-społecznych osób młodych m.in. poprzez zajęcia terapeutyczno-korekcyjne, szkolenia z zakresu tzw. kompetencji miękkich służące redukcji zachowań dysfunkcyjnych,
- wsparcie osób młodych w podnoszeniu umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych potrzebnych do wykonywania danego zawodu m.in. poprzez organizację różnego typu szkoleń służących do skutecznego wejścia na rynek pracy i pomyślnego funkcjonowania w społeczeństwie.

c) Instrumenty służące podniesieniu kwalifikacji lub nabywaniu kompetencji oraz zdobyciu doświadczenia zawodowego, m.in.:

- wysokiej jakości szkolenia,
- staże spełniające standardy wskazane w zaleceniu Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży.

2.

a) Usługi wsparcia wymienione w Rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy.

b) Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Beneficjentem projektów może być wyłącznie Łódzka Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy.

Projekty w zakresie aktywizacji zawodowej realizowane będą w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje rynku pracy

Grupa docelowa

osoby młode, w wieku od 15 roku życia, wspierane przez ochotnicze hufce pracy

Słowa kluczowe

aktywizacja_kobiet, aktywizacja_zawodowa, dopasowanie_do_ryнку_pracy, doradztwo_zawodowe, kompetencje, kwalifikacje, osoby_z_niepełnosprawnościami, szkolenia, wsparcie_dla_młodych

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO10 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację gwarancji dla młodzieży

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.03 Aktywizacja zawodowa – WUP

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 828 915,00

Zakres interwencji

137 - Wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej typu start-up

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. programy przyczyniające się do poprawy sytuacji na rynku pracy;
2. ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES. Realizacja

tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.

- a) Instrumenty służące podniesieniu kwalifikacji lub nabywaniu kompetencji oraz zdobyciu doświadczenia zawodowego - wysokiej jakości szkolenia.
- b) Instrumenty wspierające samozatrudnienie – jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

2.

- a) Usługi wsparcia wymienione w Rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy.
- b) Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Beneficjentem projektów może być wyłącznie Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.

Projekty w zakresie samozatrudnienia realizowane będą w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uprozczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje rynku pracy

Grupa docelowa

bezrobotni

Słowa kluczowe

aktywizacja_kobiet, aktywizacja_zawodowa, dopasowanie_do_ryнку_pracy, doradztwo_zawodowe, kompetencje, kwalifikacje, osoby_z_niepełnosprawnościami, szkolenia, wsparcie_dla_młodych

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLOCO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-PLACO01 - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.04 Kadry PSZ

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.B - Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

700 000,00

Zakres interwencji

139 - Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie rozwoju kompetencji pracowników publicznych służb zatrudnienia, w tym pracowników świadczących usługi w ramach sieci EURES, wynikających z potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

- a) Warsztaty.
- b) Kursy.
- c) Szkolenia.
- d) Studia podyplomowe.

Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie powiatowe urzędy pracy, Łódzka Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Instytucje rynku pracy

Grupa docelowa

pracownicy Publicznych Służb Zatrudnienia

Słowa kluczowe

instytucje_ryнку_pracy, kształcenie_kadr, kwalifikacje, szkolenia, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLBCO01 - Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.05 Integracja i społeczeństwo obywatelskie

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

46 388 764,00

Zakres interwencji

136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych, 153 - Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. programy obejmujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i kulturalno-rekreacyjnej, w tym działania w ramach inicjatywy ALMA,
2. usługi aktywizacji społecznej i zawodowej w ramach podmiotów reintegracji społecznej (m.in. CIS, KIS, WTZ, ZAZ),
3. budowa zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
4. budowa zdolności partnerów społecznych,
5. działania antidyskryminacyjne.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Instrumenty aktywizacji społecznej ukierunkowane na przywrócenie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych tj.:
    - poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, obywatelskie, itp.),
    - poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych (coach, mentor itp.),
    - treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, prawo jazdy kat. B, kursy komputerowe o profilu ogólnym, itp.),
    - praca socjalna i środowiskowa.
  - b) Instrumenty aktywizacji zawodowej ukierunkowane na podniesienie kwalifikacji zawodowych, poszerzenie wiedzy i umiejętności w celu uzyskania lub utrzymania zatrudnienia tj.:
    - pośrednictwo pracy,
    - poradnictwo zawodowe,
    - kursy i szkolenia zawodowe,
    - staże zawodowe,
    - praktyki zawodowe,
    - wolontariat,
    - subsydiowane zatrudnienie,
    - zatrudnienie wspomagane,
    - trener pracy,

- prace społecznie użyteczne.

c) Instrumenty aktywizacji edukacyjnej ukierunkowane na poszerzenie wiedzy i umiejętności podnoszących kompetencje ogólne, wpływające na status społeczny tj.:

- zajęcia i konsultacje z brokerem edukacyjnym,
- zajęcia podnoszące kompetencje ogólne (kursy językowe o profilu ogólnym, itp.),
- zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne (korepetycje, itp.),
- wspieranie edukacji formalnej (zakup podręczników i pomocy naukowych, sfinansowanie kosztów dojazdu i noclegu, itp.).

d) Instrumenty aktywizacji zdrowotnej ukierunkowane na wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy tj. działania o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym.

Działania wymienione w lit. a-d mogą zostać uzupełnione o wsparcie towarzyszące w postaci działań wspierających poprawę kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze. Wsparcie to powinno być kierowane głównie do dzieci oraz do dzieci i ich rodziców, opiekunów w celu wzmacniania więzi.

Możliwa jest też realizacja w projektach z zakresu aktywnej integracji usług społecznych (bez ich rozwijania, lecz jako formę dodatkową, wspomagającą główne działania w zakresie aktywnej integracji).

e) Partnerskie projekty ponadnarodowe dla osób poniżej 30 roku życia w ramach inicjatywy ALMA, realizowane zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej pt. "ALMA: Aim- Learn-Master-Achieve. Active inclusion initiative for integrating disadvantaged young people not in education, employment or training (NEETs) through mobility. Manual of Guidance":

- szyte na miarę szkolenia i coaching w Polsce,
- 2-6 miesięczny staż w innym państwie członkowskim UE,
- kontynuację wsparcia w Polsce, z wykorzystaniem nowo nabytych umiejętności w celu zdobycia pracy lub dalszej edukacji.

2.

a) Stworzenie nowych miejsc reintegracji poprzez m.in. rozszerzenie oferty wsparcia świadczonego przez podmioty reintegracji (m.in. CIS, KIS, WTZ, ZAZ, ŚDS).

Działania te mogą zostać uzupełnione o wsparcie towarzyszące w postaci działań wspierających poprawę kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze. Wsparcie to powinno być kierowane głównie do dzieci oraz do dzieci i ich rodziców, opiekunów w celu wzmacniania więzi.

Możliwa jest też realizacja w projektach z zakresu aktywnej integracji usług społecznych (bez ich rozwijania, lecz jako formę dodatkową, wspomagającą główne działania w zakresie aktywnej integracji).

3.

- a) Działania podnoszące kompetencje zasobów ludzkich w tym kształtowanie postaw i umiejętności „bycia liderem”.
- b) Szkolenia, doradztwo w zakresie ekonomizacji działalności, budowania i efektywnego zarządzania, optymalizacji kosztów, itp.
- c) Wsparcie rozwoju wolontariatu (szkolenia, warsztaty, zatrudnienie, itp.).
- d) Działania budujące relacje z administracją samorządową, organizacjami społecznymi, mediami, środowiskiem nauki itp.
- e) Działania integrujące środowisko obywatelskie.
- f) Działania informacyjno-promocyjne.

4.

- a) Szkolenia, doradztwo,
- b) Działania informacyjno-promocyjne .

5.

- a) Warsztaty i szkolenia w zakresie niedyskryminacji i zarządzania różnorodnością.
- b) Warsztaty, szkolenia, seminaria podnoszące świadomość na temat przepisów i polityk antydyskryminacyjnych.
- c) Kampanie społeczne i działania na rzecz równego traktowania.
- d) Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, itp.) dla osób bezpośrednio doświadczających dyskryminacji.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o analizę porównawczą (inne polityki UE) [art. 53(3)(c) CPR], stawka ryczałtowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje rynku pracy, Instytucje sportu, Izby gospodarcze, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe, Organizacje zrzeszające pracodawców, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Związki zawodowe

Grupa docelowa

osoby bierne zawodowo, osoby dyskryminowane, osoby należące do społeczności marginalizowanych, w tym Romowie oraz ich dzieci, osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie ww. grup docelowych, pracownicy lub przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów publicznych i prywatnych, pracownicy partnerów społecznych,

przedstawiciele partnerów społecznych, rodziny i społeczności lokalne zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, centra_integracji_społecznej_CIS, dialog_społeczny, integracja_społeczna, kluby_integracji_społecznej_KIS, osoby_z_niepełnosprawnościami, wsparcie_dla_młodych, zakłady_aktywności_zawodowej_ZAZ

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PL0CO08 - Liczba organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzeczność, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02+04 - Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLOCO09 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-PLOCO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO10 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację gwarancji dla młodzieży

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLOCR04 - Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał

WLWK-PLOCR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PLOCR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PLOCR05 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje

WLWK-PLOCR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

Działanie FELD.07.06 Ekonomia społeczna

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

18 000 000,00

Zakres interwencji

138 - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie sektora ekonomii społecznej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

- a) Świadczenie usług zmierzających do inicjowania tworzenia podmiotów ekonomii społecznej:
  - działania animacyjne,
  - szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe w zakresie inicjowania tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej,
  - działania inkubacyjne.
- b) Udzielanie wsparcia finansowego i doradczo-szkoleniowego na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej obejmujące:
  - bezzwrotne wsparcie finansowe na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy,
  - wsparcie szkoleniowo-doradcze,
  - szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej:
    - pomoc w przygotowaniu biznesplanu,
    - doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa,
    - pomoc w nawiązywaniu kontaktów biznesowych,
    - mentoring na etapie zakładania i w pierwszych miesiącach działania przedsiębiorstwa,
    - szkolenia zawodowe.

- c) Wsparcie działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne.
- d) Świadczenie usług dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące wzmocnieniu ich potencjału:
- doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, w tym przygotowanie do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego i korzystania PES z mikropożyczek,
  - podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kadry zarządzającej, pracowników i wolontariuszy PES (szkolenia, staże, praktyki, wizyty studyjne, itp.),
  - doradztwo w zakresie rozwijania kompetencji społecznych pracowników PES, dotyczące budowania powiązań kooperacyjnych.

Typ projektu może być realizowany przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu świadczące usługi wsparcia podmiotom ekonomii społecznej, posiadające akredytację ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego (OWES) oraz doświadczenie w udzielaniu wsparcia w sektorze ekonomii społecznej w województwie łódzkim i siedzibę w regionie.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Organizacje społeczne i związki wyznaniowe

Typ beneficjenta – szczegółowy

Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej

Grupa docelowa

osoby fizyczne i osoby prawne, które planują założyć podmiot ekonomii społecznej, osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie ww. grup docelowych, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej, organizacje pozarządowych planujących ekonomizację, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów publicznych i prywatnych

Słowa kluczowe

doradztwo_biznesowe, dotacje_na_miejsca_pracy, ekonomia_społeczna, integracja_społeczna, przedsiębiorczość_społeczna

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02+04 - Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLHCO01 - Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLHCR01 - Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.07 Integracja obywateli państw trzecich

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.I - Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

14 512 000,00

Zakres interwencji

156 - Działania szczególne na rzecz zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w rynku pracy, 157 - Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. integracja społeczna, zawodowa, edukacyjna,
2. budowa zdolności i potencjału instytucji i organizacji wspierających obywateli państw trzecich,
3. budowa potencjału JST w celu ułatwienia dostępu do usług dla obywateli państw trzecich,
4. przewyżnianie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji obywateli państw trzecich, w szczególności na rynku pracy,
5. wsparcie społeczeństwa przyjmującego.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, itp.).
  - b) Wsparcie opiekuna, przewodnika, tłumacza.
  - c) Poradnictwo i wsparcie w formie indywidualnej, grupowej w zakresie podniesienia kompetencji życiowych.
  - d) Grupy wsparcia.
  - e) Szkolenia językowe i kursy adaptacyjne dotyczące wartości i kultury polskiej.
  - f) Pomoc w znalezieniu zakwaterowania.
  - g) Zapewnienie dostępu i wsparcie w zakresie edukacji.
  - h) Pomoc w podjęciu zatrudnienia (szkolenia, poradnictwo, pośrednictwo pracy, staże itp.).
  - i) Zajęcia animacyjne i integracyjne dla dzieci i dorosłych.
  - j) Zapewnienie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych w szczególności dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz dzieci i młodzieży.
2. i 3.
  - a) Szkolenia, warsztaty, seminaria z zakresu kompetencji społecznych właściwych dla komunikacji z obywatelami państw trzecich (językowe, kulturowe, itp.).
  - b) Szkolenia podnoszące kompetencje personelu w zakresie obsługi obywateli państw trzecich służących poprawie ich sytuacji.
  - c) Dostosowanie rozwiązań organizacyjnych podmiotów w celu zapewnienia dostępności do świadczenia usług.
  - d) Usługi superwizji.
  - e) Wymiana doświadczeń z pracy z obywatelami państw trzecich (seminaria, wizyty studyjne, itp.).

- f) Wsparcie zatrudnienia osób świadczących usługi na rzecz obywateli państw trzecich.
- g) Wsparcie wolontariatu.
- h) Działania rozpowszechniające dostęp do świadczonych usług.

4. i 5.

- a) Kampanie społeczne i działania na rzecz społeczności lokalnej.
- b) Działania promocyjno-informacyjne skierowane bezpośrednio do obywateli państw trzecich dotyczące ich praw i obowiązków w związku z przebywaniem na terenie Polski ze szczególnym uwzględnieniem prawa pracy.
- c) Wydarzenia o charakterze lokalnym dla mieszkańców danego obszaru w celu integracji obywateli państw trzecich z obywatelami Unii Europejskiej.
- d) Tworzenie miejsc spotkań i wymiany doświadczeń pomiędzy obywatelami państw trzecich a obywatelami Unii Europejskiej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uprozczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

20

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje rynku pracy, Instytucje sportu, Izby gospodarcze, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Organizacje zrzeszające pracodawców, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Związki zawodowe

Grupa docelowa

obywatele państw trzecich oraz członkowie ich rodzin, przebywający na terenie regionu, pracownicy i wolontariusze JST oraz ich jednostek organizacyjnych, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów działających na rzecz obywateli państw trzecich, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa łódzkiego, planujących zatrudnić lub zatrudniających osoby obcego pochodzenia, społeczność przyjmująca

Słowa kluczowe

integracja_migrantów, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kształcenie_kadr, migracje_zarobkowe, partnerstwo, włączenie_społeczne, wyrównywanie_szans

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLICO05 - Liczba utworzonych Centrów Integracji Cudzoziemców

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.08 Integracja obywateli państw trzecich – ZIT

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.I - Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

488 000,00

Zakres interwencji

156 - Działania szczególne na rzecz zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w rynku pracy, 157 - Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. integracja społeczna, zawodowa, edukacyjna,
2. budowa zdolności i potencjału instytucji i organizacji wspierających obywateli państw trzecich,
3. budowa potencjału JST w celu ułatwienia dostępu do usług dla obywateli państw trzecich,
4. przewyższanie segregacji, uprzedzeń i dyskryminacji obywateli państw trzecich, w szczególności na rynku pracy,
5. wsparcie społeczeństwa przyjmującego.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, itp.).
  - b) Wsparcie opiekuna, przewodnika, tłumacza.
  - c) Poradnictwo i wsparcie w formie indywidualnej, grupowej w zakresie podniesienia kompetencji życiowych.
  - d) Grupy wsparcia.
  - e) Szkolenia językowe i kursy adaptacyjne dotyczące wartości i kultury polskiej.
  - f) Pomoc w znalezieniu zakwaterowania.
  - g) Zapewnienie dostępu i wsparcie w zakresie edukacji.
  - h) Pomoc w podjęciu zatrudnienia (szkolenia, poradnictwo, pośrednictwo pracy, staże itp.).
  - i) Zajęcia animacyjne i integracyjne dla dzieci i dorosłych.
  - j) Zapewnienie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych w szczególności dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz dzieci i młodzieży.

2. i 3.

- a) Szkolenia, warsztaty, seminaria z zakresu kompetencji społecznych właściwych dla komunikacji z obywatelami państw trzecich (językowe, kulturowe, itp.).
- b) Szkolenia podnoszące kompetencje personelu w zakresie obsługi obywateli państw trzecich służących poprawie ich sytuacji.
- c) Dostosowanie rozwiązań organizacyjnych podmiotów w celu zapewnienia dostępności do świadczenia usług.
- d) Usługi superwizji.
- e) Wymiana doświadczeń z pracy z obywatelami państw trzecich (seminaria, wizyty studyjne, itp.).
- f) Wsparcie zatrudnienia osób świadczących usługi na rzecz obywateli państw trzecich.
- g) Wsparcie wolontariatu.
- h) Działania rozpowszechniające dostęp do świadczonych usług.

4. i 5.

- a) Kampanie społeczne i działania na rzecz społeczności lokalnej.
- b) Działania promocyjno-informacyjne skierowane bezpośrednio do obywateli państw trzecich dotyczące ich praw i obowiązków w związku z przebywaniem na terenie Polski ze szczególnym uwzględnieniem prawa pracy.
- c) Wydarzenia o charakterze lokalnym dla mieszkańców danego obszaru w celu integracji obywateli państw trzecich z obywatelami Unii Europejskiej.
- d) Tworzenie miejsc spotkań i wymiany doświadczeń pomiędzy obywatelami państw trzecich a obywatelami Unii Europejskiej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

20

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje rynku pracy, Instytucje sportu, Izby gospodarcze, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Organizacje zrzeszające pracodawców, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Związki zawodowe

Grupa docelowa

obywatele państw trzecich oraz członkowie ich rodzin, przebywający na terenie regionu, pracownicy i wolontariusze JST oraz ich jednostek organizacyjnych, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów działających na rzecz obywateli państw trzecich, pracownicy lub przedstawiciele podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa łódzkiego, planujących zatrudnić lub zatrudniających osoby obcego pochodzenia, społeczeństwo przyjmujące, społeczność przyjmująca

Słowa kluczowe

integracja_migrantów, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kształcenie_kadr, migracje_zarobkowe, partnerstwo, włączenie_społeczne, wyrównywanie_szans

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLICO05 - Liczba utworzonych Centrów Integracji Cudzoziemców

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELD.07.09 Usługi społeczne i zdrowotne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

71 106 990,00

Zakres interwencji

158 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, 161 - Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój usług społecznych,
2. wsparcie tworzenia i funkcjonowania centrów usług społecznych (CUS),
3. rozwój zdeinstytucjonalizowanych usług zdrowotnych,
4. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności

lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Wsparcie w zakresie usług społecznych dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej.

- a) Usługi opiekuńcze tj. m.in. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, dzienne formy usług opiekuńczych (kluby, środowiskowe domy pomocy, dzienne domy pomocy, dzienne domy pobytu); usługi krótkookresowego całodobowego i krótkookresowego dziennego pobytu.
- b) Usługi asystenckie z wyłączeniem asystentury rodzinnej.
- c) Usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- d) Usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zarówno w formie pobytu dziennego jak i całodobowego), o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach nie jest większa niż 8.
- e) Usługi w postaci mieszkań treningowych lub wspomaganych.
- f) Deinstytucjonalizacja placówek całodobowych o charakterze długoterminowym.
- g) Usługi w gospodarstwach opiekuńczych w formie pobytu dziennego lub całodobowego, o ile liczba miejsc pobytu całodobowego w tych gospodarstwach nie jest większa niż 8.
- h) Działania wspierające osoby przebywające w całodobowych instytucjach opieki prowadzące do usamodzielnienia się tj. poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, treningi gospodarowania budżetem domowym, itp.), grupy wsparcia, usługi asystenckie, praca socjalna, terapia psychologiczna lub psychospołeczna, mieszkania wspomagane, treningowe.

W ramach wsparcia towarzyszącego, jako element kompleksowych działań, mogą być realizowane m.in.:

- Usługi informacyjne i doradcze (w formie poradnictwa).
- Usługi dowożenia posiłków.
- Transport indywidualny typu door - to – door.
- Teleopieka i systemy przywoławcze.
- Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego i opiekuńczego.
- Działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym opieka wytchnieniowa w formie krótkookresowego całodobowego lub dziennego pobytu.

2.

- a) Usługi wspierania rodziny i pieczy zastępczej.
- b) Usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, osoby w kryzysie bezdomności, dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością.
- c) Aktywizacja zawodowa.

- d) Usługi w mieszkaniach treningowych, wspomaganych, oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem.
- e) Reintegracja społeczno-zawodowa.
- f) Zdeinstytucjonalizowane usługi zdrowotne i opiekuńcze.
- g) Usługi wspierające opiekunów faktycznych.

Beneficjentami projektów w ramach typu 2 mogą być wyłącznie gminne jednostki samorządu terytorialnego lub funkcjonujące już na terenie województwa łódzkiego centra usług społecznych.

3.

- a) Usługi pielęgnacyjne, opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej świadczone w miejscu zamieszkania.
- b) Usługi w ramach opieki paliatywnej, hospicyjnej świadczone w miejscu zamieszkania.
- c) Usługi w ramach opieki geriatrycznej świadczone w miejscu zamieszkania.
- d) Środowiskowa opieka psychiatryczna dla osób dorosłych.
- e) Usługi w Dziennych Domach Opieki Medycznej (DDOM).
- f) Usługi opieki ambulatoryjnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej na terenach, na których usługi te są na niewystarczającym poziomie.
- g) Transport indywidualny typu door – to – door.
- h) Teleopieka i systemy przywoławcze.
- i) Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego i opiekuńczego.
- j) Zapewnienie opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów będących członkami rodzin.
- k) Wsparcie psychologiczne, szkolenia dla opiekunów (w szczególności członków rodzin), w zakresie opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

4.

- a) Usługi superwizji świadczone na rzecz pracowników pomocy i integracji społecznej.
- b) Szkolenia.
- c) Warsztaty.
- d) Seminaria.
- e) Studia podyplomowe.
- f) Wizyty studyjne.

Typy projektów 1., 3. oraz 4. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

kadra podmiotów świadczących usługi w społeczności lokalnej, obywatele państw trzecich, migranci spoza UE i uchodźcy, obywatele UE ze środowisk migracyjnych, osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) i ich otoczenie, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, osoby z niepełnosprawnościami, otoczenie ww. grup docelowych, rodziny sprawujące opiekę nad seniorami, osobami z niepełnosprawnościami i innymi osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Słowa kluczowe

deinstytucjonalizacja, kształcenie_kadr, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, osoby_z_niepełnosprawnościami, telemedycyna, usługi_spoeczne, usługi_zdrowotne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLCO02 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-PLKLCO01 - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELD_KSWP01 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWP02 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR01 - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

PROG-FELD_KSWR01 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach

Działanie FELD.07.10 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 000 000,00

Zakres interwencji

158 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, 161 - Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój usług społecznych,
2. rozwój zdeinstytucjonalizowanych usług zdrowotnych,
3. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Wsparcie w zakresie usług społecznych dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej.
  - a) Usługi opiekuńcze tj. m.in. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, dzienne formy usług opiekuńczych (kluby, środowiskowe domy pomocy, dzienne domy pomocy, dzienne domy pobytu); usługi krótkookresowego całodobowego i krótkookresowego dziennego pobytu.
  - b) Usługi asystenckie z wyłączeniem asystentury rodzinnej.
  - c) Usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
  - d) Usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (zarówno w formie pobytu dziennego jak i całodobowego), o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach nie jest większa niż 8.

- e) Usługi w postaci mieszkań treningowych lub wspomaganych.
- f) Deinstytucjonalizacja placówek całodobowych o charakterze długoterminowym.
- g) Usługi w gospodarstwach opiekuńczych w formie pobytu dziennego lub całodobowego, o ile liczba miejsc pobytu całodobowego w tych gospodarstwach nie jest większa niż 8.
- h) Działania wspierające osoby przebywające w całodobowych instytucjach opieki prowadzące do usamodzielnienia się tj. poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, treningi gospodarowania budżetem domowym, itp.), grupy wsparcia, usługi asystenckie, praca socjalna, terapia psychologiczna lub psychospołeczna, mieszkania wspomagane, treningowe.

W ramach wsparcia towarzyszącego, jako element kompleksowych działań, mogą być realizowane m.in.:

- Usługi informacyjne i doradcze (w formie poradnictwa).
- Usługi dowożenia posiłków.
- Transport indywidualny typu door - to – door.
- Teleopieka i systemy przywoławcze.
- Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego i opiekuńczego.
- Działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w tym opieka wytchnieniowa w formie krótkookresowego całodobowego lub dziennego pobytu.

2.

- a) Usługi pielęgnacyjne, opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej świadczone w miejscu zamieszkania.
- b) Usługi w ramach opieki paliatywnej, hospicyjnej świadczone w miejscu zamieszkania.
- c) Usługi w ramach opieki geriatrycznej świadczone w miejscu zamieszkania.
- d) Środowiskowa opieka psychiatryczna dla osób dorosłych.
- e) Usługi w Dziennych Domach Opieki Medycznej (DDOM).
- f) Usługi opieki ambulatoryjnej oraz podstawowej opieki zdrowotnej na terenach, na których usługi te są na niewystarczającym poziomie.

W ramach wsparcia towarzyszącego, jako element kompleksowych działań, mogą być realizowane m.in.:

- Transport indywidualny typu door -to – door.
- Teleopieka i systemy przywoławcze.
- Wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego i opiekuńczego.
- Zapewnienie opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekunów będących członkami rodzin.
- Wsparcie psychologiczne, szkolenia dla opiekunów, w szczególności członków rodzin, w zakresie opieki medycznej nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

3.

- a) Usługi superwizji świadczone na rzecz pracowników pomocy i integracji społecznej.

- b) Szkolenia.
- c) Warsztaty.
- d) Seminaria.
- e) Studia podyplomowe.
- f) Wizyty studyjne.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

kadra podmiotów świadczących usługi w społeczności lokalnej, obywatele państw trzecich, migranci spoza UE i uchodźcy, obywatele UE ze środowisk migracyjnych, osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności) i ich otoczenie, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, osoby z niepełnosprawnościami, otoczenie ww. grup docelowych, rodziny sprawujące opiekę nad seniorami, osobami z niepełnosprawnościami i innymi osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Słowa kluczowe

deinstytucjonalizacja, kształcenie_kadr, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, osoby_z_niepełnosprawnościami, telemedycyna, usługi_spoeczne, usługi_zdrowotne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLC002 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELD_KSWP01 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWP02 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR01 - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

PROG-FELD_KSWR01 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach

Działanie FELD.07.11 Profilaktyka zdrowotna i standardy dostępności

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 544 760,00

Zakres interwencji

160 - Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury), 161 - Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wdrażanie standardów dostępności w POZ i AOS,
2. opracowanie i wdrażanie programów profilaktycznych w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu.

Wdrażanie standardów w AOS będzie możliwe dopiero po opracowaniu i wdrożeniu standardu dostępności dla placówek AOS w ramach FERS.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

- 1.

- a) Szkolenia, warsztaty, seminaria dla pracowników (kadry medycznej i niemedycznej) z zakresu kompetencji społecznych właściwych dla komunikacji z osobami ze szczególnymi potrzebami.
- b) Szkolenia podnoszące kompetencje personelu medycznego w zakresie obsługi narzędzi teleinformatycznych służących poprawie sytuacji pacjentów ze szczególnymi potrzebami.
- c) Dostosowanie rozwiązań organizacyjnych podmiotów leczniczych w celu zapewnienia dostępności do świadczenia usług dla osób ze szczególnymi potrzebami.

2.

- a) Opracowanie regionalnych programów polityki zdrowotnej (RPPZ) w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu.
- b) Wdrożenie programów.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Organizacje zrzeszające pracodawców, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Uczelnie, Związki zawodowe

Grupa docelowa

osoby objęte programami profilaktycznymi, pracownicy podmiotów leczniczych

Słowa kluczowe

AOS, kadry_medyczne, kadry_okołomedyczne, kompetencje, kształcenie_kadr, POZ, profilaktyka, system_ochrony_zdrowia, zdrowie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKCO02 - Liczba osób objętych programem polityki zdrowotnej

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKCO01 - Liczba podmiotów wykonujących działalność leczniczą objętych w projekcie wsparciem w zakresie poprawy dostępności zgodnie ze standardem dostępności

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLDKCO01 - Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKCR01 - Liczba podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które poprawiły dostępność zgodnie ze standardem dostępności

Działanie FELD.07.12 Usługi na rzecz rodziny

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

40 481 085,00

Zakres interwencji

159 - Działania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz usług preadopcyjnych i postadopcyjnych,
2. tworzenie ośrodków lub punktów interwencji kryzysowej oraz rozwój usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie,
3. rozwój usług skierowanych do dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych,
4. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.

W zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz usług preadopcyjnych i postadopcyjnych wsparcie dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej, za wyjątkiem wsparcia dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Będzie możliwa m.in realizacja:

- działań o charakterze profilaktycznym skierowanych do rodziny, w tym asystentury rodzinnej,
- procesu deinstytucjonalizacji instytucjonalnych form pieczy zastępczej w formy środowiskowe,
- działań na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej,
- działań preadopcyjnych i postadopcyjnych.

Usługi wspierania rodziny i pieczy zastępczej będą realizowane zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Beneficjentami projektów w ramach typu 1. mogą być wyłącznie gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz Województwo Łódzkie.

2.

Zakres przedsięwzięć określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Beneficjentami projektów w ramach typu 2. mogą być wyłącznie gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej lub funkcjonujące już na terenie województwa łódzkiego ośrodki lub

punkty interwencji kryzysowej.

3.

- a) Tworzenie nowych i wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- b) Organizacja działań wspierających dzieci i młodzież, które przebywają w całodobowych instytucjach opieki tj. poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, treningi gospodarowania budżetem domowym, itp.), grupy wsparcia, usługi asystenckie, praca socjalna, terapia psychologiczna lub psychospołeczna, mieszkania treningowe lub wspomagane.
- c) Usługi resocjalizacyjne dla dzieci i młodzieży w formach dziennych i środowiskowych.

4.

- a) Usługi superwizji świadczone na rzecz pracowników pomocy i integracji społecznej.
- b) Szkolenia.
- c) Warsztaty.
- d) Seminaria.
- e) Studia podyplomowe.
- f) Wizyty studyjne.

Typy projektów 3. i 4. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS, Wymiar sprawiedliwości

Grupa docelowa

dzieci, młodzież i młodzi dorośli wymagający wsparcia, w tym przebywający w instytucjonalnej pieczy zastępczej i innych placówkach całodobowych o charakterze długoterminowym, z uwzględnieniem osób uczących się i opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i inne, kadra podmiotów świadczących usługi w społeczności lokalnej, kandydaci do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej, jak i kandydaci na rodziców adopcyjnych oraz członkowie ich rodzin,

obywatele państw trzecich, migranci spoza UE i uchodźcy, obywatele UE ze środowisk migracyjnych, ofiary przemocy, w tym przemocy w rodzinie i ich otoczenie, osoby potrzebujące interwencji kryzysowej, otoczenie ww. grup docelowych, rodzina, w tym rodzina dysfunkcyjna lub rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Słowa kluczowe

deinstytucjonalizacja, kształcenie_kadr, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, piecza_zastępcza, placówki_wsparcia_dziennego, usługi_społeczne, włączenie_społeczne, wyrównywanie_szans

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLCO03 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLCO02 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-PLKLCO01 - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELD_KSWP01 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWP02 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR01 - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

PROG-FELD_KSWR01 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach

Działanie FELD.07.13 Włączenie społeczne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

818 000,00

Zakres interwencji

163 - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój usług dla osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób w kryzysie bezdomności,
2. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.

- a) Aktywizacja społeczna, zawodowa, zdrowotna, edukacyjna tj. m.in.: poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, streetworking, animacja lokalna, treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, treningi gospodarowania budżetem domowym, prawo jazdy kat. B, itp.), grupy wsparcia, usługi asystenckie, praca socjalna, terapia psychologiczna lub psychospołeczna, kursy i szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych, zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, poradnictwo zawodowe, praktyki zawodowe, staże.
- b) Wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań treningowych lub wspomaganych.
- c) Wykorzystanie rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe, w tym m.in. społecznych agencji najmu oraz modelu Najpierw Mieszkanie.

2.

- a) Usługi superwizji świadczone na rzecz pracowników pomocy i integracji społecznej.
- b) Szkolenia.
- c) Warsztaty.
- d) Seminaria.
- e) Studia podyplomowe.
- f) Wizyty studyjne.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym zidentyfikowane na poziomie regionalnym, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, deinstytucjonalizacja, integracja_społeczna, kształcenie_kadr, mieszkania_socjalne, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, usługi_społeczne, włączenie_społeczne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLCO03 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLC002 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELD_KSWP01 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWP02 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

PROG-FELD_KSWR01 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach

Działanie FELD.07.14 Włączenie społeczne – ZIT

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 182 000,00

Zakres interwencji

163 - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. rozwój usług dla osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób w kryzysie bezdomności;
2. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Aktywizacja społeczna, zawodowa, zdrowotna, edukacyjna tj. m.in.: poradnictwo specjalistyczne, poradnictwo i wsparcie indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych, streetworking, animacja lokalna, treningi kompetencji i umiejętności społecznych (rozwijanie kontaktów społecznych, umiejętności interpersonalnych, treningi gospodarowania budżetem domowym, prawo jazdy kat. B, itp.), grupy wsparcia, usługi asystenckie, praca socjalna, terapia psychologiczna lub psychospołeczna, kursy i szkolenia umożliwiające podniesienie kwalifikacji i kompetencji zawodowych, zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne, poradnictwo zawodowe, praktyki zawodowe, staże.
  - b) Wsparcie tworzenia i funkcjonowania mieszkań treningowych lub wspomaganých.
  - c) Wykorzystanie rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe, w tym m.in. społecznych agencji najmu oraz modelu Najpierw Mieszkanie.
2.
  - a) Usługi superwizji świadczone na rzecz pracowników pomocy i integracji społecznej.
  - b) Szkolenia.
  - c) Warsztaty.
  - d) SeminaRIA.
  - e) Studia podyplomowe.
  - f) Wizyty studyjne.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w

działaniu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Instytucje kultury, Instytucje sportu, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kluby sportowe, centra sportu, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne instytucje kultury, Niepubliczne instytucje sportu, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Ośrodki kształcenia dorosłych, Podmioty ekonomii społecznej, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym zidentyfikowane na poziomie regionalnym, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, deinstytucjonalizacja, integracja_społeczna, kształcenie_kadr, mieszkania_socjalne, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, usługi_społeczne, włączenie_społeczne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLC002 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELD_KSWP01 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWP02 - Liczba osób objętych usługami w mieszkaniach

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

PROG-FELD_KSWR01 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych

PROG-FELD_KSWR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w mieszkaniach

Priorytet FELD.08 Fundusze europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

268 394 183,00

Działanie FELD.08.01 Wzmocnienie równości płci**Cel szczegółowy**

EFS+.CP4.C - Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 070 000,00

Zakres interwencji

142 - Działania na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji na rynku pracy ze względu na płeć

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. działania mające na celu wzmocnienie równości szans kobiet i mężczyzn poprzez m.in. projekty z zakresu równouprawnienia na rynku pracy, zapewnienia większej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, przełamywania stereotypów związanych z płcią oraz zapobieganie dyskryminacji na rynku pracy.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1.

- a) Działania świadomościowe w tym szkolenia i doradztwo dla pracodawców w zakresie wdrożenia rozwiązań zapewniających większą równowagę między życiem zawodowym i prywatnym, przeciwdziałanie stereotypom związanym z płcią i dyskryminacji w miejscu pracy.
- b) Szkolenia dla pracowników budujące postawy równościowe, zwiększające wiedzę i świadomość na temat istniejących rozwiązań zapobiegających dyskryminacji w miejscu pracy.
- c) Wdrożenie istniejących modeli wspierających przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć w miejscu pracy i w dostępie do zatrudnienia wypracowanych we wcześniejszych i bieżącej perspektywie finansowej.

Planowane działania nie mogą powielać wsparcia realizowanego w FERS.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uprozczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

kobiety, pracodawcy, pracownicy, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

równość_kobiet_i_mężczyzn, równość_płci, równość_szans

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLCCO02 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie godzenia życia zawodowego z prywatnym

WLWK-PLCCO01 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLCCR01 - Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLCCR02 - Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.02 Usługi rozwojowe dla pracowników

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji UE (EUR)

30 000 000,00

Zakres interwencji

146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. usługi rozwojowe w ramach PSF dla pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami.

Poniżej wskazano przykładowy rodzaj przedsięwzięcia, możliwy do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Realizacja w formule operatorskiej podmiotowego systemu finansowania usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych w oparciu o system bonowy. Usługi rozwojowe nie mogą dotyczyć obowiązkowych szkoleń wynikających z przepisów prawa.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

pracodawcy, pracownicy, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

baza_usług_rozwojowych, podmiotowy_system_finansowania_usług_rozwojowych, PSF, usługi_rozwojowe

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLDCO02 - Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLDCO01 - Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLOCO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO03 - Liczba podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLDCO05 - Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługą rozwojową

WLWK-PLDCO04 - Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDGCR04 - Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.03 Outplacement

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji UE (EUR)

4 348 000,00

Zakres interwencji

146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. outplacement.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Wsparcie typu outplacement, gwarantujące szybką reakcję na potrzeby uczestników projektu obejmujące m.in.:

- a) szkolenia i kursy zawodowe,
- b) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania - obowiązkowe elementy wsparcia, z wyłączeniem uczestników projektu otrzymujących wsparcie w zakresie podjęcia działalności gospodarczej,
- c) poradnictwo psychologiczne,
- d) pośrednictwo pracy,
- e) staże przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie,
- f) subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy,
- g) studia podyplomowe,
- h) bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie następujących instrumentów:
  - i. szkolenia przygotowujące do prowadzenia działalności gospodarczej,
  - ii. wsparcie bezzwrotne, na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
  - iii. wsparcie pomostowe w postaci pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień przyznania wsparcia bezzwrotnego przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Słowa kluczowe

działalność_gospodarcza, kurs, outplacement, szkolenia

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>
<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO06 - Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

Działanie FELD.08.04 Zdrowy pracownik

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji UE (EUR)

46 919 125,00

Zakres interwencji

144 - Działania na rzecz zdrowego i dostosowanego środowiska pracy uwzględniające zagrożenia dla zdrowia i obejmujące m.in. promocję aktywności fizycznej, 147 - Działania zachęcające do aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wdrożenie działań z zakresu rehabilitacji medycznej ułatwiających powrót do pracy oraz mających na celu utrzymanie pracownika na rynku pracy;
2. wdrożenie regionalnych programów zdrowotnych obejmujących profilaktykę kierowaną do osób zatrudnionych;
3. działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, przekwalifikowanie pracowników pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Działania w projekcie będą wynikać z zapisów Regionalnego Programu Zdrowotnego (RPZ) i mogą obejmować m.in.:
  - a) usługi zdrowotne np. porady, zabiegi rehabilitacyjne,
  - b) działania edukacyjne dotyczące tematyki RPZ, w tym edukacja prozdrowotna, skierowane do osób objętych wsparciem oraz osób z ich otoczenia,
  - c) działania szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ, skierowane do personelu medycznego.
2. Działania w projekcie będą wynikać z zapisów Regionalnego Programu Zdrowotnego dotyczącego chorób związanych z miejscem pracy i mogą obejmować m.in.:
  - a) usługi zdrowotne np. badania profilaktyczne,
  - b) działania edukacyjne dotyczące tematyki RPZ, w tym edukacja prozdrowotna skierowane do odbiorców RPZ, osób objętych wsparciem oraz osób z ich otoczenia,
  - c) działania szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane do personelu medycznego,
  - d) działania świadomościowe o charakterze merytorycznym ściśle związane z zakresem RPZ, służące zwiększeniu świadomości zdrowotnej, zgłaszalności na badania profilaktyczne, skierowane również do

pracodawców, partnerów społecznych.

3. Działania będą realizowane poprzez projekty wdrażane w oparciu o diagnozę występowania niekorzystnych czynników zdrowotnych w środowisku pracy oraz koncentrujące się na wsparciu pracodawców we wdrożeniu rozwiązań organizacyjnych przyczyniających się do eliminacji zidentyfikowanych zagrożeń dla zdrowia. Mogą obejmować m.in.:

- a) usługi zdrowotne, w tym rozszerzenie katalogu badań profilaktycznych, wykraczających poza obowiązkowe badania okresowe z zakresu medycyny pracy,
- b) edukację prozdrowotną skierowaną do pracowników i pracodawców,
- c) działania związane z promocją zdrowia w miejscu pracy,
- d) działania służące poprawie ergonomii pracy, w tym dostosowanie warunków pracy dla osób starszych,
- e) działania dotyczące przekwalifikowania pracowników narażonych na zdrowotne czynniki ryzyka w miejscu pracy czyli nabycie kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji, umożliwiających kontynuowanie pracy na zmodernizowanym stanowisku lub rozpoczęcie pracy na innym stanowisku, które nie stanowi obciążenia dla zdrowia danego pracownika, m. in.: szkolenia, kursy, studia podyplomowe.

Projekty w ramach typu 1. mogą być kierowane wyłącznie do osób pracujących oraz bezrobotnych zarejestrowanych, kwalifikujących się do objęcia wsparciem z RPZ.

Projekty w ramach typu 2 mogą być kierowane wyłącznie do osób pracujących, kwalifikujących się do objęcia wsparciem z RPZ.

Projekty w ramach typu 3 kierowane są do pracodawców i pracowników pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

kadra podmiotów świadczących usługi zdrowotne, osoby bezrobotne zarejestrowane, osoby kwalifikujące się do objęcia wsparciem z RPZ, pracodawcy, pracownicy

Słowa kluczowe

profilaktyka, regionalne_programy_zdrowotne, rehabilitacja_medyczna, zdrowa_praca

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO08 - Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO07 - Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLDKCO01 - Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLDCR03 - Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

Działanie FELD.08.05 Poprawa organizacji pracy

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji UE (EUR)

6 000 000,00

Zakres interwencji

146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie pracodawców we wprowadzaniu innowacyjnych sposobów organizacji pracy, w tym elastycznych form zatrudnienia, pracy zdalnej.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1.

- a) Szkolenia i doradztwo dla pracodawców i ich pracowników w zakresie wprowadzenia nowych form organizacji pracy.
- b) Wsparcie pracodawców w procesie zarządzania różnorodnością rozumianym jako pełne wykorzystanie i rozwój zasobów kadrowych poprzez organizację pracy i narzędzia kadrowe.
- c) Działania służące wdrożeniu zmian organizacyjnych, w szczególności dostosowaniu do potrzeb osób starszych.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie

Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

30

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

pracodawcy, pracownicy

Słowa kluczowe

elastyczne_miejsca_pracy, organizacja_pracy, praca_hybrydowa, praca_zdalna, warunki_pracy

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO07 - Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

Działanie FELD.08.06 Edukacja przedszkolna

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a

także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji UE (EUR)

13 000 000,00

Zakres interwencji

148 - Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. generowanie miejsc wychowania przedszkolnego na obszarach deficytowych,
2. poprawa jakości edukacji w ośrodkach wychowania przedszkolnego (OWP).

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Zapewnienie przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy działalności bieżącej nowo utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego m. in.: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w OWP, koszty żywienia dzieci.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest:

- a) zakup i montaż wyposażenia, w tym mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania,
- b) zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci,
- c) budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem,
- d) modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci,
- e) dostosowanie lub adaptacja pomieszczeń, w tym m. in. do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania,
- f) dostosowanie istniejącej bazy lokalowej przedszkoli do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego,
- g) wydłużenie godzin pracy OWP,
- h) inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania OWP.

2.

- a) Dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami.

- b) Rozszerzanie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów.
- c) Kształtowanie i rozwijanie u dzieci kompetencji kluczowych, społecznych i uniwersalnych.
- d) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, doświadczeniem migracji.
- e) Działania w zakresie edukacji włączającej.
- f) Poradnictwo edukacyjne i doradztwo zawodowe, preorientacja zawodowa i funkcjonowanie na rynku pracy.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest:

- a) wyposażenie ośrodków wychowania przedszkolnego w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji wysokiej jakości kształcenia,
- b) działania rozwijające świadomość i zachowania proekologiczne.

Wszelkie zakupy sprzętu lub działania dotyczące infrastruktury będą możliwe tylko jeżeli są niezbędne do realizacji celu projektu.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Wsparciem nie mogą zostać objęte placówki specjalne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z

Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uprozczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

20

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą - Prawo oświatowe) i ich opiekunowie, nauczyciele i kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania ośrodków wychowania przedszkolnego, ośrodki wychowania przedszkolnego

Słowa kluczowe

przedszkole, wychowanie_przedszkolne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLFCO11 - Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.07 Kształcenie ogólne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji UE (EUR)

29 257 088,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie szkół realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego (szkoły ogólne) ich uczniów i nauczycieli, w ramach kompleksowych programów, podnoszących jakość edukacji, obejmujących rozwój kompetencji kluczowych, w tym proinnowacyjnych, kreatywnych, przedsiębiorczych, uniwersalnych, przekrojowych, kompetencji społecznych i społeczno-emocjonalnych, cyfrowych, realizację działań społeczno-wychowawczych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1.

- a) Rozwój kompetencji kluczowych społecznych i uniwersalnych.
- b) Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
- c) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z uczniami, w tym z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, doświadczeniem migracji.

- d) Poradnictwo edukacyjne i doradztwo zawodowe, preorientacja zawodowa i funkcjonowanie na rynku pracy. Doradztwo będzie przeciwdziałać stereotypom związanym z płcią i będzie wspierać promowanie nauk ścisłych (STEM). Elementem doradztwa będzie popularyzacja i propagowanie kształcenia zawodowego w klasach VII i VIII SP, działania świadomościowe dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w celu podniesienia prestiżu oraz znaczenia kształcenia zawodowego.
- e) Wsparcie kompetencji cyfrowych, w tym cyfryzacji danej placówki.
- f) Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.
- g) Działania w zakresie edukacji włączającej.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest:

- a) wsparcie w postaci działań integracyjnych w szkołach, w których są uczniowie z doświadczeniem migracji, skierowane dla wszystkich uczniów w tym m.in. zajęcia sportowe, poznawanie kultur, integracyjne wyjazdy edukacyjne,
- b) wsparcie świetlic szkolnych,
- c) wyposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji wysokiej jakości kształcenia,
- d) działania rozwijające świadomość i zachowania proekologiczne.

Wsparciem w ramach działania nie mogą być objęte szkoły dla dorosłych oraz szkoły prowadzące kształcenie zawodowe.

Preferowane będzie wsparcie uczniów z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym mieszkających na obszarach zmarginalizowanych lub wiejskich, wsparcie dla małych szkół, działania mające na celu zniwelowanie różnic w zdolności do posługiwania się językiem angielskim między dziećmi z obszarów wiejskich i miejskich. Dla szkół osiągających najniższe wyniki na egzaminach zewnętrznych z języka angielskiego planowana jest realizacja naboru na organizację dodatkowych zajęć z języka angielskiego, poprawę umiejętności kadry dydaktycznej w zakresie nauczania języka angielskiego.

Wszelkie zakupy sprzętu lub działania dotyczące infrastruktury będą możliwe tylko jeżeli są niezbędne do realizacji celu projektu.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Wsparciem nie mogą zostać objęte placówki specjalne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia ogólnego, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia ogólnego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie kształcenia ogólnego, uczniowie lub wychowankowie szkół lub placówek kształcenia ogólnego, w szczególności w niekorzystnej sytuacji

Słowa kluczowe

edukacja, kompetencje_kluczowe, kompetencje_społeczne, liceum, szkoła, szkoła_podstawowa, szkolenie_nauczycieli

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.08 Kształcenie zawodowe

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji UE (EUR)

70 000 000,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury), 151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie i propagowanie szkół zawodowych,
2. wsparcie ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego (CKZ) i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego (CKZiU) we współpracy z pracodawcami,
3. wsparcie szkół realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego (szkoły zawodowe) ich uczniów i nauczycieli, w ramach kompleksowych programów, podnoszących jakość edukacji, obejmujących rozwój kompetencji kluczowych, w tym proinnowacyjnych, kreatywnych, przedsiębiorczych, uniwersalnych, przekrojowych, kompetencji społecznych i społeczno-emocjonalnych, cyfrowych, realizację działań społeczno-wychowawczych,
4. wsparcie organów prowadzących szkoły i placówki systemu oświaty w celu zwiększenia jakości i efektywności pracy szkół lub placówek,
5. wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych należących do grup defaworyzowanych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1.
  - a) Wsparcie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie realizacji programów kształcenia zawodowego w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym.
  - b) Podnoszenie umiejętności, kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy oraz wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia, w szczególności poprzez realizację wysokiej jakości staży uczniowskich.
  - c) Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu.
  - d) Poradnictwo edukacyjne i doradztwo zawodowe, preorientacja zawodowa i funkcjonowanie na rynku pracy. Doradztwo będzie przeciwdziałać stereotypom związanym z pcią.
  - e) Modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez współpracę z przedsiębiorcami włączającą ich w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania.
  - f) Działania w zakresie edukacji włączającej.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest wyposażenie, doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego w nowoczesny sprzęt, materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia.

Wsparcie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie realizacji programów kształcenia zawodowego w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczyć będzie m.in. zawodów związanych z zieloną gospodarką, ochroną klimatu, zawodami przyszłości czy Przemysłem 4.0. oraz powiązanie szkolnictwa zawodowego z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami województwa łódzkiego RSI LORIS 2030.

2.

- a) Przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do utworzenia CKZ lub CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania CKZ lub CKZiU dla określonej branży, zawodu.
- b) Wsparcie realizacji zadań dla określonych branż, zawodów przez CKZ, CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania CKZ lub CKZiU.

Działania w zakresie tworzenia lub wsparcia CKZ i CKZiU będą komplementarne z działaniami realizowanymi na poziomie krajowym w ramach KPO w zakresie tworzenia Branżowych Centrów Umiejętności.

3.

- a) Rozwój kompetencji kluczowych społecznych i uniwersalnych.
- b) Wsparcie kompetencji cyfrowych, w tym cyfryzacji danej placówki.
- c) Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.
- d) Działania w zakresie edukacji włączającej.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest:

- a) wsparcie w postaci działań integracyjnych w szkołach, w których są uczniowie z doświadczeniem migracji, skierowane dla wszystkich uczniów w tym m.in. zajęcia sportowe, poznawanie kultur, integracyjne wyjazdy edukacyjne,
- b) wyposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji wysokiej jakości kształcenia.

4.

- a) Podnoszenie kompetencji nauczycieli i kadry zarządzającej dotyczących pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniów i ich opiekunów, profilaktyki, aktywności fizycznej uczniów oraz promowania zdrowego trybu życia.
- b) Propagowanie kształcenia zawodowego w klasach VII i VIII SP, działania świadomościowe dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w celu podniesienia prestiżu oraz znaczenia kształcenia zawodowego, promowanie nauk ścisłych (STEM).
- c) Poradnictwo edukacyjne i doradztwo zawodowe, preorientacja zawodowa i funkcjonowanie na rynku pracy. Doradztwo będzie przeciwdziałać stereotypom związanym z płcią.
- d) Działania rozwijające świadomość i zachowania proekologiczne.
- e) Działania w zakresie edukacji włączającej.

5. Wsparcie uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe szczególnie uzdolnionych w zakresie nauk ścisłych (STEM) poprzez dostosowanie oferty kształcenia m.in. we współpracy z uczelniami o statusie uniwersytetu lub politechniki w celu implementacji rozwiązań indywidualizujących ścieżkę rozwoju.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest wsparcie w postaci stypendiów dla uczniów szczególnie

uzdolnionych z grup defaworyzowanych.

Wsparciem w ramach działania nie mogą być objęte szkoły kształcenia ogólnego.

Wszelkie zakupy sprzętu lub działania dotyczące infrastruktury będą możliwe tylko jeżeli są niezbędne do realizacji celu projektu.

Preferowane będzie wsparcie uczniów z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym mieszkających na obszarach zmarginalizowanych lub wiejskich. Preferowane będą projekty realizowane w ramach partnerstwa.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Wsparciem nie mogą zostać objęte placówki specjalne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

instruktorzy praktycznej nauki zawodu, nauczyciele, kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenia zawodowe, osoby dorosłe, które chcą z własnej inicjatywy podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia zawodowego

Słowa kluczowe

doradztwo_zawodowe, edukacja, kompetencje_zawodowe, kształcenie_praktyczne, kształcenie_zawodowe, staże, szkoła_zawodowa, szkolenia, szkolenie_nauczycieli, szkolenie_zawodowe

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

WLWK-PLEFCO05 - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.09 Kształcenie zawodowe – stypendia

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 600 000,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych należących do grup defaworyzowanych.

Poniżej wskazano przykładowy rodzaj przedsięwzięcia możliwego do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych z grup defaworyzowanych szkół prowadzących kształcenie zawodowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia zawodowego

Słowa kluczowe

doradztwo_zawodowe, edukacja, kompetencje_zawodowe, kształcenie_zawodowe, stypendia, szkoła, szkoła_zawodowa

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

PROG-FELD_FSWP02 - Liczba opracowanych Indywidualnych Planów Rozwoju

PROG-FELD_FSWP01 - Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

PROG-FELD_FSWR01 - Odsetek zrealizowanych Indywidualnych Planów Rozwoju

Działanie FELD.08.10 Edukacja włączająca

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji UE (EUR)

29 400 000,00

Zakres interwencji

148 - Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury), 149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. działania w zakresie edukacji włączającej w edukacji przedszkolnej,
2. działania w zakresie edukacji włączającej w kształceniu ogólnym,
3. działania w zakresie edukacji włączającej w kształceniu zawodowym.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach wszystkich powyższych typów projektów.

1. Przygotowanie infrastruktury pod kątem dostępności dla dzieci, uczniów, nauczycieli, rodziców z niepełnosprawnościami.
2. Wyposażenie, doposażenie pomieszczeń niezbędne dla dzieci, uczniów i nauczycieli z niepełnosprawnością.
3. Wsparcie dzieci, uczniów z niepełnosprawnościami w zakresie zaspokajania indywidualnych potrzeb w kontekście nauki, opieki i wychowania.
4. Wsparcie usprawniające organizację pracy placówki w zakresie wsparcia osób z indywidualnymi potrzebami.
5. Wsparcie kadry szkół i placówek systemu oświaty z zakresu zapobiegania przemocy motywowanej uprzedzeniami, w tym zapobieganie dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność oraz orientację seksualną i tożsamość płciową, poprzez podnoszenie kompetencji, wsparcie eksperckie, wymianę dobrych praktyk, wspieranie tworzenia systemowych rozwiązań wspierających zapobieganie przemocy.

Wszelkie zakupy sprzętu lub działania dotyczące infrastruktury będą możliwe tylko jeżeli są niezbędne do realizacji celu projektu.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Wspieraniem nie mogą zostać objęte placówki specjalne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

40

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą - Prawo oświatowe) i ich opiekunowie, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, nauczyciele i kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania ośrodków wychowania przedszkolnego, nauczyciele, kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenia zawodowe, ośrodki wychowania przedszkolnego, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia ogólnego, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia ogólnego (z wyłączeniem specjalnych), szkoły lub placówki

kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie kształcenia ogólnego, uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia zawodowego, uczniowie lub wychowankowie szkół lub placówek kształcenia ogólnego, w szczególności w niekorzystnej sytuacji

Słowa kluczowe

dostępność, edukacja, edukacja_włączająca, szkoła

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLFCO11 - Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

WLWK-PLEFCO05 - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich

WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.11 Usługi rozwojowe dla osób dorosłych

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.G - Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe

umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Wysokość alokacji UE (EUR)

25 799 970,00

Zakres interwencji

151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierany będzie następujący typ projektu:

1. usługi rozwojowe w ramach podmiotowego systemu finansowania dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności, kompetencje lub nabyć kwalifikacje (w tym włączone do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji) – za pośrednictwem BUR.

Poniżej wskazano przykładowy rodzaj przedsięwzięcia możliwego do realizacji w ramach powyższego typu projektu.

1. Realizacja w formule operatorskiej podmiotowego systemu finansowania usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych w oparciu o system bonowy dla osób dorosłych (w szczególności dla osób w niekorzystnej sytuacji), które z własnej inicjatywy chcą podnieść bądź nabyć umiejętności, kompetencje lub kwalifikacje. Aby wykluczyć występowanie pomocy publicznej usługi rozwojowe muszą być skierowane do osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności (poza godzinami pracy). Natomiast wszystkie podmioty biorące udział w realizacji projektu muszą być niezależne od pracodawcy uczestnika szkolenia. Szkolenie musi odbywać się poza miejscem pracy uczestników, nabór na szkolenie musi być otwarty dla wszystkich zainteresowanych oraz pracownicy zatrudnieni w jednym miejscu pracy (u jednego pracodawcy) nie mogą stanowić więcej niż 20% uczestników jednego szkolenia w ramach tego samego projektu. Usługi rozwojowe nie mogą dotyczyć obowiązkowych szkoleń wynikających z przepisów prawa.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby dorosłe, które chcą z własnej inicjatywy podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje

Słowa kluczowe

baza_usług_rozwojowych, PSF, szkolenia, usługi_rozwojowe_dla_dorosłych

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLGCO01 - Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLGCR01 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDGCR04 - Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.G - Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Wysokość alokacji UE (EUR)

3 000 000,00

Zakres interwencji

151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych (na przykładzie LOWE) np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami,
2. upskilling pathways.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Tworzenie i funkcjonowanie Lokalnych Ośrodków Wsparcia Edukacji w oparciu o model wypracowany w POWER. Model obejmuje:

- a) kompleksową ocenę potrzeb osób dorosłych w zakresie umiejętności na danym obszarze, jako podstawę dla opracowywania treści ofert edukacyjnych,
- b) wsparcie animatora, zgodnie z opracowanym modelem, odpowiednią ofertę edukacyjną dostosowaną do indywidualnych potrzeb i oczekiwań.

2. Realizacja modeli wsparcia, których celem jest zaoferowanie osobom dorosłym o niskich umiejętnościach podstawowych dostępu do ścieżek poprawy tychże umiejętności. Model wsparcia obejmuje:

- a) ocenę np. audyt umiejętności, w celu określenia posiadanych umiejętności i potrzeb w zakresie ich poprawy, w tym z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji,
- b) dopasowanie elastycznych ofert uczenia się, zgodnych z wynikami audytu umiejętności,
- c) walidację i uznanie nabytych umiejętności, kompetencji podstawowych lub certyfikacji kwalifikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass,

- d) wsparcie zaangażowania odpowiednich podmiotów publicznych i prywatnych w dziedzinie kształcenia i szkolenia, zatrudnienia, spraw społecznych, kultury i w innych odnośnych obszarach polityki,
- e) zapewnienie usług z zakresu doradztwa lub mentoringu w celu wspierania postępów osób uczących się na wszystkich etapach procesu poprawy umiejętności,
- f) wsparcie kształcenia i ustawicznego doskonalenia zawodowego personelu zaangażowanego w realizację ścieżek poprawy umiejętności;
- g) monitorowanie systemu,
- h) działania związane z dotarciem do grupy docelowej oraz zmotywowaniem jej do skorzystania z pomocy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

10

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

osoby dorosłe, osoby dorosłe o niskich umiejętnościach lub kompetencjach podstawowych, osoby o niskich kwalifikacjach, osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby z niepełnosprawnościami

Słowa kluczowe

edukacja_dorosłych, lokalne_ośrodki_wiedzy_i_edukacji, upskilling_pathways

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLGCO03 - Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie umiejętności lub kompetencji podstawowych, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLGCO02 - Liczba podmiotów przygotowanych do pełnienia funkcji lokalnego ośrodka kształcenia osób dorosłych

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLGCR01 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

Priorytet FELD.09 Fundusze europejskie dla Łódzkiego w transformacji

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Cel Polityki

CP6 - Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

354 741 858,00

Działanie FELD.09.01 Gospodarka w transformacji

Cel szczegółowy

FST.CP6.I - Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Wysokość alokacji UE (EUR)

230 591 463,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 003 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 004 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 007 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 008 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 009 - Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 010 - Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów, 011 - Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów, 012 - Działania badawcze i innowacyjne w publicznych organizacjach badawczych, instytucjach szkolnictwa wyższego i ośrodkach kompetencji, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 013 - Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B), 014 - Cyfryzacja dużych przedsiębiorstw (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B), 016 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji, 020 - Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe), 021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne, 024 - Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania), 025 - Inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out i przedsiębiorstw typu start-up, 026 - Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP, 027 - Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie

procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem), 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym, 038 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające, 039 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP, 076 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w dużych przedsiębiorstwach

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie infrastruktury badawczej lub aparatury badawczej niezbędnej do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych;
2. wsparcie badań lub dofinansowanie zakupu usług badawczych;
3. wsparcie transferu technologii oraz rozwoju współpracy między przedsiębiorcami a sferą B+R;
4. wdrożenie innowacji, wyników prac B+R (z możliwością wsparcia jako element projektu tworzenia nowych modeli biznesowych);
5. rozwój usług dla firm (w tym innowacyjnych), wsparcie tworzenia nowych przedsiębiorstw przy udziale IOB, w tym inkubatorów przedsiębiorczości;
6. wdrożenie rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach;
7. wdrożenie rozwiązań w zakresie Przemysłu 4.0 w przedsiębiorstwach;
8. wdrożenie rozwiązań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwach;
9. wsparcie inwestycji w MŚP zwiększających ich zdolności produkcyjne;
10. wsparcie inwestycji służących zagospodarowaniu terenów zdegradowanych[1] lub pogórnicych[2] na potrzeby rozwoju nowych funkcji gospodarczych;
11. rozwój cyfrowych baz danych, w tym danych o terenach poprzemysłowych.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa, modernizacja infrastruktury B+R oraz inwestycje w specjalistyczną aparaturę.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest wsparcie kompetencji.

Beneficjentami mogą być wyłącznie: przedsiębiorstwa, konsorcja naukowo-przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy.

2.

- a) Badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe, w tym opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidacja nowych lub ulepszonych produktów oraz procesów w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów i procesów ich wytwarzania, a ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony.
- b) Zakup usługi badawczej, która bezpośrednio dotyczy rozwoju produktu lub technologii przedsiębiorstwa.

Wyłącznie jako element projektu możliwe jest wdrożenie wyników prac B+R.

Beneficjentami mogą być wyłącznie: przedsiębiorstwa, konsorcja naukowo-przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy.

3. Działania dotyczące usług związanych z pobudzaniem transferu technologii i komercjalizacją badań, m.in. opracowanie strategii komercjalizacji, opracowanie studiów wykonalności, przeprowadzenie badań rynkowych, usługi wyceny własności intelektualnej, usługi związanej z ochroną własności intelektualnej.

Beneficjentami mogą być wyłącznie: przedsiębiorstwa, konsorcja naukowo-przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy, jednostki naukowe, uczelnie oraz organizacje badawcze.

4.

- a) Wdrożenie wyników prac B+R.
- b) Wdrożenie innowacji.

Wyłącznie jako element projektu może być tworzenie nowych modeli biznesowych poprzez specjalistyczne usługi doradcze, np. badanie rynku, dostosowanie produktu lub usługi do danego rynku, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji.

Beneficjentami mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa.

5.

- a) Usługi dla przedsiębiorstw, świadczone przez Ośrodki Innowacji (OI) lub Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB) w tym inkubatory przedsiębiorczości przy zachowaniu podejścia popytowego (np. w formie grantów).
- b) Rozwój potencjału OI lub IOB w związku z tworzonymi nowymi usługami.
- c) Usługi świadczone przez klastry załączkowe i wzrostowe przy zachowaniu podejścia popytowego (np. w formie grantów).

d) Rozwój potencjału klastrów w związku z tworzonymi nowymi usługami.

Beneficjentami mogą być wyłącznie: MŚP, ośrodki innowacji, instytucje otoczenia biznesu, klastry załączkowe i wzrostowe, uczelnie.

6. Inwestycje w zakresie poprawy efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach, m.in.: inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, OZE, przedsięwzięcia termomodernizacyjne.

Beneficjentami mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa.

7. Wdrożenie w przedsiębiorstwie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych zwiększających ich zaawansowanie technologiczne, poziom robotyzacji i zdolność do wdrażania innowacji.

Beneficjentami mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa.

8. Wdrażanie rozwiązań w zakresie GOZ, w tym m.in.: ekoprojektowanie produktów i opakowań, niezbędne zmiany w procesach produkcyjnych lub usługowych, wsparcie doradczo-szkoleniowe, audyty środowiskowe, analizy techniczne i ekonomiczne, np. w zakresie LCA[3] , PEF[4] , ETV[5]).

Beneficjentami mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa.

9. Inwestycje produkcyjne przedsiębiorstw służące dywersyfikacji[6] lub modernizacji lub restrukturyzacji[7].

Beneficjentami mogą być wyłącznie MŚP.

10. Inwestycje służące zagospodarowaniu terenów zdegradowanych lub pogórnich na potrzeby rozwoju nowych funkcji gospodarczych, w tym m.in. z zakresu OZE, inwestycji przemysłowo-usługowych.

Beneficjentami mogą być wyłącznie przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego.

11. Rozwój usług związanych z udostępnianiem danych przestrzennych, w tym o terenach poprzemysłowych (górnich i pogórnich), np. tworzenie, aktualizacja, poprawa jakości baz danych.

Beneficjentami mogą być wyłącznie: jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy, organizacje badawcze.

[1] Teren zanieczyszczony lub teren, którego naturalne ukształtowanie zostało zmienione w sposób niekorzystny.

[2] Przestrzeń objęta szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

[3] Zgodnie z mapą drogową Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym - LCA (life cycle assessment), czyli środowiskowa ocena cyklu życia, stanowi jedno z podejść do oceny oddziaływania na środowisko produktu lub działalności gospodarczej.

[4] Zgodnie ze sprawozdaniem technicznym Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) – służby Komisji Europejskiej do spraw nauki i wiedzy Propozycje aktualizacji metody oznaczania śladu środowiskowego produktu (PEF) - ślad środowiskowy produktu (PEF) jest metodą opartą na ocenie cyklu życia (LCA) służącą ilościowemu określeniu oddziaływania produktów (towarów lub usług) na środowisko.

[5] Zgodnie z SOR System Weryfikacji Technologii Środowiskowych (ETV) ukierunkowany jest na dostarczenie niezależnych i wiarygodnych informacji o innowacyjnych technologiach środowiskowych przez zweryfikowanie, czy deklaracje sprawności przedstawiane przez twórców i producentów technologii są kompletne, rzetelne i oparte na wiarygodnych wynikach badań.

[6] Różnicowanie asortymentu lub usług w celu zmniejszenia ryzyka w prowadzeniu działalności gospodarczej. Odejście od strategii skupiania się na jednej dziedzinie na rzecz rozproszenia kapitału i działań.

[7] Postępowanie mające na celu przywrócenie przedsiębiorcy długookresowej zdolności do konkurencyjności na rynku.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

87.7

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz na innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1487), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 280), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28

lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy szkoleniowej w zakresie celu polityki CP1 oraz celu szczegółowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1649), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2498), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2573), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje otoczenia biznesu, Izby gospodarcze, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Klastry, Konsorcja naukowo-przemysłowe, MŚP, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Ośrodki innowacji, Uczelnie

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, Mieszkańcy wyznaczonego w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego Obszaru Transformacji, w szczególności pracownicy kompleksu energetycznego w Bełchatowie, zagrożeni utratą pracy w wyniku zaprzestania eksploatacji złóż węglowych na terenie Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” oraz zmniejszenia zatrudnienia w Elektrowni Bełchatów na skutek zmiany profilu gospodarczego podmiotu (zaprzestania wytwarzania energii ze źródeł konwencjonalnych)

Słowa kluczowe

badania_i_rozwoj, cyfryzacja, doradztwo_biznesowe, infrastruktura_badawcza, komercjalizacja, produkcja, promocja_regionu, start-up, targi, transfer_tehnologii

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLTO002 - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLTO003 - Liczba przedsiębiorstw rozbudowujących zasoby w celu utrzymania konkurencyjności

WLWK-PLRO159 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie realizacji prac B+R

WLWK-PLRO007 - Liczba realizowanych projektów B+R

WLWK-PLRO264 - Liczba usług (nowych i /lub ulepszonych) świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu, Ośrodki Innowacji

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO018 - Liczba wspartych klastrów

WLWK-PLRO005 - Liczba wspartych laboratoriów badawczych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-RCO007 - Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-PLRO241 - Powierzchnia budynków MŚP poddanych termomodernizacji

WLWK-PLRO015 - Powierzchnia dostępna we wspartych inkubatorach przedsiębiorczości

WLWK-PLTO004 - Powierzchnia terenów górniczych/pogórniczych przekształconych na nowe funkcje

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

WLWK-RCO013 - Wartość usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych dla przedsiębiorstw

WLWK-RCO015 - Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw

PROG-FELDO035 - Liczba cyfrowych baz danych objętych wsparciem

PROG-FELDO041 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLTR003 - Liczba dużych przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno - procesowe

WLWK-PLTR004 - Liczba nowych/ulepszonych produktów/usług

WLWK-PLRR102 - Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu, Ośrodki Innowacji

WLWK-PLRR077 - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej

WLWK-PLRR008 - Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych we wsparte klastry

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR095 - Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez przedsiębiorstwo w ramach projektu

WLWK-PLTR002 - Liczba utrzymanych miejsc pracy

WLWK-PLRR006 - Liczba wdrożonych wyników prac B+R

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR004 - Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR005 - Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR018 - MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR005 - MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa

WLWK-RCR017 - Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR032 - Przychód z komercjalizacji wyników B+R w organizacjach badawczych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR011 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-RCR012 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-PLRR001 - Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach

WLWK-RCR006 - Złożone wnioski patentowe

PROG-FELDR014 - Liczba inwestycji zlokalizowanych na zagospodarowanych terenach zdegradowanych lub pogórnicych, przekształconych na nowe funkcje gospodarcze

PROG-FELDR001 - Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej

PROG-FELDR016 - Liczba realizowanych planów prac badawczo-rozwojowych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury B+R

Działanie FELD.09.02 Społeczeństwo w transformacji

Cel szczegółowy

FST.CP6.I - Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Wysokość alokacji UE (EUR)

63 407 783,00

Zakres interwencji

124 - Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych, 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego, 146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, 149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury), 151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego i ustawicznego lub szkoleniową;
2. inwestycje w infrastrukturę służącą świadczeniu usług społecznych i deinstytucjonalizacji;
3. usługi rozwojowe w ramach PSF dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje kwalifikacje lub kompetencje lub przekwalifikować się, w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych – za pośrednictwem BUR;
4. działania typu outplacement;
5. działania ukierunkowane na wsparcie pracodawców we wprowadzeniu elastycznych form zatrudnienia, w tym pracy zdalnej;
6. tworzenie lub rozwój centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego;
7. wsparcie kształcenia zawodowego w zakresie dostosowania do wymagań nowoczesnej cyfrowej i neutralnej dla klimatu gospodarki.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Budowa[1], przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków na potrzeby

prowadzenia kształcenia zawodowego lub ustawicznego w celu ich dostosowania do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.

- b) Budowa, przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków na potrzeby szkoleniowe.
- c) Przebudowa, modernizacja, remont lub adaptacja budynków w celu ich dostosowania do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- d) Zakup wyposażenia, niezbędnego sprzętu, pomocy dydaktycznych itp.

Wyłącznie jako element projektu w 1. typie projektów możliwe są:

- zakup sprzętu i systemów informatycznych, pomocy multimedialnych wykorzystywanych w zajęciach dydaktycznych, z zastrzeżeniem, że inwestycje te nie mogą powielać wsparcia przewidzianego w Krajowym Planie Odbudowy;
- inwestycje w przyszłolną infrastrukturę sportową.

Beneficjentem mogą być wyłącznie ośrodki kształcenia dorosłych, osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki, MŚP, duże przedsiębiorstwa.

- 2. a) Budowa, przebudowa, remont lub adaptacja obiektu, służące rozwojowi środowiskowych form wsparcia, takich jak ośrodki dziennego pobytu, środowiskowe domy pomocy, kluby seniora, rodzinne domy pomocy, gospodarstwa opiekuńcze (tylko świadczone w społeczności lokalnej).
- b) Budowa, przebudowa remont lub adaptacja obiektu służące rozwojowi pieczy zastępczej i wsparciu rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych m.in. wsparcie rodzinnych domów dziecka, zawodowych rodzin zastępczych, placówek wsparcia dziennego.
- c) Przebudowa, remont lub adaptacja na m.in. mieszkania wspomagane, treningowe, w ramach najmu socjalnego w szczególności dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w kryzysie bezdomności, migrantów, usamodzielniającej się młodzieży dotychczas przebywającej w placówkach całodobowych, pieczy zastępczej powiązane z procesem integracji społecznej i aktywizacji społeczno-zawodowej.
- d) Budowa, przebudowa, remont lub adaptacja obiektu, służące integracji lub reintegracji społecznej lub zawodowej poprzez wsparcie podmiotów takich jak WTZ, ZAZ, CIS, KIS.

Wyłącznie jako element projektu w 2. typie projektów możliwe są:

- zakup niezbędnego wyposażenia;
- działania służące rozwojowi zdalnych form udzielania wsparcia w obszarach, w których jest to możliwe (m.in. pomoc psychologiczna), wspomagających świadczenie usług w miejscu zamieszkania (m.in. wyposażenie w sprzęt, technologie i inne narzędzia, które pozwolą na świadczenie usług w formie zdalnej) na rzecz podmiotów realizujących zadania pomocy społecznej.

Beneficjentem mogą być wyłącznie: jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego i posiadające osobowość prawną, instytucje integracji i pomocy społecznej, MŚP, duże przedsiębiorstwa organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, inne instytucje i podmioty zaangażowane w realizację usług społecznych.

3. Realizacja w formule operatorskiej podmiotowego systemu finansowania usług rozwojowych dostępnych w Bazie Usług Rozwojowych w oparciu o system bonowy dla osób dorosłych (w szczególności do osób w niekorzystnej sytuacji), które z własnej inicjatywy chcą podnieść bądź nabyć umiejętności, kompetencje lub kwalifikacje. Aby wykluczyć występowanie pomocy publicznej usługi rozwojowe muszą być skierowane do osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności (poza godzinami pracy). Natomiast wszystkie podmioty biorące udział w realizacji projektu muszą być niezależne od pracodawcy uczestnika szkolenia. Szkolenie musi odbywać się poza miejscem pracy uczestników, nabór na szkolenie musi być otwarty dla wszystkich zainteresowanych oraz pracownicy zatrudnieni w jednym miejscu pracy (u jednego pracodawcy) nie mogą stanowić więcej niż 20% uczestników jednego szkolenia w ramach tego samego projektu. Usługi rozwojowe nie mogą dotyczyć obowiązkowych szkoleń wynikających z przepisów prawa.

4. Wsparcie typu outplacement, gwarantujące szybką reakcję na potrzeby uczestników projektu obejmujące m.in.:

- a) szkolenia i kursy zawodowe,
- b) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania - obowiązkowe elementy wsparcia, z wyłączeniem uczestników projektu otrzymujących wsparcie w zakresie podjęcia działalności gospodarczej,
- c) poradnictwo psychologiczne,
- d) pośrednictwo pracy,
- e) staże przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie,
- f) subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy,
- g) studia podyplomowe,
- h) bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie następujących instrumentów:

- i. szkolenia przygotowujące do prowadzenia działalności gospodarczej,
- ii. wsparcie bezzwrotne, na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- iii. wsparcie pomostowe w postaci:

pomocy finansowej wypłacanej miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień przyznania wsparcia bezzwrotnego przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

5. Działania m.in. szkolenia i doradztwo dla pracodawców i ich pracowników służące wprowadzeniu elastycznych form zatrudnienia, w tym pracy zdalnej.

6.

- a) Przygotowanie szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do utworzenia CKZ lub CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania CKZ lub CKZiU dla określonej branży, zawodu.

b) Wsparcie realizacji zadań dla określonych branż, zawodów przez CKZ, CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania CKZ lub CKZiU.

7.

a) Podnoszenie umiejętności, kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy oraz wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia, w szczególności poprzez realizację wysokiej jakości staży uczniowskich.

b) Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli, w tym nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

c) Doradztwo zawodowe.

d) Rozwój kompetencji kluczowych społecznych i uniwersalnych.

e) Wyposażenie, doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa branżowego w nowoczesny sprzęt, materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia.

f) Wsparcie cyfryzacji danej placówki.

g) Modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez współpracę z przedsiębiorcami włączającą ich w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania.

h) Działania w zakresie edukacji włączającej.

[1] Budowa nowych budynków będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, tj. gdy zapewnienie infrastruktury koniecznej do realizacji projektu nie jest możliwe w inny sposób.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata

2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 280), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Duże przedsiębiorstwa, Instytucje integracji i pomocy społecznej, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, Niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe, Podmioty ekonomii społecznej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, Mieszkańcy wyznaczonego w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego Obszaru Transformacji, w szczególności pracownicy kompleksu energetycznego w Bełchatowie, zagrożeni utratą pracy w wyniku zaprzestania eksploatacji złóż węglowych na terenie Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” oraz zmniejszenia zatrudnienia w Elektrowni Bełchatów na skutek zmiany profilu gospodarczego podmiotu (zaprzestania wytwarzania energii ze źródeł konwencjonalnych), nauczyciele, kadra zarządzająca, wspierająca i organizująca proces nauczania szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenia zawodowe, osoby dorosłe, które chcą z własnej inicjatywy podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje, osoby zwolnione w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, pracodawcy, pracownicy, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia zawodowego, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia zawodowego

Słowa kluczowe

edukacja_włączająca, infrastruktura_kształcenia_ustawicznego, infrastruktura_kształcenia_zawodowego, kształcenie_zawodowe, kurs, kwalifikacje, outplacement, staże, szkolenia, włączenie_społeczne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PLFCO09FST - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO08FST - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLFCO10FST - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO12FST - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-PLGCO01FST - Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLDCO06FST - Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO06 - Liczba osób w wieku poniżej 18 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO09 - Liczba osób z wykształceniem co najwyżej średnim I stopnia (ISCED 0-2) objętych wsparciem w ramach programu

WLWK-EECO10 - Liczba osób z wykształceniem na poziomie średnim II stopnia (ISCED 3) lub na poziomie policealnym (ISCED 4) objętych wsparciem w ramach programu

WLWK-EECO11 - Liczba osób z wykształceniem wyższym (ISCED 5-8) objętych wsparciem w ramach programu

WLWK-PLECO01FST - Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia

WLWK-PLDCO07FST - Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLFCO14FST - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06FST - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07FST - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO04FST - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

WLWK-PLEFCO05FST - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich

WLWK-PLFCO13FST - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne

WLWK-RCO113 - Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno- gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

WLWK-RCO070 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej (innych niż mieszkania)

PROG-FELDO037 - Liczba wspartej infrastruktury szkoleniowej

PROG-FELDO033 - Liczba wspartych szkół kształcenia zawodowego i ustawicznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-PLGCR01FST - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDGCR04FST - Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDCR02FST - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR02FST - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01FST - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLTR002 - Liczba utrzymanych miejsc pracy

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR074 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej

Działanie FELD.09.03 Przestrzeń w transformacji

Cel szczegółowy

FST.CP6.I - Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Wysokość alokacji UE (EUR)

60 742 612,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna), 073 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów, 074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 080 - Inne działania służące redukcji emisji gazów cieplarnianych w dziedzinie zachowania i odtwarzania obszarów naturalnych o wysokim potencjale pochłaniania i składowania dwutlenku węgla, np. poprzez ponowne nawadnianie wrzosowisk, wychwytywanie gazu składowiskowego, 081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 109 - Transport multimodalny (poza miastami)

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii elektrycznej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE.
2. wsparcie infrastruktury służącej do wytwarzania energii cieplnej lub chłodu, pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z przyłączeniem do sieci;
3. wsparcie infrastruktury służącej do magazynowania ciepła lub chłodu ze źródeł odnawialnych działającej na potrzeby danego źródła OZE;
4. działania na rzecz usunięcia lub zmniejszenia zanieczyszczenia elementów środowiska (m.in. gleb, ziemi lub wód gruntowych);

5. zagospodarowanie terenów zdegradowanych[1] na cele środowiskowe (w tym m.in. rozwój zielonej infrastruktury);
6. inwestycje dotyczące bezemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego z niezbędną do jego obsługi infrastrukturą;
7. inwestycje z zakresu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in.:
  - a) elektrowni wodnych (inwestycje ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów), wiatrowych;
  - b) instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu:

- budowy, przebudowy lub modernizacji sieci elektroenergetycznych o napięciu poniżej 110 kV, umożliwiających przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego;
- budowy lub zakupu magazynów energii elektrycznej działających na potrzeby danego źródła OZE.

2. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji energii cieplnej lub chłodu przy wykorzystaniu źródeł odnawialnych. Wspierane będą inwestycje dotyczące m.in. instalacji wykorzystujących energię słoneczną, geotermalną, aerotermalną, z biomasy i biogazu. Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.

Wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji infrastruktury umożliwiającej przyłączenie jednostek wytwarzania energii cieplnej lub chłodu do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

3. Budowa lub zakup magazynów energii cieplnej lub chłodu działających na potrzeby danego źródła OZE.

4.

- a) Przeprowadzenie badań zanieczyszczenia gleby, ziemi i wód gruntowych, analiz koniecznych do wykonania rekultywacji lub remediacji terenów dotyczące sposobów i kosztów remediacji lub rekultywacji.
- b) Przeprowadzenie remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

Beneficjentami projektów mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

5. Zagospodarowanie terenów zdegradowanych[2] na cele środowiskowe (w tym m.in. rozwój zielonej infrastruktury – np. zakładanie łąk kwietnych, ogrodów deszczowych, zadrzewień i zakrzewień z

gatunków rodzimych, zwiększanie terenów zalesionych).

Typ projektu może być realizowany wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego i posiadające osobowość prawną, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne.

6. Zakup nowego bezemisyjnego taboru autobusowego na potrzeby mobilności lokalnej.

Wyłącznie jako element projektu w typie 6 mogą być realizowane działania dotyczące infrastruktury zasilającej w paliwa alternatywne (z wyłączeniem infrastruktury tankowania LNG, CNG i innych paliw kopalnych) lub służące dostosowaniu zaplecza technicznego do obsługi i serwisowania taboru.

7. Budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury publicznego transportu zbiorowego na potrzeby mobilności lokalnej np. zintegrowane węzły przesiadkowe, przystanki.

Wyłącznie jako element projektu w typie 7 mogą być realizowane działania dotyczące parkingów Park&Ride lub Bike&Ride, systemów rowerów publicznych, infrastruktury dróg dla rowerów (wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą np. stojaki, stacje samoobsługowej naprawy rowerów), także jako połączeń komplementarnych (pierwszej lub ostatniej mili), zwiększających dostępność transportu publicznego i jego integrację multimodalną (służących skomunikowaniu z węzłami komunikacyjnymi i innymi środkami transportu).

Celem inwestycji transportowych jest poprawa dostępu mieszkańców do miejsc pracy oraz łagodzenie skutków transformacji na jej terytorium.

Typy projektów 1., 2., 3. mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów[3][4] wskazane w działaniu.

Typy projektów 6. i 7. mogą być realizowane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa.

[1] Tereny zdegradowane – tereny zanieczyszczone.

[2] Tereny zdegradowane – tereny zanieczyszczone.

[3] Przez Jednostki Samorządu Terytorialnego należy rozumieć jednostki samorządu terytorialnego, związki lub stowarzyszenia JST.

[4] Przez Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego należy rozumieć jednostki organizacyjne działające w imieniu JST i posiadające osobowość prawną.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2693), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2607), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2062)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Administracja rządowa, Duże przedsiębiorstwa, Jednostki naukowe, Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Lasy Państwowe, parki narodowe i krajobrazowe, MŚP, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje pozarządowe, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Uczelnie, Wspólnoty energetyczne, w tym klastry energii i spółdzielnie energetyczne, Wspólnoty, spółdzielnie mieszkaniowe i TBS

Grupa docelowa

inne osoby i podmioty korzystające z rezultatów projektu, Mieszkańcy wyznaczonego w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego Obszaru Transformacji, w szczególności pracownicy kompleksu energetycznego w Bełchatowie, zagrożeni utratą pracy w wyniku zaprzestania eksploatacji złóż węglowych na terenie Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” oraz zmniejszenia zatrudnienia w Elektrowni Bełchatów na skutek zmiany profilu gospodarczego podmiotu (zaprzestania wytwarzania energii ze źródeł konwencjonalnych)

Słowa kluczowe

autobusy_elektryczne, energia_z_OZE, komunikacja_zbiorowa, linie_autobusowe, niebieska_infrastruktura, odnawialne_źródła_energii, rekultywacja, usuwanie_zanieczyszczeń, zielona_energia, zielona_infrastruktura

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO031 - Długość wybudowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO032 - Długość zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla OZE

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO257 - Liczba powstałych magazynów chłodu

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczenia rowerów

WLWK-PLTO006 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO112 - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji pozamiejskiej

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO263 - Pojemność magazynu ciepła lub chłodu

WLWK-PLRO115 - Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji pozamiejskiej

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrehabilitowanych gruntów

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

PROG-FELDO024 - Liczba projektów dotyczących badań i analiz niezbędnych do przeprowadzenia remediacji lub rekultywacji terenów zanieczyszczonych.

PROG-FELDO009 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z energii wodnej

PROG-FELDO017 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO019 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO011 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO015 - Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO014 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z biomasy i biogazu

PROG-FELDO012 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO016 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z biomasy

PROG-FELDO018 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z energii geotermicznej

PROG-FELDO010 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO013 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej przy wykorzystaniu energii promieniowania słonecznego

PROG-FELDO036 - Powierzchnia terenów zdegradowanych zagospodarowana na cele środowiskowe

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-RCR052 - Grunty zrehabilitowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR098 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci chłodniczej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR101 - Liczba pojazdów korzystających z infrastruktury paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR090 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (AC)

WLWK-PLRR052 - Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych (DC)

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-PLRR075 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: innych niż lokale mieszkalne, budynki publiczne i przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Priorytet FELD.10 Pomoc techniczna EFRR

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

68 523 786,00

Działanie FELD.10.01 Pomoc techniczna EFRR**Cel szczegółowy**

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji UE (EUR)

68 523 786,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie instytucji Programu w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego;
2. wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu Programu;
3. wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu;
4. wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów;
5. stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych

typów projektów.

1. a) Wynagrodzenia personelu odpowiedzialnego za zarządzanie i wdrażanie FEŁ2027, realizację zadań związanych z poprzednimi perspektywami finansowymi oraz przygotowanie perspektywy finansowej po 2027 roku.
b) Opracowanie planu wzmocnienia ZZL, który zapewni wykwalifikowaną kadre, sprawne zarządzanie zespołem, różnorodnością, przestrzeganie norm etycznych, zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery, promowanie elastycznych form pracy.
c) Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie funduszy UE, w tym w zakresie zmniejszania obciążeń administracyjnych, poprawy jakości świadczonych usług, stosowania zielonych i społecznych zamówień, ochrony bioróżnorodności, zasad horyzontalnych.
d) Zabezpieczenie powierzchni biurowych, archiwizacyjnych, kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.

2. a) Utrzymanie systemów informatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej.
b) Finansowanie analiz, ekspertyz, opinii prawnych, badań ewaluacyjnych niezbędnych do realizacji Programu.
c) Wsparcie przygotowania wybranych projektów o charakterze strategicznym.

3. Rozwój kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów m.in. organizowanie specjalistycznych szkoleń, seminariów, konferencji, konsultacji i spotkań informacyjnych pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH, podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych i wartości europejskich.

4. a) Obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym Grupy Roboczej ds. monitorowania zasad horyzontalnych.
b) Wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie Programu, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych i podmioty społeczeństwa obywatelskiego poprzez np. organizację posiedzeń, wsparcie eksperckie, szkolenia.
c) Wsparcie działań realizowanych przez Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji.

5. a) Podnoszenie świadomości potencjalnych beneficjentów nt. możliwości finansowania i aktywizowanie do pozyskiwania FE.
b) Rozpowszechnianie wiedzy na temat celów, osiągnięć i korzyści wynikających z realizacji polityki spójności.
c) Zapewnienie powszechnej akceptacji społecznej dla działań realizowanych przy pomocy Programu i FE.
d) Zwiększenie świadomości na temat wartości UE w tym równości, niedyskryminacji, włączenia społecznego w celu zwalczania negatywnych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację;
e) Przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych głównie w formie cyfrowej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Stosowane będą skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka. Kontynuowane będą mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watchdog, ocena ryzyka, działania edukacyjne.

Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

W celu promowania zasady równości szans i przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji zapewnione zostanie wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu (szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej), personelu IZ, IP Komitetu Monitorującego w realizacji zasad horyzontalnych ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację. Wsparcie to będzie dotyczyło m.in. finansowania ekspertyz, szkoleń, konferencji a także produkcji i publikacji lub dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Promowane będą pakiety na rzecz uczciwości – narzędzie przeciwdziałania nadużyciom w zamówieniach publicznych. Formę, zasady finansowania i wdrażania projektu objętego paktem uczciwości IZ będzie konsultować z KM.

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Podstawową formą informowania o programie będzie wersja cyfrowa materiałów. Wydruk materiałów informacyjnych i produkcja materiałów promocyjnych będzie ograniczona do niezbędnego minimum, a zastosowane materiały będą w jak największym stopniu ekologiczne. Gadżety nie są narzędziem promocji FE.

Realizowane działania będą komplementarne z działaniami pomocy technicznej realizowanymi w krajowym programie PTFE, pozostałych programach krajowych i regionalnych, z zachowaniem przyjętej demarkacji.

Beneficjentem projektu w ramach powyższych typów może być wyłącznie IZ FEŁ2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

członkowie grup, komitetu monitorującego i ich zastępcy, instytucje systemu wdrażania, partnerzy wymienieni w art. 8.1 rozporządzenia 2021/1060, potencjalni uczestnicy projektów, społeczeństwo regionu, w tym odbiorcy efektów wsparcia z FE i osoby o niskim poziomie wiedzy o FE beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu

Słowa kluczowe

konferencje, niedyskryminacja, partnerstwo, pomoc_techiczna, promocja, promocja_regionu, równość_szans, szkolenia, warsztaty, wynagrodzenia

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO158 - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

Priorytet FELD.11 Pomoc techniczna EFS+

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

26 666 519,00

Działanie FELD.11.01 Pomoc techniczna EFS+

Cel szczegółowy

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji UE (EUR)

26 666 519,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie instytucji Programu w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego;
2. wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu Programu;
3. wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu;
4. wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów;
5. stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Wynagrodzenia personelu odpowiedzialnego za zarządzanie i wdrażanie FEŁ2027, realizację zadań związanych z poprzednimi perspektywami finansowymi oraz przygotowanie perspektywy finansowej po 2027 roku.
b) Opracowanie planu wzmocnienia ZZL, który zapewni wykwalifikowaną kadre, sprawne zarządzanie zespołem, różnorodnością, przestrzeganie norm etycznych, zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery, promowanie elastycznych form pracy.
c) Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie funduszy UE, w tym w zakresie zmniejszania obciążeń administracyjnych, poprawy jakości świadczonych usług, stosowania zielonych i społecznych zamówień, ochrony bioróżnorodności, zasad horyzontalnych.
d) Zabezpieczenie powierzchni biurowych, archiwizacyjnych, kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.
2. a) Utrzymanie systemów informatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej.
b) Finansowanie analiz, ekspertyz, opinii prawnych, badań ewaluacyjnych niezbędnych do realizacji Programu.
c) Wsparcie przygotowania wybranych projektów o charakterze strategicznym.
3. Rozwój kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów m.in. organizowanie specjalistycznych szkoleń, seminariów, konferencji, konsultacji i spotkań informacyjnych pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH, podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych i wartości europejskich.
4. a) Obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym Grupy Roboczej ds.

monitorowania zasad horyzontalnych.

b) Wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie Programu, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych i podmioty społeczeństwa obywatelskiego poprzez np. organizację posiedzeń, wsparcie eksperckie, szkolenia.

c) Wsparcie działań realizowanych przez Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji.

5. a) Podnoszenie świadomości potencjalnych beneficjentów nt. możliwości finansowania i aktywizowanie do pozyskiwania FE.

b) Rozpowszechnianie wiedzy na temat celów, osiągnięć i korzyści wynikających z realizacji polityki spójności.

c) Zapewnienie powszechnej akceptacji społecznej dla działań realizowanych przy pomocy Programu i FE.

d) Zwiększenie świadomości na temat wartości UE w tym równości, niedyskryminacji, włączenia społecznego w celu zwalczania negatywnych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację;

e) Przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych głównie w formie cyfrowej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Stosowane będą skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka. Kontynuowane będą mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watch-dog, ocena ryzyka, działania edukacyjne.

Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

W celu promowania zasady równości szans i przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji zapewnione zostanie wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu (szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej), personelu IZ, IP Komitetu Monitorującego w realizacji zasad horyzontalnych ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację. Wsparcie to będzie dotyczyło m.in. finansowania ekspertyz, szkoleń, konferencji a także produkcji i publikacji lub dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Promowane będą pakiety na rzecz uczciwości – narzędzie przeciwdziałania nadużyciom w zamówieniach publicznych. Formę, zasady finansowania i wdrażania projektu objętego paktem uczciwości IZ będzie konsultować z KM.

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Podstawową formą informowania o programie będzie wersja cyfrowa materiałów. Wydruk materiałów informacyjnych i produkcja materiałów promocyjnych będzie ograniczona do niezbędnego minimum, a zastosowane materiały będą w jak

największym stopniu ekologiczne. Gadżety nie są narzędziem promocji FE.

Realizowane działania będą komplementarne z działaniami pomocy technicznej realizowanymi w krajowym programie PTFE, pozostałych programach krajowych i regionalnych, z zachowaniem przyjętej demarkacji.

Beneficjentem projektu w ramach powyższych typów może być wyłącznie IZ FEŁ2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

członkowie grup, komitetu monitorującego i ich zastępcy, instytucje systemu wdrażania, partnerzy wymienieni w art. 8.1 rozporządzenia 2021/1060, potencjalni uczestnicy projektów, społeczeństwo regionu, w tym odbiorcy efektów wsparcia z FE i osoby o niskim poziomie wiedzy o FE beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu

Słowa kluczowe

konferencje, niedyskryminacja, partnerstwo, pomoc_techiczna, promocja, promocja_regionu, równość_szans, szkolenia, warsztaty, wynagrodzenia

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO153 - Liczba posiedzeń komitetów, sieci grup oraz innych spotkań w celu wymiany doświadczeń z partnerami

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

Priorytet FELD.12 Pomoc techniczna FST

Instytucja Zarządzająca

Zarząd Województwa Łódzkiego

Fundusz

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

ŁÓDZKIE

Wysokość alokacji UE (EUR)

14 780 911,00

Działanie FELD.12.01 Pomoc techniczna FST

Cel szczegółowy

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji UE (EUR)

14 780 911,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

W ramach działania wspierane będą następujące typy projektów:

1. wsparcie instytucji Programu w zarządzaniu zasobami ludzkimi (ZZL) i wzmocnienie ich potencjału administracyjnego;
2. wsparcie skutecznych procedur i procesów we wdrażaniu Programu;
3. wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu;
4. wsparcie funkcjonowania komitetów, grup roboczych i doradczych, partnerów;
5. stworzenie spójnego systemu informacji i komunikacji.

Poniżej wskazano przykładowe rodzaje przedsięwzięć, możliwych do realizacji w ramach powyższych typów projektów.

1. a) Wynagrodzenia personelu odpowiedzialnego za zarządzanie i wdrażanie FEŁ2027, realizację zadań związanych z poprzednimi perspektywami finansowymi oraz przygotowanie perspektywy finansowej po 2027 roku.
b) Opracowanie planu wzmocnienia ZZL, który zapewni wykwalifikowaną kadrę, sprawne zarządzanie zespołem, różnorodnością, przestrzeganie norm etycznych, zapewnienie przejrzystych ścieżek kariery, promowanie elastycznych form pracy.
c) Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji w zakresie funduszy UE, w tym w zakresie zmniejszania obciążeń

administracyjnych, poprawy jakości świadczonych usług, stosowania zielonych i społecznych zamówień, ochrony bioróżnorodności, zasad horyzontalnych.

d) Zabezpieczenie powierzchni biurowych, archiwizacyjnych, kosztów eksploatacji, doposażanie stanowisk pracy.

2. a) Utrzymanie systemów informatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą, z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej.

b) Finansowanie analiz, ekspertyz, opinii prawnych, badań ewaluacyjnych niezbędnych do realizacji Programu.

c) Wsparcie przygotowania wybranych projektów o charakterze strategicznym.

3. Rozwój kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów niezbędnych do skutecznego aplikowania o fundusze UE, prowadzenia i rozliczania projektów m.in. organizowanie specjalistycznych szkoleń, seminariów, konferencji, konsultacji i spotkań informacyjnych pomoc w dostosowaniu działań do założeń Europejskiego Zielonego Ładu i zasady DNSH, podnoszenie wiedzy na temat wdrażania zasad horyzontalnych i wartości europejskich.

4. a) Obsługa prac KM i grup roboczych powoływanych przez KM, w tym Grupy Roboczej ds. monitorowania zasad horyzontalnych.

b) Wsparcie grup doradczych zaangażowanych we wdrażanie Programu, w tym członków KM reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych i podmioty społeczeństwa obywatelskiego poprzez np. organizację posiedzeń, wsparcie eksperckie, szkolenia.

c) Wsparcie działań realizowanych przez Koordynatora ds. Równości i Niedyskryminacji.

5. a) Podnoszenie świadomości potencjalnych beneficjentów nt. możliwości finansowania i aktywizowanie do pozyskiwania FE.

b) Rozpowszechnianie wiedzy na temat celów, osiągnięć i korzyści wynikających z realizacji polityki spójności.

c) Zapewnienie powszechnej akceptacji społecznej dla działań realizowanych przy pomocy Programu i FE.

d) Zwiększenie świadomości na temat wartości UE w tym równości, niedyskryminacji, włączenia społecznego w celu zwalczania negatywnych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację;

e) Przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych głównie w formie cyfrowej.

Wszystkie typy projektów mogą być realizowane przez wszystkie typy beneficjentów wskazane w działaniu.

Stosowane będą skuteczne i proporcjonalne środki i procedury zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniające stwierdzone ryzyka. Kontynuowane będą mechanizmy stosowane w latach ubiegłych, m.in. zwiększenie przejrzystości, zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, organizacji typu watchdog, ocena ryzyka, działania edukacyjne.

Przy wyborze wykonawcy usług szkoleniowych będą stosowane kryteria wiedzy i doświadczenia w przedmiocie szkolenia.

W celu promowania zasady równości szans i przeciwdziałania i zwalczania dyskryminacji zapewnione zostanie wsparcie beneficjentów i potencjalnych beneficjentów Programu (szczególnie dla kadry w instytucjach z obszaru edukacji, zdrowia i pomocy społecznej), personelu IZ, IP Komitetu Monitorującego w realizacji zasad horyzontalnych ze szczególnym uwzględnieniem barier i potrzeb osób z grup narażonych na dyskryminację. Wsparcie to będzie dotyczyło m.in. finansowania ekspertyz, szkoleń, konferencji a także produkcji i publikacji lub dystrybucji materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Promowane będą pakiety na rzecz uczciwości – narzędzie przeciwdziałania nadużyciom w zamówieniach publicznych. Formę, zasady finansowania i wdrażania projektu objętego paktem uczciwości IZ będzie konsultować z KM.

Działania komunikacyjne będą prowadzone z uwzględnieniem zasad dostępności, równości szans i niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji i zielonego ładu. Podstawową formą informowania o programie będzie wersja cyfrowa materiałów. Wydruk materiałów informacyjnych i produkcja materiałów promocyjnych będzie ograniczona do niezbędnego minimum, a zastosowane materiały będą w jak największym stopniu ekologiczne. Gadżety nie są narzędziem promocji FE.

Realizowane działania będą komplementarne z działaniami pomocy technicznej realizowanymi w krajowym programie PTFE, pozostałych programach krajowych i regionalnych, z zachowaniem przyjętej demarkacji.

Beneficjentem projektu w ramach powyższych typów może być wyłącznie IZ FEŁ2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

członkowie grup, komitetu monitorującego i ich zastępcy, instytucje systemu wdrażania, partnerzy wymienieni w art. 8.1 rozporządzenia 2021/1060, potencjalni uczestnicy projektów, społeczeństwo regionu, w tym odbiorcy efektów wsparcia z FE i osoby o niskim poziomie wiedzy o FE beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu

Słowa kluczowe

konferencje, niedyskryminacja, partnerstwo, pomoc_techiczna, promocja, promocja_regionu, równość_szans, szkolenia, warsztaty, wynagrodzenia

Kryteria wyboru projektów

<https://rpo.lodzkie.pl/artykuly/item/5889-dokumenty-komitet-monitorujacy-fel-2027>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

Tabela 1. Alokacja programów w podziale na działania, wsparcie UE i wkład krajowy (w EUR)

Priorytet (numer)	Cel szczegółowy (numer)	Kategoria regionu	Wsparcie UE					Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne				Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Wkład EBI	
			ogółem	FS	EFRR	EFSA	FST (*)		ogółem	ogółem	budget państwa (*)	budget JST				inne
			a	b	c	d	e		f	g	h	i				j
nbcd+de							nbij				nadj					
Priorytet FELD.01 Fundusze europejskie dla innowacyjnego Łódzkiego		słabiej rozwinięte	254 852 266		254 852 266		44 973 930	26 984 358	862 588	4 082 246	22 039 524	17 989 572	299 826 196			
Działanie FELD.01.01 Publiczna infrastruktura badawcza	CS EFRR.CP.1.I		13 199 745		13 199 745		2 329 367	2 000 000	0	0	2 000 000	329 367	15 529 112			
Działanie FELD.01.02 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje	CS EFRR.CP.1.I		23 827 255		23 827 255		4 204 810	0	0	0	4 204 810	26 032 065				
Działanie FELD.01.03 PPD	CS EFRR.CP.1.I		2 800 000		2 800 000		494 116	494 116	0	494 116	0	3 294 116				
Działanie FELD.01.04 Cyfryzacja	CS EFRR.CP.1.II		24 440 000		24 440 000		4 312 942	3 450 353	862 588	2 587 765	0	862 589	28 752 942			
Działanie FELD.01.05 Konkurencyjność MSP	CS EFRR.CP.1.III		77 027 988		77 027 988		13 993 171	1 000 365	0	1 000 365	0	12 992 806	90 621 138			
Działanie FELD.01.06 Inwestycje w MSP - IF	CS EFRR.CP.1.II		113 557 298		113 557 298		20 039 524	20 039 524	0	0	20 039 524	0	133 596 822			
Priorytet FELD.02 Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego		słabiej rozwinięte	496 497 897		496 497 897		93 578 098	32 655 902	4 852 598	27 789 774	13 530	60 922 196	590 075 995			
Działanie FELD.02.01 Efektywność energetyczna	CS EFRR.CP.2.I		65 107 242		65 107 242		11 489 510	2 340 559	1 529 687	810 872	9 148 951	76 596 752				
Działanie FELD.02.02 Efektywność energetyczna - ZIT	CS EFRR.CP.2.I		60 000 000		60 000 000		10 588 236	2 588 236	1 409 783	1 178 453	8 000 000	70 588 236				
Działanie FELD.02.03 Efektywność energetyczna - IF	CS EFRR.CP.2.I		22 000 000		22 000 000		3 882 353	0	0	0	3 882 353	25 882 353				
Działanie FELD.02.04 Budynki pasywne	CS EFRR.CP.2.I		7 742 486		7 742 486		7 327 144	7 327 144	1 506 963	5 820 181	0	15 089 630				
Działanie FELD.02.05 Odnawialne źródła energii	CS EFRR.CP.2.II		53 710 430		53 710 430		9 478 309	2 454 804	2 454 804	0	7 023 505	63 188 739				
Działanie FELD.02.06 Odnawialne źródła energii - ZIT	CS EFRR.CP.2.II		50 000 000		50 000 000		8 823 530	2 823 530	2 823 530	0	6 000 000	58 823 530				
Działanie FELD.02.07 Odnawialne źródła energii - IF	CS EFRR.CP.2.II		30 000 000		30 000 000		5 294 118	0	0	0	5 294 118	35 294 118				
Działanie FELD.02.08 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom	CS EFRR.CP.2.IV		25 213 931		25 213 931		4 449 518	1 078 255	1 078 255	0	3 371 263	29 663 449				
Działanie FELD.02.09 Dostosowanie do zmian klimatu, zapobieganie klęskom i katastrofom	CS EFRR.CP.2.IV		15 000 000		15 000 000		2 647 059	1 647 059	1 647 059	0	1 000 000	17 647 059				
Działanie FELD.02.10 Gospodarka wodno-ściekowa - aglomeracje 10-15 tys. RLM	CS EFRR.CP.2.V		24 000 000		24 000 000		4 235 295	2 811 765	2 811 765	0	1 423 530	28 235 295				
Działanie FELD.02.11 Gospodarka wodno-ściekowa - aglomeracje 2-10 tys. RLM	CS EFRR.CP.2.V		10 079 825		10 079 825		1 778 793	1 600 913	1 600 913	0	777 580	11 858 618				
Działanie FELD.02.12 Gospodarowanie wodą	CS EFRR.CP.2.V		7 660 000		7 660 000		1 351 765	675 883	675 883	0	675 882	9 011 765				
Działanie FELD.02.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym	CS EFRR.CP.2.VI		52 663 983		52 663 983		9 293 642	2 293 642	2 293 642	0	7 000 000	61 957 625				
Działanie FELD.02.14 Gospodarka o obiegu zamkniętym - IF	CS EFRR.CP.2.VI		4 000 000		4 000 000		705 883	0	0	0	705 883	4 705 883				
Działanie FELD.02.15 Bioróżnorodność	CS EFRR.CP.2.VII		34 524 000		34 524 000		6 092 471	2 002 471	406 165	1 593 835	2 471	4 090 000	40 616 471			
Działanie FELD.02.16 Bioróżnorodność - ZIT	CS EFRR.CP.2.VII		14 000 000		14 000 000		2 470 589	1 470 589	1 470 589	0	1 000 000	16 470 589				
Działanie FELD.02.17 Ochrona przyrody	CS EFRR.CP.2.VII		14 796 000		14 796 000		2 611 059	1 011 059	1 000 000	11 059	1 600 000	17 407 059				
Działanie FELD.02.18 Ochrona przyrody - ZIT	CS EFRR.CP.2.VII		6 000 000		6 000 000		1 058 824	529 993	529 993	0	528 831	7 058 824				
Priorytet FELD.03 Fundusze europejskie dla mobilnego Łódzkiego		słabiej rozwinięte	148 540 000		148 540 000		26 212 942	14 417 118	3 491 756	10 925 362	0	11 795 824	174 752 942			
Działanie FELD.03.01 Mobilność miejska	CS EFRR.CP.2.VIII		86 789 801		86 789 801		15 315 848	8 423 922	2 042 056	6 381 917	0	6 891 926	102 105 649			
Działanie FELD.03.02 Mobilność miejska - ZIT	CS EFRR.CP.2.VIII		61 750 199		61 750 199		10 897 094	5 993 196	1 449 751	4 543 445	0	4 903 898	72 647 293			
Priorytet FELD.04 Fundusze europejskie dla lepiej połączzonego Łódzkiego		słabiej rozwinięte	414 910 000		414 910 000		73 219 412	65 897 471	15 538 083	18 158 346	32 201 042	7 321 941	488 129 412			
Działanie FELD.04.01 Drogi wojewódzkie	CS EFRR.CP.3.I		126 489 330		126 489 330		22 321 646	22 321 646	14 881 098	7 440 548	0	148 810 976				
Działanie FELD.04.02 Drogi lokalne	CS EFRR.CP.3.II		30 000 000		30 000 000		5 294 118	5 294 118	5 294 118	0	35 294 118					
Działanie FELD.04.03 Transport kolejowy	CS EFRR.CP.3.II		228 998 810		228 998 810		40 411 555	33 846 806	1 883 748	31 963 058	6 584 749	269 410 365				
Działanie FELD.04.04 Publiczny transport pozamiejski	CS EFRR.CP.3.II		27 921 860		27 921 860		4 927 387	4 434 901	666 985	3 539 932	237 984	492 486	32 849 247			
Działanie FELD.04.05 Infrastruktura paliw alternatywnych	CS EFRR.CP.3.II		1 500 000		1 500 000		264 706	0	0	0	0	1 764 706				
Priorytet FELD.05 Fundusze europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem		słabiej rozwinięte	189 118 229		189 118 229		33 373 806	25 030 354	6 974 937	18 055 417	0	8 343 452	222 492 035			
Działanie FELD.05.01 Kultura i turystyka - ZIT	CS EFRR.CP.5.I		70 527 618		70 527 618		12 446 051	9 965 301	9 965 301	0	2 480 750	82 973 669				
Działanie FELD.05.02 Rewitalizacja obszarów miejskich	CS EFRR.CP.5.II		98 599 728		98 599 728		17 399 962	12 581 625	5 799 003	6 782 622	4 818 327	115 999 680				
Działanie FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich	CS EFRR.CP.5.II		19 990 883		19 990 883		3 527 803	2 483 428	1 175 934	1 307 494	1 044 375	23 518 686				
Priorytet FELD.06 Fundusze europejskie dla Łódzkiego przyjaznego mieszkańcom		słabiej rozwinięte	144 945 941		144 945 941		25 578 696	17 905 087	4 614 645	13 290 442	0	7 673 609	170 524 637			
Działanie FELD.06.01 Infrastruktura edukacyjna	CS EFRR.CP.4.II		24 440 000		24 440 000		4 312 942	3 450 353	575 059	2 875 294	0	862 589	28 752 942			
Działanie FELD.06.02 Infrastruktura społeczna	CS EFRR.CP.4.III		12 220 000		12 220 000		2 156 470	1 150 117	718 823	431 294	1 006 353	14 376 470				
Działanie FELD.06.03 Infrastruktura zdrowotna	CS EFRR.CP.4.V		31 362 759		31 362 759		5 534 604	4 427 684	3 320 763	1 106 921	1 106 920	36 897 363				
Działanie FELD.06.04 Kultura i turystyka	CS EFRR.CP.4.VI		69 230 864		69 230 864		12 217 212	8 876 933	0	8 876 933	0	3 340 279	81 448 076			
Działanie FELD.06.05 Kultura i turystyka - IF	CS EFRR.CP.4.VI		7 692 318		7 692 318		1 357 468	0	0	0	1 357 468	9 049 786				
Priorytet FELD.07 Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem		słabiej rozwinięte	362 971 353		362 971 353		64 053 769	57 851 097	25 394 630	6 420 112	26 036 355	6 202 672	427 025 122			
Działanie FELD.07.01 Aktywizacja zawodowa - PUP	CS EFS+ CP4.A		144 370 840		144 370 840		25 477 206	25 477 206	0	25 477 206	0	169 848 046				
Działanie FELD.07.02 Aktywizacja zawodowa - OHP	CS EFS+ CP4.A		2 549 999		2 549 999		449 999	449 999	0	449 999	0	2 999 998				
Działanie FELD.07.03 Aktywizacja zawodowa - WUP	CS EFS+ CP4.A		5 828 915		5 828 915		1 028 632	1 028 632	0	1 028 632	0	6 857 547				
Działanie FELD.07.04 Kadry PSZ	CS EFS+ CP4.B		700 000		700 000		123 529	123 529	0	123 529	0	823 529				
Działanie FELD.07.05 Integracja i społeczeństwo obywatelskie	CS EFS+ CP4.H		46 388 764		46 388 764		8 186 253	6 112 402	5 457 502	545 750	109 150	54 575 017				
Działanie FELD.07.06 Ekonomia społeczna	CS EFS+ CP4.H		18 000 000		18 000 000		3 176 471	2 862 679	2 862 679	0	313 792	21 176 471				
Działanie FELD.07.07 Integracja obywateli państw trzecich	CS EFS+ CP4.I		14 512 000		14 512 000		2 560 942	1 707 294	1 707 294	0	853 648	17 072 942				
Działanie FELD.07.08 Integracja obywateli państw trzecich - ZIT	CS EFS+ CP4.I		488 000		488 000		86 118	57 412	57 412	0	28 706	574 118				
Działanie FELD.07.09 Usługi społeczne i zdrowotne	CS EFS+ CP4.K		71 106 990		71 106 990		12 548 293	10 456 910	8 365 528	2 091 382	2 091 383	83 655 283				
Działanie FELD.07.10 Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT	CS EFS+ CP4.K		10 000 000		10 000 000		1 764 706	1 470 588	1 176 470	294 118	294 118	11 764 706				
Działanie FELD.07.11 Profilaktyka zdrowotna i standardy dostępności	CS EFS+ CP4.K		5 544 760		5 544 760		978 488	717 557	652 325	65 232	260 931	6 523 248				
Działanie FELD.07.12 Usługi na rzecz rodziny	CS EFS+ CP4.L		40 481 085		40 481 085		7 143 721	6 905 596	4 762 480	2 143 116	238 125	47 624 906				
Działanie FELD.07.13 Włączenie społeczne	CS EFS+ CP4.L		818 000		818 000		144 353	96 235	96 235	0	48 118	962 353				
Działanie FELD.07.14 Włączenie społeczne - ZIT	CS EFS+ CP4.L		2 182 000		2 182 000		385 058	385 058	256 705	129 353	0	2 567 058				
Priorytet FELD.08 Fundusze europejskie dla edukacji i kadry w Łódzkiem		słabiej rozwinięte	268 394 183		268 394 183		47 363 680	37 890 943	17 342 882	20 548 061	0	9 472 737	315 757 863			
Działanie FELD.08.01 Wzmocnienie równości płci	CS EFS+ CP4.C		5 070 000		5 070 000		894 706	745 589	509 352	236 237	0	149 117	5 964 706			
Działanie FELD.08.02 Usługi rozwojowe dla pracowników	CS EFS+ CP4.D		30 000 000		30 000 000		5 294 118	0	0	0	5 294					

Działanie FELD.11.01 Pomoc techniczna EFS+	ND		26 666 519			26 666 519		4 705 857	4 705 857		4 705 857			31 372 376	
Priorytet FELD.12 Pomoc techniczna FST	ND	słabiej rozwinięta	14 780 911				14 780 911	2 608 397	2 608 397	0	2 608 397	0	0	17 389 308	
Działanie FELD.12.01 Pomoc techniczna FST	ND		14 780 911				14 780 911	2 608 397	2 608 397		2 608 397			17 389 308	
	Razem		2 744 942 943	0	1 717 388 119	658 032 055	369 522 769	490 362 525	345 379 065	101 007 292	164 081 322	80 290 451	144 983 460	3 235 305 468	

(*) kwoty z tabeli finansowej programu odpowiadającej art. 22 ust. 3 lit. g (ii) Rozporządzenia ogólnego.

(**) obejmuje cały wkład z budżetu państwa (cz.34 i inne)

Tabela 2. Alokacja programów w podziale na działania i zakres interwencji

Priorytet (numer)	Cel polityki (numer)	Działanie (numer)	Cel szczegółowy (numer)	Zakresu interwencji (kod)	Orientacyjna alokacja UE (EUR)		
FELD.01	1	FELD.01.01	1.I	004	12 119 796		
				008	1 029 949		
				028	50 000		
		FELD.01.02		001	5 600 000		
				002	7 311 628		
				003	1 278 616		
				005	1 713 954		
				006	713 953		
				007	69 654		
				009	2 051 428		
				010	2 051 427		
				011	902 855		
				012	1 002 855		
				028	50 000		
				029	500 000		
				030	500 000		
				172	80 885		
				FELD.01.03	023	2 800 000	
				FELD.01.04	1.II	016	18 330 000
				019		6 110 000	
		FELD.01.05		1.III		001	642 625
						002	642 625
						005	1 013 318
						006	3 510 656
						013	4 000 000
						021	8 000 000
						024	5 723 653
						025	6 439 110
						026	2 575 645
						027	38 733 960
						028	5 480 799
						172	265 577
FELD.01.06	001		400 000				
	002		400 000				
	005		497 338				
	006	3 000 000					
	013	1 709 330					
	021	65 180 799					

		FELD.01.00		027	20 000 000
				028	11 836 119
				038	3 266 856
				040	2 000 000
				072	1 266 856
				075	4 000 000
FELD.02		FELD.02.01		041	9 463 840
				042	8 401 921
				044	22 590 349
				045	22 140 654
				046	520 500
				054	1 989 978
		FELD.02.02	2.1	041	8 717 841
				042	7 739 078
				044	20 809 651
				045	20 420 703
				046	479 500
				054	1 833 227
		FELD.02.03		038	5 000 000
				040	5 000 000
				041	423 390
				042	400 000
				044	600 000
				045	400 000
				055	2 000 000
				077	8 176 610
		FELD.02.04		043	7 742 486
	2	FELD.02.05		047	4 548 438
				048	46 359 682
				049	1 084 175
				050	722 783
				052	995 352
		FELD.02.06	2.II	047	4 234 222
				048	43 157 057
				049	1 009 278
				050	672 852
				052	926 591
		FELD.02.07		047	2 540 533
				048	25 894 234
				049	605 566
				050	403 711
				052	555 956

FELD.02.08	2.IV	058	8 777 929
		059	8 285 068
060		8 150 934	
FELD.02.09		058	5 222 071
		059	4 928 863
		060	4 849 066
FELD.02.10	2.V	065	7 099 221
		066	14 580 779
		063	2 030 000
		064	290 000
FELD.02.11		065	2 980 604
		066	5 419 221
		063	1 470 000
		064	210 000
FELD.02.12		063	2 500 000
		064	1 500 000
		075	3 660 000
FELD.02.13		2.VI	046
	067		16 583 983
	069		5 500 000
	070		17 000 000
	072		1 500 000
	075		11 280 000
	172		300 000
FELD.02.14	069		500 000
	072		500 000
	075		3 000 000
FELD.02.15	2.VII	073	16 524 000
		074	14 000 000
		077	100 000
		078	1 400 000
		079	2 000 000
		080	500 000
FELD.02.16		073	5 000 000
		074	6 000 000
		077	100 000
		078	600 000
		079	2 000 000
		080	300 000
FELD.02.17		079	14 796 000
FELD.02.18		079	6 000 000
		077	41 281 597

FELD.03	2	FELD.03.01	2.VIII	081	21 682 259
		082		19 131 560	
		083		1 856 393	
		084		741 225	
		085		636 053	
		086		1 168 571	
		172		292 143	
		077		29 371 503	
		081		15 426 741	
		082		13 611 940	
		083		1 320 807	
		084		527 375	
		085		452 547	
		086		831 429	
FELD.04	3	FELD.04.01	3.II	172	207 857
				083	400 000
				089	7 617 331
				090	12 187 729
				093	103 595 689
				094	919 127
		095		1 769 454	
		FELD.04.02		083	100 000
				090	3 046 932
				093	25 898 922
				094	511 782
		FELD.04.03		095	442 364
				099	128 664 987
				102	22 238 585
FELD.04.04	107	78 095 238			
	083	1 800 000			
	109	23 998 210			
	119	974 550			
FELD.04.05	120	1 149 100			
	086	1 500 000			
FELD.05	5	FELD.05.01	5.I	079	10 000 000
				083	30 095 236
				165	5 285 715
				166	23 046 667
				167	2 000 000
				169	100 000
		FELD.05.02		126	47 603 812
				168	50 995 916

		FELD.05.03	5.II	126	3 990 883
				166	6 000 000
				168	10 000 000
FELD.06	4	FELD.06.01	4.II	121	7 440 000
				122	6 000 000
				124	11 000 000
		FELD.06.02	4.III	126	5 987 800
				127	5 987 800
				172	244 400
		FELD.06.03	4.V	128	25 262 759
				129	5 478 000
				172	622 000
		FELD.06.04	4.VI	079	10 359 000
				083	9 099 000
				134	2 110 000
				165	9 788 000
				166	30 035 864
				167	7 839 000
		FELD.06.05	4.VI	079	1 151 000
				083	1 011 000
				165	1 322 000
				166	3 337 318
				167	871 000
		FELD.07	4	FELD.07.01	4.1
135	54 768 336				
136	27 488 127				
FELD.07.02	4.1			136	2 549 999
FELD.07.03	4.1			137	5 828 915
FELD.07.04	4.2			139	700 000
FELD.07.05	4.8			136	3 000 000
				153	43 388 764
FELD.07.06	4.8			138	18 000 000
FELD.07.07	4.9			156	4 718 840
				157	9 793 160
FELD.07.08	4.9			156	156 160
				157	331 840
FELD.07.09	4.11			158	50 820 979
				161	20 286 011
FELD.07.10	4.11	158	7 200 000		
		161	2 800 000		
FELD.07.11	4.11	160	4 544 760		
		161	1 000 000		

		FELD.07.12	4.12	159	40 481 085
		FELD.07.13	4.12	163	818 000
		FELD.07.14	4.12	163	2 182 000
FELD.08	4	FELD.08.01	4.3	142	5 070 000
		FELD.08.02	4.4	146	30 000 000
		FELD.08.03	4.4	146	4 348 000
		FELD.08.04	4.4	144	6 880 500
				147	40 038 625
		FELD.08.05	4.4	146	6 000 000
		FELD.08.06	4.6	148	13 000 000
		FELD.08.07	4.6	149	29 257 088
		FELD.08.08	4.6	149	65 000 000
				151	5 000 000
		FELD.08.09	4.6	149	5 600 000
		FELD.08.10	4.6	148	2 000 000
				149	27 400 000
FELD.08.11	4.7	151	25 799 970		
FELD.08.12	4.7	151	3 000 000		
FELD.09	6	FELD.09.01	6.1	001	17 450 874
				002	17 450 873
				003	34 063 209
				004	3 448 511
				005	6 000 000
				006	6 000 000
				007	60 241
				008	497 172
				009	7 463 398
				010	7 000 000
				011	8 000 000
				012	1 328 448
				013	2 098 253
				014	3 000 000
				016	1 699 418
				020	13 595 341
				021	15 314 124
				024	5 098 253
				025	5 098 253
				026	5 098 253
				027	53 832 666
				028	4 674 829
				029	211 712
				030	211 712

				038	2 098 253
				039	3 000 000
				072	1 635 066
				075	2 162 604
				076	3 000 000
		FELD.09.02		124	6 797 670
				127	3 398 835
				146	9 696 506
				149	19 722 926
				151	23 791 846
				047	1 601 174
				048	16 319 872
				049	381 658
				052	350 391
				073	9 500 000
		FELD.09.03		074	2 395 923
				077	3 500 000
				079	14 500 000
				080	398 835
				081	2 794 759
				082	5 000 000
				109	4 000 000
FELD.10				179	6 800 000
		FELD.10.01		180	60 123 786
				181	100 000
				182	1 500 000
FELD.11				179	50 000
		FELD.11.01		180	24 716 519
				181	1 400 000
				182	500 000
FELD.12				179	150 000
		FELD.12.01		180	14 330 911
				181	100 000
				182	200 000

Słowniczek pojęć i skrótowców

Adaptacja – prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia lub istniejącej przestrzeni do warunków odpowiadających potrzebom wynikającym z celu projektu.

ALMA – transgraniczny program mobilności młodzieży będącej w niekorzystnej sytuacji (niekształcących się, niepracujących ani nieszkolących się) realizowany zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej pt. „ALMA: Aim- Learn-Master-Achieve. Active inclusion initiative for integrating disadvantaged young people not in education, employment or training (NEETs) through mobility. Manual of Guidance”

AOS – ambulatoryjna opieka specjalistyczna, o której mowa w art. 5 pkt 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

AOTMiT - Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Baza Usług Rozwojowych (BUR) – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego

B+R – badania i rozwój

Badania przemysłowe – prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń. Przez badania przemysłowe rozumie się także badania aplikacyjne

BRD – bezpieczeństwo ruchu drogowego

Budynek użyteczności publicznej – budynek w rozumieniu § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

Budynek komunalny – budynek, w którym wszystkie lokale mieszkalne są własnością gminy

Centrum Integracji Cudzoziemców – model wsparcia wypracowany w ramach projektu „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce”

Centrum Integracji Społecznej (CIS) - podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, posiadający aktualny wpis do rejestru CIS prowadzonego przez właściwego wojewodę

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Centrum Kształcenia Zawodowego (CKZ) – placówka, o której mowa w art. 2 pkt 4 Prawa oświatowego, powstała w miejsce dotychczasowej placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodka doskonalenia zawodowego

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU) – zespół szkół lub placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 93 Prawa oświatowego oraz w art. 310 ustawy wprowadzającej Prawo oświatowe

Centrum Usług Społecznych (CUS) – podmiot, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

Cross-financing – zgodnie z art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego to możliwość finansowania z EFRR i EFS+ w komplementarny sposób działań, które kwalifikują się do wsparcia z tego drugiego Funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności mające zastosowanie do tego Funduszu, pod warunkiem że koszty takie są konieczne do celów wdrażania

Dane przestrzenne – zgodnie z art. 3 pkt. 1 ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej rozumie się przez to dane odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do określonego położenia lub obszaru geograficznego.

Deinstytucjonalizacja usług – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

DNSH (ang. Do No Significant Harm - „nie czyn poważnych szkód”) - zasada horyzontalna UE, której istotą jest niewspieranie ani nieprowadzenie działalności gospodarczej, która czyni znaczące szkody dla któregośkolwiek z następujących celów środowiskowych:

- łagodzenie zmian klimatu;
- adaptacja do zmian klimatu;
- odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
- gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling;
- zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;
- ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów.

Dyskryminacja – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Dzienny Dom Opieki Medycznej (DDOM) – jedna z form zdeinstytucjonalizowanej opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w ramach usług zdrowotnych

e-bezpieczeństwo – systemy, oprogramowanie i działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa systemów informatycznych i danych w nich zawartych

Edukacja włączająca – rozumiana jest jako podejście w procesie kształcenia i wychowania, którego celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne. Edukacja ta stawia za cel wyposażenie uczniów w kompetencje niezbędne do stworzenia w przyszłości włączającego społeczeństwa, czyli społeczeństwa, w którym osoby niezależnie od różnic m.in. w stanie zdrowia, sprawności, pochodzeniu, wyznaniu są pełnoprawnymi członkami społeczności, a ich różnorodność postrzegana jest jako cenny zasób rozwoju społecznego i cywilizacyjnego. To systemowe, wielowymiarowe i wielokierunkowe podejście do edukacji nastawione na dostosowanie wymagań edukacyjnych, warunków nauki i organizacji kształcenia do potrzeb i możliwości każdego ucznia, jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia. Przykładem dobrze funkcjonującej edukacji włączającej jest na przykład sytuacja, w której dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego uczy się w klasie, w szkole ogólnodostępnej razem ze swoimi rówieśnikami. Jednocześnie warunki organizacyjno-techniczne oraz wsparcie merytoryczne jest dostosowane do potrzeb psychofizycznych dziecka, potrzeb jego rodziców, a także potrzeb innych dzieci i ich rodziców.

Ekonomia społeczna - oznacza działalność określoną w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej

Elastyczne formy zatrudnienia - każda forma zatrudnienia, która odbiega od tradycyjnego sposobu zatrudniania (tzw. stały etat), np. praca wykonywana poza siedzibą firmy, praca w niepełnym wymiarze czasowym, praca na wezwanie

e-usługa – usługa świadczona drogą elektroniczną, o której mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną

EFS + – Europejski Fundusz Społeczny Plus

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia

FEŁ2027 – Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

FEPŻ - Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

FST – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

GOZ – gospodarka o obiegu zamkniętym

GPR – gminny program rewitalizacji – dokument, o którym mowa w rozdziale 4 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Dokument ten może pełnić funkcję strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego (strategii IIT)

Gwarancja dla Młodzieży (GDM) – wsparcie dla osób w wieku 15 – 29 lat udzielane zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępującym zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży i Planem realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce (aktualizacja z dnia 1 sierpnia 2022 r.)

Indywidualny Plan Działania (IPD) - oznacza to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy

Innowacja – zgodnie z *Podręcznikiem Oslo 2018: Zalecenia dotyczące pozyskiwania, prezentowania i wykorzystywania danych z zakresu innowacji*, przez innowację rozumie się nowy lub ulepszony produkt lub proces (lub ich połączenie), który różni się znacząco od poprzednich produktów lub procesów danej jednostki i który został udostępniony potencjalnym użytkownikom (produkt) lub wprowadzony do użytku przez jednostkę (proces).

Instruktor praktycznej nauki zawodu – o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu oraz w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu

Instrument finansowy (IF) – instrument finansowy, o którym mowa w art. 2 pkt 16 rozporządzenia ogólnego

Instytucja Pośrednicząca (IP) – podmiot, któremu została powierzona, w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją zarządzającą, realizacja zadań w ramach programu regionalnego

Instytucja Zarządzająca (IZ) – instytucja, o której mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego

IIT – Inny Instrument Terytorialny, o którym mowa w art. 36 Ustawy wdrożeniowej

IOB – Instytucja Otoczenia Biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości):

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

bez względu na formę prawną podmiot prowadzący działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, niedziałający dla zysku lub przeznaczających zysk na cele statutowe zgodnie z zapisami w statucie lub innym równoważnym dokumencie założycielskim, posiadający bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

IOB musi spełniać powyższą definicję przez okres min. 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

Za IOB uważa się również specjalne strefy ekonomiczne.

Istotny problem zdrowotny regionu - zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

ITS – Inteligentne systemy transportowe – systemy, w których technologie informatyczne i komunikacyjne stosowane są w obszarze transportu drogowego, obejmującym infrastrukturę, pojazdy i użytkowników, oraz w zarządzaniu ruchem i zarządzaniu mobilnością, jak również do interfejsów z innymi rodzajami transportu

IZ FEŁ – Instytucja Zarządzająca programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021- 2027

Jednostka naukowa – należy rozumieć prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe:

- a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów tych uczelni,
- b) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk,
- c) instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,
- d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) Polska Akademia Umiejętności,
- f) inne podmioty niewymienione w lit. a-e będące organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę w rozumieniu art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Jednostka organizacyjna pomocy społecznej – podmiot określony w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

JST – Jednostka samorządu terytorialnego

Klub integracji społecznej (KIS) - podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, posiadający aktualny wpis do rejestru KIS prowadzonego przez właściwego wojewodę

KM – Komitet Monitorujący FEŁ2027

Konsorcjum naukowo-przemysłowe – to grupa jednostek organizacyjnych, w skład której wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, podejmujących na podstawie umowy cywilno-prawnej wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania przemysłowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań przemysłowych lub prac rozwojowych. Przez konsorcjum naukowo-przemysłowe rozumie się także konsorcjum naukowe.

Kontrakt socjalny – pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny sporządzona zgodnie z art. 6 pkt. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Kryteria wyboru projektów – kryteria, o których mowa w art. 2 pkt 16 *Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–*

KSRG – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy

Kształcenie ustawiczne – zgodnie z art. 4. pkt. 30 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Kwalifikacja – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji (LOWE) – oznacza to centrum organizowania i animowania edukacji pozaformalnej i nieformalnej dla osób dorosłych. Ośrodek uruchomiony przy szkole lub innej placówce systemu oświaty, która świadczy usługi dla dorosłych, w koncepcji pracy ma wpisane działania edukacyjne dla dorosłych mieszkańców społeczności lokalnej, prowadzi działania promujące na rzecz społeczności lokalnej, aktualizuje informacje dotyczące działań

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

prowadzonych w zakresie edukacji dorosłych mieszkańców społeczności lokalnej. Ośrodek wykorzystuje potencjał istniejącej placówki do prowadzenia działań na rzecz aktywności edukacyjnej i włączania osób dorosłych, w tym znajdujących się w niekorzystnej sytuacji zawodowej, w różnorodne formy edukacji

LWK 2021 dla EFS+ – Lista Wskaźników Kluczowych na lata 2021-2027 dla EFS+

Mapa potrzeb zdrowotnych – dokument sporządzany dla obszaru województwa, uwzględniający specyfikę potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnych zgodnie z art. 95a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Mechanizm racjonalnych usprawnień – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Mieszkanie adaptowalne – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Mieszkanie treningowe – zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Mieszkanie wspomagane – zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Model Najpierw mieszkanie - (Housing First) to innowacyjny model, którego głównym celem jest rozwiązanie sytuacji długotrwałej bezdomności osób o wysokich potrzebach wsparcia. Jego interwencja opiera się na dwóch zasadniczych elementach, łączących dostęp do mieszkań indywidualnych, zintegrowanych ze wspólnotą, z zapewnieniem specjalistycznego, technicznego, zindywidualizowanego i ciągłego wsparcia

Modernizacja – ulepszenie jakościowe prowadzące do zwiększenia wartości użytkowej infrastruktury.

MŚP – mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Nauczyciel – należy przez to rozumieć także wychowawcę, innego pracownika pedagogicznego zatrudnionego w ośrodku wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce systemu oświaty, a także osobę niebędącą nauczycielem zatrudnioną na podstawie art. 15 Prawa oświatowego

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Nauczyciel kształcenia zawodowego – nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu a także osoba niebędąca nauczycielem zatrudniona na podstawie art. 15 Prawa oświatowego;

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia

Obywatel państwa trzeciego – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

OHP – Ochotnicze Hufce Pracy

OI – Ośrodek Innowacji

Opieka długoterminowa – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Opieka instytucjonalna – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Opiekun faktyczny (nieformalny) – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Organ prowadzący szkołę lub placówkę – minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego oraz osoba fizyczna, odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

Organizacja badawcza – podmiot (jak np. uniwersytet lub instytut badawczy, agencja zajmująca się transferem technologii, pośrednik w dziedzinie innowacji, fizyczny lub wirtualny podmiot prowadzący współpracę w dziedzinie badań i rozwoju) niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania, którego podstawowym celem jest samodzielne prowadzenie badań podstawowych, badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych lub rozpowszechnianie na szeroką skalę wyników takich działań poprzez nauczanie, publikację lub transfer wiedzy

Organizacja pozarządowa – organizacja pozarządowa w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Organizacja społeczeństwa obywatelskiego - podmiot spełniający następujące kryteria:

- a. istnienie struktury organizacyjnej oraz formalna rejestracja
- b. strukturalna niezależność od władz publicznych (zwłaszcza w wymiarze organów założycielskich, kontroli udziałów czy nadzoru właścicielskiego)
- c. niezarobkowy charakter organizacji
- d. suwerenność i samorządność
- e. dobrowolność przynależności

Osoba bezrobotna – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba bierna zawodowo – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba doświadczająca wielokrotnego wykluczenia społecznego – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba młoda - osoba w wieku między 15 a 29 rokiem życia, tj. od dnia, w którym przypadają 15 urodziny do dnia poprzedzającego 30 urodziny

Osoba potrzebująca wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba pracująca – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba o niskich kwalifikacjach - to osoba posiadająca wykształcenie na poziomie do ISCED 4 włącznie.

Do tego poziomu wykształcenia kwalifikują się osoby:

- z wykształceniem co najwyżej średnim I stopnia (ISCED 0-2)

Osoby, których najwyższy osiągnięty poziom wykształcenia to wykształcenie gimnazjalne lub podstawowe (8 klas szkoły podstawowej) (poziom ISCED 0-2) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO, tj. osoby uczestniczące we wczesnej edukacji (ISCED 0), osoby, które uczestniczą lub zakończyły edukację najwyżej na poziomie podstawowym (ISCED 1-2) i

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

osoby, które zakończyły edukację najwyżej na poziomie gimnazjalnym (ISCED 2), a także osoby, które nie osiągnęły żadnego poziomu wykształcenia (ISCED 0).

- z wykształceniem na poziomie średnim II stopnia (ISCED 3) lub na poziomie policealnym (ISCED 4)

Osoby, których najwyższy osiągnięty poziom wykształcenia to wykształcenie średnie II stopnia – czyli ponadgimnazjalne lub ponadpodstawowe (poziom ISCED 3) albo wykształcenie policealne (ISCED 4) zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia UNESCO

Osoba o ograniczonej mobilności – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba przewidziana do zwolnienia- oznacza to pracownika, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracownika lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego i nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną

Osoba w kryzysie bezdomności, dotknięta wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożona bezdomnością – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba zagrożona zwolnieniem – oznacza to pracownika zatrudnionego u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy - w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników - albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych. Pracownik ten nie posiada jednocześnie źródła dochodu z tytułu innej działalności zarobkowej wykonywanej w wymiarze równym lub większym niż połowa wymiaru czasu pracy lub nie jest jednocześnie osobą samozatrudnioną

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Osoba z kategorii NEET – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoba z niepełnosprawnością – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 **Osoba z niepełnosprawnością sprzężoną** – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Osoby o niskich umiejętnościach podstawowych - oznacza to osoby wykazujące niski poziom w zakresie umiejętności podstawowych tj. podstawowej zdolności w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, rozwijania i wykorzystania myślenia matematycznego oraz korzystania z technologii cyfrowych.

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

Ostateczny odbiorca – podmiot o którym mowa w art. 2 pkt 18 rozporządzenia ogólnego

Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej (OWES) – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Otoczenie podmiotów ekonomii społecznej – samorząd lokalny i regionalny oraz podległe mu instytucje pomocy społecznej i instytucje rynku pracy, instytucje grantodawcze, media, sektor biznesowy (przedsiębiorcy) oraz lokalne grupy działania

Otoczenie społeczno - gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe – rozumiane jako pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, uczelnie, organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni oraz inni interesariusze zidentyfikowani w przeprowadzonej przez beneficjenta diagnozie a także podmioty wymienione w art. 3 ust.1a Prawa oświatowego

Outplacement - zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

OWP – ośrodek wychowania przedszkolnego, publiczny lub niepubliczny podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

OZE – odnawialne źródła energii

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Park&Ride (Parkuj i Jedź) – parking dla samochodów osobowych, pełniący funkcję przesiadkową, zlokalizowany w miejscu umożliwiającym pozostawienie samochodu w celu kontynuacji podróży środkami transportu publicznego.

Partnerzy społeczni - organizacje zrzeszające pracodawców i związki zawodowe

Pieczą zastępczą - forma opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców biologicznych uregulowana w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Placówka systemu oświaty – placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne lub placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe

Placówka wsparcia dziennego – podmiot, o którym mowa w art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Podmiot ekonomii społecznej (PES) – , zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 **Podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego** – należy przez to rozumieć obowiązkowy zestaw celów kształcenia i treści nauczania opisanych w formie oczekiwanych efektów kształcenia: wiedzy, umiejętności zawodowych oraz kompetencji personalnych i społecznych, niezbędnych dla zawodu lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, uwzględnianych w programach nauczania, oraz kryteria weryfikacji tych efektów, umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w tym wyposażenie i sprzęt niezbędne do realizacji tego kształcenia oraz minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie;

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub podstawa programowa kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć obowiązkowe zestawy celów kształcenia i treści nauczania, w tym umiejętności, opisane w formie ogólnych i szczegółowych wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu określonego etapu edukacyjnego, oraz zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły, uwzględniane odpowiednio w programach wychowania przedszkolnego, programach nauczania i podczas realizacji zajęć z wychowawcą oraz umożliwiające ustalenie kryteriów ocen szkolnych i wymagań egzaminacyjnych, a także warunki i sposób realizacji tych podstaw programowych

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ) – podstawowa opieka zdrowotna, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej

PPO – Proces Przedsiębiorczego Odkrywania

Praca socjalna – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 **Prace rozwojowe** – działalność obejmująca nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności, w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń

Pracodawca - oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika

Pracownik przedsiębiorstwa – oznacza personel, o którym mowa w art. 5 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art.107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), przez który należy rozumieć:

- a) pracownika w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;¹
- b) osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła ta osoba z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje ona pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy,
- c) właściciela, pełniącego funkcje kierownicze;
- d) wspólnika, w tym partnera prowadzącego regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiącego z niego korzyści finansowe

Preinkubacja działalności gospodarczej – prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną poprzez korzystanie z podmiotowości prawnej inkubatora, bez jej formalnej rejestracji. Wsparcie to umożliwia preinkubowanemu przedsiębiorcy przetestowanie pomysłu na biznes w realnych

---

¹ Za kwalifikowalne w projekcie PSF uznaje się osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę w wymiarze minimum ½ etatu

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

warunkach rynkowych i skupienie się na zarządzaniu własną firmą, pozostawiając wszelkie formalności, a więc kwestie organizacyjno-prawno-księgowe inkubatorowi

Produkt regionalny – produkt rolny lub środek spożywczy, posiadający przyznaną przez Komisję Europejską: Chronioną Nazwę Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność/ Świadectwo Szczególnego Charakteru (GTS)

Program aktywności lokalnej (PAL) - partnerstwo lokalne zainicjowane przez ośrodek pomocy społecznej, inną jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego lub organizację pozarządową w celu realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności lokalnej. Program aktywności lokalnej skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności

Program polityki zdrowotnej – program, o którym mowa w art. 5 pkt 29a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku programów polityki zdrowotnej finansowanych ze środków EFS+, wybór realizatora programu polityki zdrowotnej następuje z zastosowaniem przepisów rozdziału 14 ustawy wdrożeniowej

Projekt – projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej

Projekt partnerski - projekt partnerski, o którym mowa w art. 39 ustawy wdrożeniowej

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 22 ustawy, wynikający z gminnego programu rewitalizacji tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych

Projekt socjalny - zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym zgodnie z art. 6 pkt 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Przedsiębiorca - podmiot, o którym mowa w art. 1 Załącznika nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Przedsiębiorstwo – przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu

Przedsiębiorstwo ESCO – (Energy Service Company) - firma oferująca usługi energetyczne. Przedsiębiorstwo usług energetycznych dostarcza usługę poprawiającą efektywność energetyczną u beneficjenta, a wynagrodzenie (zwrot kosztów) za usługę otrzymuje z oszczędności uzyskanych ze zmniejszenia kosztów zużywanej energii wynikających z wdrożonych rozwiązań.

Przedsiębiorstwo społeczne (PS) – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Przedsięwzięcie termomodernizacyjne – ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków.

PSZ – Publiczne Służby Zatrudnienia

Publiczny transport zbiorowy – powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej

Punkt interwencji kryzysowej (PIK) – podmiot, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

Racjonalne usprawnienia – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027

Regionalne Inteligentne Specjalizacje (RIS) – specjalizacje regionalne określone w RSI LORIS 2030, przygotowane w procesie przedsiębiorczego odkrywania, z uwzględnieniem elastycznego systemu monitorowania specjalizacji regionalnych, pozwalającego na aktualizowanie zapisów RSI LORIS 2030 o informacje pochodzące ze sfery rynkowej; wyłoniono 6 specjalizacji regionalnych:

- nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),
- zaawansowane materiały budowlane
- medycyna, farmacja, kosmetyki

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

- energetyka, w tym odnawialne źródła energii
- innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze
- informatyka i telekomunikacja

Regionalny program zdrowotny (RPZ) – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 **Reintegracja społeczna** - działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Reintegracja zawodowa – działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Rejestr publiczny - rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji, służąca do realizacji zadań publicznych, prowadzona przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych (zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne)

Renowacja – prace konserwatorsko-restauratorskie, remont budynku prowadzące do odzyskania przez niego stanu poprzedniej świetności

Rewitalizacja – kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez gminne programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób: spójny wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a) uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b) pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe;
- c) ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d) właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru
- e) zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f) koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z *Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz regulacjami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

RLM – równoważna liczba mieszkańców

Rodzice – należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

Rozwiązania innowacyjne – rozwiązania wypracowane w: Programie Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL, Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki i Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, które przeszły pozytywną weryfikację

RSI LORIS 2030 - Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030

Specjalne potrzeby edukacyjne – potrzeby wskazane w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Specjalne potrzeby edukacyjne to oddziaływania edukacyjne wobec uczniów: niepełnosprawnych (z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego), zdolnych i chorych. Każda z tych grup ma specjalne potrzeby edukacyjne, które szkoła musi realizować

Staż uczniowski – w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, realizowane z zachowaniem najwyższych standardów jakości, na zasadach określonych w tej ustawie, tak aby ułatwiały uzyskanie doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie. Staże są obowiązkowo rozliczane z wykorzystaniem stawki jednostkowej opisanej w Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027, a także monitorowane za pomocą wskaźnika dotyczącego staży uczniowskich zdefiniowanego w LWK 2021 dla EFS+ „Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich”, którego wartość docelowa jest określana we wniosku o dofinansowanie

STEM – skrót oznaczający kształcenie w czterech dyscyplinach: nauka, technologia, inżynieria i matematyka (z ang. science, technology, engineering, mathematics)

Strategia ZIT – strategia terytorialna, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego, opracowana przez związek ZIT

System teleinformatyczny – zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniający przetwarzanie i przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych poprzez sieci telekomunikacyjne za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci urządzenia końcowego w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne

Systemy telematyczne – rozwiązania telekomunikacyjne, informatyczne, informacyjne oraz automatycznego sterowania, dostosowane do potrzeb obsługiwanych systemów fizycznych – wynikających z ich zadań, infrastruktury, organizacji, procesów utrzymania oraz zarządzania – i zintegrowane z tymi systemami

Szkoła – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 2 oraz art. 18 ust 1 i 2 Prawa oświatowego

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Szkoła policealna – szkoła, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. f Prawa oświatowego

SZOP FEŁ2027 – Szczegółowy Opis Priorytetów Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Ścieżka reintegracji – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

TBS – Towarzystwo Budownictwa Społecznego

Teren inwestycyjny – istniejący teren o powierzchni co najmniej 1 ha przeznaczony, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe (nie mogą one stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego).

TEN-T – Transeuropejska sieć transportowa – system transportowy UE obejmujący infrastrukturę na potrzeby transportu kolejowego, wodnego śródlądowego, drogowego, morskiego, lotniczego i multimodalnego, zdefiniowany w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylającym decyzję nr 661/2010/UE

TIK (ang. ICT) – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

Uczeń – należy przez to rozumieć także słuchaczy i wychowanków

UE – Unia Europejska

Umiejętności lub kompetencje podstawowe – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 **UP** – Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce, o której mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia ogólnego

Upskilling pathways - oznacza to ścieżki poprawy umiejętności, zgodnie z Zaleceniem Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych to narzędzie skierowane do osób

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

dorosłych o niskich umiejętnościach, wiedzy i kompetencjach, zapewniające ocenę umiejętności, dostosowaną do potrzeb, elastyczną i wysokiej jakości ofertę edukacyjną oraz walidację i uznawanie nabytych umiejętności

Usługa rozwojowa - zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Usługi świadczone w społeczności lokalnej – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

Usługa zdrowotna – zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027

USMT – ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej

Ustawa wdrożeniowa – *Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027*

Warsztat terapii zajęciowej (WTZ) – podmiot reintegracji, o którym mowa art. 10a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Watch-dog – rodzaj organizacji zajmującej się monitorowaniem i upublicznianiem działań podejmowanych przez instytucje publiczne lub inne instytucje i osoby mające wpływ na sferę publiczną w celu wykrycia nieprawidłowości w ich działaniach.

Wielorodzinny budynek mieszkalny - budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym wydzielone są więcej niż dwa lokale mieszkalne

WOPR – Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe

Wykluczenie społeczne – brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, usług, rynków, które powinny być dostępne dla każdego

Zakład aktywności zawodowej (ZAZ) – podmiot, o którym mowa w rozdziale 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Zielono-niebieska infrastruktura – obszary naturalne (np. Natura 2000), półnaturalne (np. parki miejskie), a także elementy sztuczne (takie jak np. tzw.

Załącznik nr 2 do Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

zielone dachy, tzw. zielone ściany) zaprojektowane i zarządzane w sposób mający zapewnić szeroką gamę usług ekosystemowych. Może ona obejmować zarówno elementy zieleni (np. zadrzewienia) jak i elementy wodne (np. zbiorniki, oczka wodne)

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) – mechanizm, za pomocą którego jednostki samorządu terytorialnego, miasta i obszary powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorządy znajdujące się w jego oddziaływaniu), na podstawie przyjętej wspólnie strategii (strategii ZIT), wdrażają wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Zintegrowany węzeł przesiadkowy – miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróżnych infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną

ZPE – Zintegrowana Platforma Edukacyjna

Związek ZIT – zinstytucjonalizowana forma partnerstwa, zawiązana (zgodnie z art. 34 ust. 5 ustawy wdrożeniowej) w formie porozumienia międzygminnego, stowarzyszenia albo związku komunalnego